POLIROM

Doina Ruşti

Cămaşa în carouri

şi alte 10 întâmplări din Bucureşti

Doina Ruşti

Cămaşa în carouri

şi alte zece întâmplări din Bucureşti

Polirom
2010

Colecţia „Ego. Proză” este coordonată de Lucian Dan Teodorovici.

Redactor: Gabriel Cheşcu
Coperta: Radu Răileanu

© 2010 by Editura Polirom
www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN 978-973-46-1656-5
ISBN eBOOK: 978-973-46-2058-6

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepseşte penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune electronică realizată de Elefant.ro

Cuprins

- Ceasul de la Universitate
- Cămașa în carouri
- Cristian
- Experimentul lui Leonard
- Lângă Biserica Sf. Silvestru
- Poveste de Paște
- Un sfert de oră apăsător
- Amintirile unui câine zăpăcit
- Dudul lui Brâncoveanu
- Deznodământul unei zile de iulie
- Povestea lui Iane Farmacistu

Ceasul de la Universitate

Unul dintre cele mai mari evenimente din viaţa lui Lori a fost legat de Ceasul de la Universitate.

Când Primăria oraşului Bucureşti a cumpărat un ceas nou, toată lumea a fost de acord că trebuia să şi cânte. Primarul, consilierii şi bucureştenii de rând au visat săptămâni întregi la un ceas care să reverse peste piaţă trilurile demne ale *Rapsodiei Române*. Iar Lori trebuia să îndeplinească acest vis comun.

A scris un mic program pentru mp3-urile în care strânsese nu doar o melodie, ci o duzină, toate una şi una, avizate de mai multe comisii şi, în cele din urmă, de însuşi ministrul Culturii.

Totul a fost gata într-o sâmbătă însorită, puţin înainte de întâlnirea cu Leonard. Iar gândul la el şi la zecile de amănunte înnodate în silueta lui plutitoare printre şirurile de blocuri cenuşii îi cam rasolise atenţia. În plus, pe fereastră intrau în valuri zgomotele străzii şi aburii încălziţi de soarele de octombrie.

La un moment dat, a făcut o mică inginerie, ca melodiile să curgă una din alta, introduse de un gong de pluş. Însă chestia asta nu suna cum şi-o imaginase. Un hârâit de bandă veche lovea din când în când în baloanele nevăzute ale solfegiului.

Lori a luat-o de la capăt.

Dar, în aceeaşi clipă, a unei amieze insipide de sâmbătă, s-au mai întâmplat două mici accidente. Mai întâi a sunat telefonul. Apoi, peste secunda răscolită de el, în aerul încă zburlit de hămăiala lui, s-a ridicat cu năduf, până la etajul opt, în chiar gulerul apretat al ferestrei, un nume lung şi duios, izvorât din plămânii unei femei.

Iar aceste două evenimente, năvălite în fibra caldă a *Rapsodiei Române*, o făcură să tresară ca un muşchi. Lăsă deoparte treaba şi apucă între

degete ebonita lipsită de orice strălucire: nu era un apel important, aşa că mormăi de câteva ori şi luă din nou în primire clapele cenuşii ale laptopului. Deşi fără importanţă, scurt şi imediat uitat, telefonul acesta adusese un fel de vizitator nevăzut, paraşutat discret printre literele care compuneau programul lui Lori. Sau poate că doar întâmplarea făcuse ca între şirurile de semne albe să se furişeze o mişcare insesizabilă, o naştere necontrolată, un fel de virgulă perturbatoare.

Oricât se strădui Lori, nu putu să mai limpezească mixtura. Pe fundalul melodiilor frumoase şi alese cu atâta grijă, trecea din când în când, mai precis, o dată la 24 de ore, glasul îndepărtat al unei femei care striga cu durere numele lui Cristian.

Lori şterse, rescrise programul, refăcu toate conexiunile. Cu toate acestea, numele rămase lipit pentru totdeauna la al optsprezecelea ceas, numărat cu exactitate elveţiană.

Iar în ziua în care răsună pentru prima oară cadenţa fermă a Ceasului de la Universitate, exact la ora 18, sub amurgul de oranjadă care plutea peste fruntea statuilor înşirate de la Ceas şi până-n uşa Springtime-ului de pe Academiei, se auzi ca dintr-un balon numele lui Cristian.

Nu era ceva evident, ci doar un strigăt îndepărtat şi făcut numai pentru urechile neglijente, sortite să adune în spirala lor toate mărunţişurile vieţii.

În schimb, ora 18 îşi clădi în scurtă vreme o mare faimă, mai ales în cercurile preocupate de ocultism, printre studenţii care luptau împotriva tradiţiilor îngrăditoare sau pe măreţele bloguri ale aşteptării. Şi nu numai. Printre cei care deveniseră sclavii orei 18 se strecură şi Vicenţiu, lovit de o întâmplare pe cât de nefericită, pe atât de inexplicabilă.

Pe 22 octombrie avu loc premiera filmului *Înfiorătoarea moarte a unui prinţ valah*, în care făcuse primul său rol de lungmetraj. Nu era eroul

principal, ci unul periferic. De fapt, apărea de două ori, dar numai o singură scenă avea o desfăşurare mai largă: replici cu un curtean, un drum până în casă, unde prepara un elixir, şi pe urmă un dialog cu o damă. Cam asta era.

În ziua premierei, Vicenţiu nici n-a ieşit din casă. Şi-a netezit obrazul, şi-a spălat şireturile adidaşilor, apoi a citit două pagini din Amos Oz, ca să-şi ridice nivelul intelectual. S-a parfumat, şi-a pus un sacou pe care-l cumpărase special pentru eveniment şi s-a întâlnit cu Ema în holul cinematografului, unde era toată floarea branşei lui.

Proiecţia a început la ora 18 fix, iar prima scenă era chiar cu el.

În sala cenuşie, unde se amestecau toate parfumurile la modă, Vicenţiu a strâns în laba lui bărbătească mâna delicată a Emei şi a aruncat câteva priviri în stânga şi-n dreapta, ca să vadă cam cine era pe lângă el. Apoi s-a lăsat fericit pe spătarul scaunului. Însă nu pentru multă vreme.

Scena lui era altfel de cum şi-o amintea. Pe ecran se deschisese ochiul luminos al unei zile de primăvară. O spinare de catifea aluneca pe sub bolta porţii, apoi o mână chircită bătea într-o uşă curată ca lacrima. Şi imediat faţa omului umplea pentru o clipă ecranul. În acest moment, cu ochii în ochii de pe ecran, Vicenţiu simţi gustul fieros al trădării, căci individul din acest rol nu era el. Iar pe măsură ce scena se derula, căpătă certitudinea că cineva îşi bătuse joc, îl lucrase şi-l aruncase afară din film. Nici măcar personajul nu era cel pe care îl jucase. Pe ecranul întins ca hârtia se mişca fără grabă un anume Iane Farmacistu, ca şi cum ar fi fost singurul personaj din film. Îl văzu cum se plimba alene, cum răsfoia tomurile poroase, cum visa la lumea viitorului. Apoi acţiunea trecu fără legătură la ceea ce ştia el. Singura lui scenă lungă se făcuse praf.

La sfârşitul filmului, în aplauzele grandomane ale unei săli pline-ochi, Vicenţiu s-a ridicat în picioare cu gura tremurând, ca şi cum ar fi avut în ea un şoarece bolnav de friguri.

„Ce e? Ce nu ţi-a plăcut? Ai fost foarte bine, nici nu ştiam că ai avut un rol aşa de mare."

Ema îl privea îndrăgostită şi oarecum atinsă de subiectul filmului, fără să-şi dea seama că lui Vicenţiu îi creşteau păduri mărăcinoase din carnea amigdalelor până în esofag.

„Cine-ar fi crezut că toate lucrurile astea... cum să-ţi spun?! La un moment dat mi-ajunsese în nări chiar şi mirosul de cenuşă fierbinte. Habar n-am avut că mai ştie astăzi cineva de existenţa lui Iane! Dacă ţi-aş spune c-am şi vorbit cu el?!"

Vicenţiu se uită la ea cu durere, apoi scoase la interval tonul său cel mai firesc, exersat cu acerbie în toţi anii de facultate:

„Păi, nu eram eu!"

În lumina albită de reflectoare şi flashuri, Ema clipi de câteva ori, ca şi cum şi-ar fi risipit gândurile printre vocile vesele, printre cheliile celebre şi pe catifelele strânse în jurul lui Vicenţiu. Iar în viaţa care năvălise peste el, cuvintele lor se topiră fără urmă.

Nici măcar regizorul nu se arătase uimit că personajul se numea altfel şi că Vicenţiu nu semăna nici pe departe cu acel Farmacist.

„Ai fost bun! Sigur că nu erai tu! Eşti un geniu, bărbate! Ai făcut un rol de mi-li-oa-ne!"

Ziarele au scris la unison că cea mai bună parte a filmului era povestea lui Iane Farmacistu, pentru a cărui interpretare Vicenţiu era lăudat la superlativ.

După două săptămâni s-a dus din nou să vadă pelicula, dar de data asta la un matineu, cu sala goală. Şi, spre marea lui uşurare, nu mai era nici urmă de Iane. Rolul său era rolul său, de intrigant mărunt, cu scenele pe care le turnase. Cu toate astea, nu-i venea să mai dezgroape morţii şi mai

ales să dea cu piciorul la gloria pe care şi-o căpătase. Era flatat de cronici, de laudele colegilor, de mâna părintească a regizorului lăsată din când în când pe umărul lui şi de felul în care îl privea Ema, cu nişte ochi ce păreau de curând cumpăraţi dintr-o cofetărie. Pe scurt, nu avea niciun chef să renunţe la acest triumf ca o glazură.

Cu timpul, întâmplările de acest fel se înmulţiră.

Zi de zi, săptămâni şi luni, de-atunci şi până astăzi, a optsprezecea oră a Bucureştiului aduce câte o mică poveste. Pe scenele unui teatru, în viaţa unui om oarecare, în ştirile TV, în paginile eterice ale unui roman, în apartamentele de bloc, pe străzi şi pe malurile alunecoase ale Dâmboviţei se întâmplă să picure din când în când feţe noi şi detalii care schimbă traseul aşteptat al faptelor.

Uneori, mai ales toamna, când se strânge soarele dincolo de cupola Universităţii, actorii de la Naţional sunt cuprinşi de o euforie uşoară şi amnezică, de un elan care îi face pentru câteva clipe să-şi uite replicile şi să intre pe scenă convinşi că păşesc în inima unei vieţi necunoscute, în care nu mai există nici costume, nici salarii, nici regizori. Iar în iluzia de la ora 18, nu mai vorbesc publicului din sală sau celui care îi va lua locul, ci unui spectator străvechi şi luminat de dragoste. Aşa s-a întâmplat, dacă v-aduceţi aminte, cu actorul care s-a aruncat pe fereastra teatrului, crezând că poate să zboare, sau cu acea actriţă cu nume de nimfă, dispărută fără urmă în mijlocul unei scene. Tot la ora 18 au apărut fântânile din Intersecţia Eminescu şi a început din senin Festivalul Dudului. În fiecare zi se întâmplă câte ceva, chiar dacă mulţi uită ori trec cu vederea, fără să fie în mod special interesaţi de această oră fabuloasă, care începe zilnic în marginea unui strigăt, mai mult a unui ecou, rătăcit între pauzele de ritm ale *Rapsodiei Române*.

Doar studenţii de la Arhitectură au luat în serios anomaliile orei 18, iar în memoria acestui timp al

sfârşitului de zi au ridicat un mic altar chiar în faţa facultăţii. Uneori, bucureştenii se opresc şi pun flori, încredinţaţi că sub coloanele albe şi răsucite zace sufletul vesel al oraşului lor.

Cămaşa în carouri

Printre lamele jaluzelelor, o văzuse venind din capătul străzii, cum îi flutura părul negru, ca un steag, dar mai ales pentru că arăta altfel decât lumea care trecea pe strada lor sau prin Andronache, unde în general nu vezi decât cărăuşi, oameni îmbrăcaţi de muncă ori lume îndoliată mergând alene spre cimitirul Andronache şi întorcându-se de-acolo cam în grabă, eliberaţi şi satisfăcuţi într-un fel c-au scăpat de-o datorie. Or, femeia asta tânără părea picată dintr-un film franţuzesc, zveltă, cu pantofi roz şi rochie dungată. Tiberiu lărgi compasul degetelor în care ţinea plasticul verde al storurilor şi urmări mersul prudent, care ocolea crăpăturile dintre pietrele cubice. Apoi, franţuzoaica se opri pe neaşteptate chiar în faţa porţii lui. Stătea întoarsă puţin, cât să-i vadă faţa bronzată, şi, după ce-şi ridică părul pe după ureche, începu să scotocească în geanta bombonoasă, care lui Tiberiu i se părea făcută din două sute de halviţe poroase şi răsucite, ca-n vremea copilăriei lui. Femeia scosese din fundurile genţii o cheie pe care se chinuia s-o-mpingă cam neîndemânatic în broasca veche şi ruginită de la poarta casei de vizavi, unde Tiberiu ştia că de mai bine de un an nu mai locuise nimeni. Sub soarele înalt de vară, liniile rochiei înfloreau în ritmul hârâielilor pe care le făcea cheia veche. Era încă dimineaţă, deşi pe sfârşite, iar pe strada pavată cu pietre plumburii nu trecea nimeni. Tiberiu privi degetele fragile, încleştate fără vlagă pe capul cheii şi, dintr-o singură mişcare, clămpăni foraibărul şi deschise fereastra:

„Pe cine cauţi, domnişoară, cu cine ai treabă aci, la Matilda, unde nu mai locuieşte nimeni de-acum un an?”

Franţuzoaica se întoarse alene şi, de cum îl descoperi pe Tiberiu rezemat de pervazul ferestrei, începu să zâmbească lin; faţa ei îi aduse în minte un alt chip, familiar.

„Bună ziua, domnu' Tiberiu!", se bucură fata. „Sunt eu, nepoata lu' tanti Matilda!"

Într-adevăr, ea părea să fie! Tiberiu şi-o aminti pe când era la gimnaziu – atunci venea deseori să se joace cu Iulică, săracul –, apoi o văzuse recent pe la înmormântări, a Matildei şi a băiatului ei, dar în doliu, încât nu apucase să-i fixeze trăsăturile – cine se uită la lumea de la căpătâiul mortului?!

Fata îşi arătă din nou dinţii strălucitori şi trăncăni fără grabă, ca omul dispus să mai piardă vremea la taifas:

„Sunt Lori! Ori nu mă mai cunoşti? Vreau să desfac aici casa, să văd ce fac cu unele lucruri şi restul să vând..."

„Ai găsit cumpărător? Ori nu! De-acum încolo! O să vezi...", mormăi Tiberiu interpretând din mers mimica fetei, care i se părea dintr-odată fadă, fără aureola de franţuzoaică pe care o avea în capătul străzii.

Stătea la poartă, cu geanta mare şi halviţoasă şi se uita la el de jos în sus, aşa cum îl privea şi în urmă cu zece ani împreună cu vărul ei, parcă-i vede, îmbrăcaţi la fel, cu pantaloni de trening şi tricouri scurte.

„Ai mai fost pe la cimitir, pe-aici?", întrebă Tiberiu cu vocea şoptită, ca şi cum i-ar fi fost frică să nu-l audă morţii adormiţi în cimitirul Andronache.

„Nu. De fapt, am fost plecată cu o bursă IT..."

„Ai fost în Franţa?", se bucură Tiberiu, ca şi cum ar fi făcut o descoperire.

Dar fata nu răspunse, ci-şi continuă gândul deja început:

„I-a făcut cineva parastasele... tanti Gina, dac-o ştii."

Cum să n-o ştie, stătea pe lângă cimitir, o femeie mai bătrână decât el, întotdeauna cu câte-o colivă în palme.

„A murit tânăr rău! Asta i-a fost soarta lui!”, spuse Tiberiu gândindu-se la Iulică aşa cum era viu, nu mai departe de anul trecut, când trecea vesel, c-o mână în buzunarul salopetei şi cu geanta de scule în cealaltă.

Fusese un băiat de care merita să-ţi aduci aminte, harnic şi deschis. Cum venea de la facultate, îşi trăgea pe el salopeta şi pleca prin cartier, unde mai repara una-alta, în special ţevi şi instalaţii, încât nu era bucătărie de pe stradă în care să nu fi intrat. Era ca un doctor de bun. Ce repara el nu avea moarte. Tocmai de-aia l-a şi plâns lumea. Stăteau babele peste gard şi hohoteau când a trecut dricul spre cimitir, urmat de buluc de lume, pentru că era un băiat de zahăr, pe care n-ar fi trebuit să-l ia Dumnezeu aşa de repede.

Iulică a murit în somn, nici n-a ştiut c-a murit. L-a găsit chiar Tiberiu, care, mai ales după ce se prăpădise Matilda, mai trecea din când în când ca să vadă ce face băiatul, pe care îl simpatiza sincer şi-l considera mai apropiat decât pe nepoţii lui. A dat uşa de perete, iar Iulică dormea făcut covrig. Tiberiu a chemat Salvarea, deşi-şi dăduse seama că era mort de mult:

„Infarct! L-a făcut în somn, tataie, nu mai avem ce să-i facem”, i-a spus felcerul de pe Salvare.

Apoi l-au îngropat lângă maică-sa, în Andronache, şi lumea şi-a văzut de drumul ei.

* * *

Lori deschise în sfârşit poarta, făcu câţiva paşi pe alee, apoi intră în casa adormită, peste care mai pulsa încă geana morţii. Ar fi vrut să deschidă o fereastră, dar nu îndrăznea să strice aerul îmbibat de răsuflările nevăzute ale fantomelor pe care le simţea plutind peste canapeaua înflorată. Deschise uşa şifonierului şi privi umeraşele pe care zăceau

hainele vărului ei: cămăşi, blugi, reiaţi. Între ele şi cămaşa roşie. O cămaşă pe care o cumpăraseră împreună, în ziua când Iulică aflase că are diabet. O zi de vară ca şi acum, când bătuseră străzile de la clinică până la Unirea şi, mai mult pentru că insistase ea, cumpăraseră cămaşa asta în carouri făcute din linii albe şi gri pe fond roşu, o cămaşă moale, dintr-un finet subţiat acum de spălări şi uşor decolorat, atât cât să se aşeze culorile, mai ales roşul, predominant şi luminos. Lori scoase cămaşa din vizuina de ţesături şi o-mbrăcă peste rochia ei elegantă. Apoi se studie fără grabă în oglinda şifonierului. Se îmbujorase instantaneu, iar părul părea acum mai negru, smolit proaspăt, ca-n benzile desenate. Şi brusc i se făcu dor de vremea când se îmbrăca băieţeşte, în reiaţi şi cămăşi în carouri. Dar una pe roşu nu avusese încă. Se simţea bine şi, în plus, îi era puţin frig, aşa că păstră cămaşa ca pe un fel de halat de lucru cât mai căuta prin casă.

În depărtare se auzi cum trosneşte fereastra lui Tiberiu, iar Lori ştiu că el mai stă încă lângă storuri, aşteptând-o să iasă din casă şi să se mai uite o dată la pantofii ei roz.

Dar nu avea timp de Tiberiu tocmai acum, când îşi începea investigaţia. În special sertarele voia să le examineze, să caute acele mărunţişuri pe care le păstrezi toată viaţa, pentru ca apoi să fie păstrate mai departe de moştenitori în cutiile noptierelor, în dulapuri mici, în birouri sau în vase de porţelan. Lori trase la întâmplare sertarul mesei din sufragerie, o cutie largă în care erau alte cutii de carton. În fund trona un teanc de scrisori, în special ilustrate, iar deasupra era o vedere pe care chiar ea o trimisese din Varna acum câţiva ani: „Multă sănătate şi salutări din Bulgaria de la Loredana”. Pe vremea aia încă trăia şi tanti Matilda.

Lori răscoli cam fără interes colecţia de insigne a lui Iulică, apoi mărţişoarele încurcate în mătasea

vărgată, în special potcoave, coşari şi frunzuliţe norocoase de trifoi. Apoi trecu la noptiera din camera lui Iulică, unde nu găsi decât un flacon cu câteva pastile, probabil pentru diabet, şi-un prezervativ, a cărui vedere o făcu să se gândească la vărul ei ca la un om viu, mai mult, ca la un om pregătit pentru întâlniri amoroase.

Nici măcar nu mai apucase să vorbească în luna aia cu el, poate că nu-l văzuse de câteva săptămâni bune, când sunase telefonul şi cineva îi spusese că Iulică a murit.

Amintirea aceasta, aerul închis ori veninul fantomelor care mişunau prin casă coborâră asupra ei o nelinişte prăfoasă. Privea spre fereastra albă, în lumina căreia mai mult se ghicea casa lui Tiberiu, şi o sfâşiere mare îi străbătu creierul. Îi era frică. Se simţea acoperită de cohorte viermuitoare, iar un glas venit de sub pământ o fulgeră în mijlocul frunţii. Avea senzaţia că fiorul lănţos care o înfăşurase se desfăcea cu lentoare dintre carourile cămăşii, aşa cum ies aburii fierbinţi din rufele proaspăt spălate şi scoase apoi în gerul iernii. Era o emanaţie subţire şi otrăvită care creştea din ţesătură, înfăşurând-o într-o teroare ceţoasă. Cămaşa era îmbibată cu spaime, nelinişti şi o tristeţe zăbrelită de carourile ei.

Lori îşi scoase la iuţeală cămaşa, mai mult ca să-şi verifice intuiţiile, şi imediat se simţi uşurată. Dar, privind spre pânza zbârcită între degete, avu impresia că în liniile încrucişate, pe canalele roşii, gri şi albe, circulau în continuare curenţii groazei. Nu se putea abţine. Avea nevoie să mai verifice o dată. Îmbrăcă din nou cămaşa, cu gesturi lente, lăsându-se copleşită de valul amar ce urca din pânza moale şi invadată de fumul greu al depresiei. Erau gândurile vărului ei, un sentiment trăit, o nefericire mărăcinoasă care poate că urcase în ultimele clipe din sufletul lui Iulică ori din smoala morţii. Îşi închipuia deja că în ultima lui seară purtase cămaşa asta în carouri, iar în porii săi

hibernase tristeţea de-atunci, până când o altă carne de om o trezise la viaţă.

Lori se dezbrăcă din nou, gustând fiecare clipă a eliberării, căci, pe măsură ce se dezlipea de pânza călduţă, simţea cum îi înfloresc în porii pielii flori mici de liliac.

Pipăi de câteva ori mânecile fleşcăite, apoi îşi strecură patru degete în buzunarul căscat şi destul de încăpător. În cusătura ca o creastă rămăsese prins un mic gunoi, pe care Lori îl scoase în lumina strangulată a camerei pustii. Era un sul infim de hârtie, probabil îndelung frecat între buricele degetelor, o mărgioară de agendă pe care Iulică scrisese mărunt şi ordonat: „Fierari 2”.

* * *

În ziua următoare, Lori spălă cămaşa în carouri, pe care nu avea de gând s-o abandoneze cu una cu două, apoi o lăsă pe balcon, în soarele verii. Iar într-o zi se hotărî s-o calce şi s-o îmbrace din nou. Era acum altfel, caldă şi parfumată cu balsam de rufe. Dar dincolo de aburii vanilaţi mai persista un mic damf, venit dintr-o carne străină, un miros de busuioc şi de ploaie. Îşi trase pantalonii albi şi căută îndelung prin dulapuri după nişte sandale roşii pe care nu le mai pusese de mult. Se simţea uşurată şi totodată cutezătoare pentru că pornise la drum îmbrăcată cu acea cămaşă în care zăcuseră mai bine de un an nefericirile lui Iulică.

Voia să intre din nou în casa pe care o moştenise şi să sorteze lucrurile care mai puteau fi de vreun folos.

De la blocul ei, din Colentina, făcea exact 30 de minute până în inima cartierului Andronache. Nu mergea cu grabă, ci sorbind din mers feţele oamenilor întâlniţi în cale.

Când ieşi din şoseaua Andronache şi o luă pe străduţele care duceau spre casa lui Iulică, aproape că se lovi de-o puştoaică aiurită. Îi luase faţa fulgerător, pentru ca apoi să se întoarcă râzând cu

gura până la urechi. Lori se uită spre ea cu un reproş fin, însă fata, ca şi cum ar fi ignorat cu totul întâmplarea, o îndemnă din cap să se uite în susul străzii. Şi Lori chiar se uită în direcţia indicată, unde nu părea să fie nimic, în afară de-o femeie tânără ce dădea şi ea din cap, mişcându-şi în plus şi ochiul pe sub bretonul negru, cu o complicitate care o făcu să mai înainteze câţiva paşi. Dar când fu destul de aproape ca să deschidă gura şi s-o întrebe ce vrea, femeia dispăru fără urmă prin gardul cotropit de molii. Era acolo, iar în clipa următoare nu se mai vedea decât zarzărul verde, căzut peste gard.

Se hotărî să se-ntoarcă, dar n-apucă să se clintească din loc; din spatele ei se auzi o voce subţire şi elegantă:

„Domnişoară dragă, vă rog să mă ajutaţi cu o informaţie!”

Şi-n timp ce căuta sursa acelui glas, dădu cu ochii de câţiva copii care zâmbeau şi ei din mijlocul străzii, ca şi cum ar fi vrut s-o încurajeze. Pe celălalt trotuar, pe scările micului market şi peste gardurile din jur, mai mulţi ochi o priveau cu insistenţă, făcând-o să se jeneze brusc şi să-şi înfigă privirea ca pe-o ancoră în omul care îi ceruse ajutorul. Era un bătrânel cu plete de rocker lungi până la umăr şi îmbrăcat destul de extravagant, cu nişte blugi atât de strâmţi, că te-ai fi aşteptat să crape dintr-un moment în altul.

Omul zâmbi discret, ca şi cum ar fi înregistrat uluiala lui Lori şi-ar fi acceptat-o cu o îngăduinţă de om matur.

„Am adresa asta, domnişoară, şi nu ştiu cum să ajung aici, la numărul ăsta.”

Bătrânul rocker îi întinse un cartonaş lucios, ca o carte de vizită, pe care Lori nu apucă să vadă ce era scris. Îşi furişă ochii spre lumea care se holba neclintită, ca şi cum s-ar fi aflat în mijlocul unei acţiuni importante, şi, fără să prindă de veste, bătrânul rocker îşi întinse braţul şi-o luă părinteşte

de după umăr, vorbind continuu şi împingând-o încet în faţă, încât Lori se trezi că merge fără voie pe lângă zarzărul verde, înainte şi apoi la dreapta, pe o stradă de a cărei existenţă nici nu avusese habar până atunci, în timp ce omul vorbea cald şi aproape emoţionat:

„A fost o femeie pâinea lui Dumnezeu, toată viaţa ei s-a tratat de diabet, pentru ca apoi să moară de inimă. I-a căzut capul, ştiţi, cum stătea pe scaunul din bucătărie, gândindu-se la ce s-o fi gândind, i s-a rupt firul..."

„Şi ce vreţi de la mine? Cu ce pot eu să vă ajut, care nici nu locuiesc pe-aici?! Plus că am alt drum!"

Lori vorbise destul de categoric, dar continua să meargă, numărându-şi parcă paşii pe trotuarul trecut prin multe nenorociri, încât arăta ca o talpă veche de bocanc.

„Păi, nu v-am spus?!"

„Nu cred, poate că aţi avut de gând, dar eu n-am auzit ce treabă aveţi dumneavoastră cu mine!"

Bătrânul zâmbi jignit, apoi, scuturându-şi părul alb, o lămuri împăciuitor:

„Să mă duceţi la adresa asta de-aici!"

Şi-i mai arătă o dată cartonaşul lucios, pe care scria citeţ: „Str. Fierari, nr. 2".

„A, dar iată c-am şi ajuns", spuse el arătând spre o poartă de fier, pe stâlpul căreia scria negru pe alb „nr. 2".

Prin grilaj se vedea curtea mică, pietruită, iar lângă o tufă de liliac stătea o fată cam teatral răsturnată într-un şezlong. Bărbatul se şi repezi spre poartă, uitând cu totul să-şi mai ia rămas bun de la Lori, care rămase în stradă până când fata din şezlong se ridică să-şi primească musafirul. Era o femeie până-n 30 de ani, cu părul strâns în creştet, ceea ce îi punea în evidenţă ochii mari.

* * *

Lori se gândi toată noaptea la Iulică. Îşi imagină că el voia să-i trimită un mesaj din lumea morţilor. Nu putea să fi ajuns întâmplător la adresa pe care Iulică o scrisese cu grijă pe bucăţica de hârtie. Poate că fata din Fierari era iubita lui. Poate că se certaseră cu o seară înainte ca el să moară şi toată nefericirea aceea rămăsese stocată în cămaşa roşie. Sau poate că fata aia îi făcuse un rău. Ori numai fusese martoră la ceva important. În capul lui Lori se perindară zeci de scenarii, pe care se simţea datoare să le dezlege, nu doar pentru că Iulică era vărul ei, ci pentru că ea era moştenitoarea. În afară de casa din Andronache îi moştenise nefericirile sau dorinţele neîmplinite. Iar totul avea legătură cu acea cămaşă, pe care era acum din ce în ce mai convinsă că o purtase în ziua morţii lui.

Lori ştia că Iulică murise în somn, însă niciodată nu fusese încredinţată că soarta lui fusese bătută în cuie. Cu siguranţă existau mii de motive ce ar fi putut să-i împiedice moartea. Ceva declanşase infarctul – o supărare, o nemulţumire, o trăire ascuţită, din care nu mai rămăsese decât o adresă scrisă pe o bucăţică de hârtie, pe care apoi o frecase între degete, în ritmul gândurilor şi al nemulţumirii lui.

* * *

Într-o joi de vară, Lori şi-a luat din nou cămaşa în carouri şi-a plecat în Andronache. Peste cartier pluteau valuri de căldură, iar ea simţea suflul altei lumi pătrunzându-i şerpeşte spre ceafă.

Prima oprire a fost la Tiberiu. Bărbatul stătea lângă fereastră, la locul lui, iar Lori îl urmărea tăcută de pe canapea, părându-i-se acum mai firav decât cum arăta văzut din stradă. Doar părul ca o păpădie bătrână îi dădea un aer mai sever.

„El avea multe fete, ca să-ţi spun drept, nu era seară în care să nu-l văd pe Iulică venind acasă cu câte una.”

„Dar cineva de-aici din zonă? De exemplu, o fată care stă pe Fierari?”

„Pe Fierari?”

„Da, chiar cum intri, pe mâna stângă, o fată cu nişte ochi mari, care stă pe-un scaun vărgat...”

„Pe-un şezlong de-ăla vechi?”, întrebă Tiberiu ridicând în acelaşi timp mâna, ca şi cum ar fi vrut să arate spre alt timp. „Acolo, chiar când intri în Fierari, stătea Madam Papagal. O mai ţii minte?”

Lui Lori nu-i spunea nimic numele, dar, cum nu era sigură, luă o gură de cafea ca să mai câştige timp.

„A murit acum un an, cam cu vreo lună înainte de Iulică, nu se poate să nu ştii, c-a fost scandal mare!”

Lori deschise ochii întrebător, iar Tiberiu continuă cu amănunte:

„A luat nişte doctorii, pentru diabet, mi se pare, şi-a făcut infarct! S-a descoperit pe urmă că nu erau bune pastilele – cum dracu’ le zicea? Ceva cum ai zice *avocado* – nu mai ţin minte...”

„I-au făcut autopsie ori ceva? Cum au descoperit?”

„N-aş şti să-ţi spun. Da-n tot cazul, Madam Papagal avea o fată c-o uitătură largă, am mai văzut-o şi-acum de curând când am trecut spre cimitir, stătea în poartă şi se uita în toate părţile, ca şi cum ar fi aşteptat pe cineva.”

„Şi-aşa o cheamă?”

„Cum?”

„Madam Papagal?”

„Ei, nu, bineînţeles! Îi zicea aşa pentru că avea nişte papagali, în special unul mare, foarte colorat, care stătea pe umărul ei, ca-n filmele cu piraţi.”

Tiberiu îşi încheie fraza, iar clipa de tăcere care se lăsă în cameră lui Lori i se păru că aude fâlfâitul unor aripi.

„Parcă mi-aduc aminte”, şopti ea, deşi era mai mult o imagine de film ori umbra unui vis, o

siluetă înaltă pe umărul căreia se legănau lin penele unor aripi înghiţite de ceaţa toamnei.

„Când eraţi copii tu şi Iulică, vă jucaţi pe-acolo pe străzile care duc spre Cimitirul Andronache, parcă vă văd şi-acum, în zilele de vară, alergând după Madam Papagal ca să puneţi mâna pe Jojo."

Bineînţeles, Jojo! Cum putuse să uite! Lori îşi aminti de pasărea colorată care îi privea cam de sus şi pe ea, şi pe Iulică, se uita cu aroganţă dintr-o parte, ca şi cum ar fi vrut să le cântărească valoarea. Alergau ca bezmeticii până când o ajungeau din urmă, o femeie care pe atunci li se părea impozantă, a cărei faţă se ştersese în răsuflarea caldă a timpului, dar ale cărei mâini erau încă vii şi în clipa asta, când Lori şi le aduse aminte atât de fidel – degetele ei ca nişte nuieluşe de alun scoţând câte un bob de porumb sau câte-o corcoduşă şi-nghesuind-o în ciocul fălcos al lui Jojo. Uneori o zăreau intrând în cimitir şi se ţineau landră după ea, târându-se prin toţi mărăcinii, ca s-o vadă cum îşi ridică fustele la Băiatul cu minge, un cavou falnic, în faţa căruia zâmbea statuia unui băieţaş, un adolescent mort de multă vreme, poate de-o sută de ani, şi care ţinea în mâna dreaptă o minge, ori un glob, ori poate un craniu, ca Hamlet, în sfârşit, la cavoul ăla înalt cât o casă se întâlnea Madam Papagal cu un bărbat de prin Colentina, un tip vesel, care întotdeauna le făcea cu ochiul, ca să-şi dea seama că-i sunt simpatici. Iulică ştia şi cum îl cheamă, „te salut, nea...", cum dracu' zicea, „nea Cutare", i-a fugit pur şi simplu din minte, un nume atât de comun, cum ai zice „Nelu", dar nu-şi mai poate aminti acum. Mai ales că Tiberiu o privea cercetător, cu pleoapele lăsate, şi-n liniştea care se lăsase o întrebă aproape în şoaptă:

„Nu-i aşa că-ţi aduci aminte de ea?"

„Mda. Mi-o aduc aminte, ne duceam după ea în cimitir, unde se-ntâlnea cu unul de prin Colentina. Jojo stătea pe umărul Băiatului cu minge – o mai fi statuia aia?"

„Cum să nu, e acolo, băiatul unui avocat sau ceva de genul, mort de mult, când eram pe-a IV-a, cred; ne-am dus cu toată clasa la cimitir, iar mama ţin minte că mi-a făcut o cămaşă neagră.”

Pe faţa lui Tiberiu se deschise luminoasă amintirea mamei sale, pe care Lori o intui, fără să aibă curajul să-l întrebe ce legături nevăzute simţise el dincolo de aerul prăfuit al camerei.

„Ei, pe statuia aia stătea Jojo cât se întâlnea Madam Papagal cu iubitul ăla şi uneori ni se părea că se uită la noi într-o dungă, ştii, cum se uită păsările.”

Tiberiu nu părea interesat de papagal, ar fi vrut să ştie mai multe despre întâlnirea amoroasă, dar se jena de Lori, care căzuse într-un fel de melancolie sub greutatea zilelor trecute, când era convinsă că papagalul îi privea cu un vag reproş printre crucile albe, ridicând uneori aripile, ca şi cum ar fi fost gata s-o ia spre ei, amândoi aşezaţi pe burtă câte lângă un mormânt şi uitându-se printre tufele de răsură spre cavoul Băiatului cu minge, de pe umărul căruia îi străpungea cu ochiul lui tulbure papagalul Jojo.

* * *

Cum dădu colţul pe Fierari, un curent cald îi urcă de la noadă spre ceafă. Ce dracu’ căuta acolo? O să sune la poartă şi-o să-ntrebe politicos: „Dumneavoastră sunteţi fata lu’ Madam Papagal?”. Îşi netezi încet poalele cămăşii, iar dungile ei albe şi gri vibrară îndepărtat, ca o fereastră zgâlţâită de pala vântului.

În curtea de la nr. 2 nu se vedea nimeni. Lori apăsă cu arătătorul soneria neagră, înregistrând în fugă zgârieturile mici de pe ebonită. Aşteptă câteva clipe, apoi sună din nou şi abia după aceea se retrase un pas, ca şi cum s-ar fi hotărât să aştepte cuminte până când s-o deschide uşa. Şi n-aşteptă mult. Fata lui Madam Papagal veni până în poartă şi-o întrebă pe deasupra grilajului cenuşiu:

„Da, vă rog, pe cine căutaţi?”

O clipă, Lori nu ştiu ce să răspundă, apoi simţi din nou vibraţiile cămăşii, care părea să-şi mişte carourile ca pe nişte urechi fericite, şi se gândi că fata aceasta cu ochi mari fusese poate iubita vărului ei mort.

„Sunt verişoara lui Iulică”, zâmbi ea cu cea mai limpede faţă pe care o putea scoate atunci la interval.

Dar fata de la nr. 2 nu reacţionă în niciun fel.

„Iulian Preda, două străzi mai încolo... Vă aduceţi aminte de el...?”

„Nu ştiu acum pe moment”, spuse ea cu o privire în care Lori depistă licărirea îndepărtată a unei curiozităţi care nu trebuia în mod necesar satisfăcută şi presupuse imediat că fetei îi era frică ori că doar era prudentă şi nu voia să vorbească despre Iulică aşa, în faţa porţii.

„Ne jucam pe-aici când eram copii, veneam să ne uităm la Jojo”, încercă ea să schimbe placa.

Abia acum fata zâmbi, părând să se înmoaie sub apăsarea unei amintiri atât de vechi.

„Da, Jojo”, murmură ea.

„Nu-mi mai aduc aminte cum vă cheamă, însă eu vă ştiu, iar vărul meu, Iulică, pe care e imposibil să nu-l cunoaşteţi, mi-a lăsat un... bilet.”

Fata se destinse puţin, apoi deschise poarta de fier şi spuse mai mult politicoasă decât străbătută de curiozitate:

„Intraţi puţin, să stăm aici, în curte.”

Lori se strecură pe poartă, dezamăgită de răceala fetei lui Madam Papagal, dar sperând încă într-o destăinuire capitală. La umbra tufei de liliac era o răcoare de vară, întretăiată din când în când de răsuflarea fierbinte a soarelui.

„Mai aveţi papagali?”, întrebă Lori simţindu-se dintr-odată extrem de penibilă.

Fata zâmbi şi spuse:

„L-am păstrat doar pe Jojo.”

„Acelaşi Jojo din copilăria noastră? Nu se poate! A trecut o grămadă de timp!”

„Da, acelaşi Jojo. Papagalii trăiesc destul de mult, iar Jojo nici nu e chiar aşa de bătrân: are 41 sau 42 de ani. S-ar putea spune că e în floarea vârstei! Jo-jo!”

Fata strigase pe neaşteptate, întorcându-se pe jumătate spre fereastra casei, iar Lori tresări şi o secundă i se păru că şi carourile cămăşii vibrează în ritmul în care se cutremurase ea.

„Poate să atingă şi 60 de ani”, continuă gazda deosebit de amabilă, „iar Jojo, care e un *Ara Chloroptera*, precis o să-i apuce.”

În clipa aceea, dinspre fereastră se auzi un strigăt sau mai degrabă un hohot şi, cum Lori căscase ochii în direcţia ferestrei, fata îi traduse repede: „Zice «aici-aici»! Aşa răspunde el când îl chem”.

Apoi apăru pasărea fluturându-şi coada zdrenţuită, un papagal de-o şchioapă, care se aşează pe umărul stăpânei sale. Avea capul roşu, mai puţin guşa albă, ridată, un petec proaspăt argăsit, care făcea ca roşul penelor de pe cap să pară şi mai ţipător. În rest, era galben şi verde, dar, în mare, arăta cumva diferit de Jojo cel din copilărie, încât Lori se îndoi imediat de ceea ce-i spuse fata. Totuşi, se simţi datoare să se ridice şi să se minuneze de papagalul care-o privea ursuz, dintr-o parte:

„Vai! Jojo, dragă, ce frumos te-ai făcut! Mă mai ţii minte?”

Jojo mişcă de câteva ori căpăţâna şi hârâi răguşit:

„Caşa-Caşa!”

„Se pare că te recunoaşte! Zice că-i place cămaşa ta...”

Lori povesti pe scurt despre biletul lui Iulică şi despre speranţa ei că ar fi putut să existe o legătură, însă fata lui Madam Papagal, care nici

măcar nu-i spusese cum o cheamă, nu fu mişcată de mărturisire.

„Anul trecut a murit şi mama mea, nu doar vărul dumneavoastră, de-aia nici n-am mai ştiut de mine şi nici de ce se mai întâmpla prin cartier."

Jojo scoase un strigăt ca de cucuvea, răscolitor şi puternic, încât pe Lori o trecură fiorii. Papagalul ăsta era sinistru: n-ar fi crescut o astfel de pasăre sub nicio formă.

„Ştie că vorbim despre mama!"

Lui Lori îi veni să râdă la gândul că papagalul şi-ar mai fi adus aminte de Madam Papagal. Probabil c-o uitase chiar de-a doua zi. Dar nu voia s-o supere pe fata asta, căreia nu-i ştia nici numele. Aşa că schimbă vorba cât putu de firesc:

„Uite, poate îţi spune ceva faţa lui", zise în timp ce-şi scotea telefonul.

Avea o poză făcută în urmă cu doi ani, ei doi în Cişmigiu, la o terasă. Iulică râdea cu toţi dinţii la vedere, iar lumina îi căzuse drept pe freză, încât părea mai mult blond. Însă ochii i se vedeau destul de bine, smoloşi, strălucitori şi puţin încercănaţi.

„Ăsta e vărul meu, Iulică. De fapt, îl chema Iulian..."

Fata se uită şi spuse încet:

„Nu ştiu ce să zic... nu mi-e chiar necunoscut, dar în momentul ăsta nu ştiu de unde să-l iau..."

Lori se ridică însoţită de ţipetele papagalului, nişte lătrături de câine isteric, oricum, nu erau venite dintr-un creier mulţumit, ci mai curând dintr-unul enervat, apoi, scoţând o carte de vizită, îi spuse mai mult în şoaptă:

„Aş vrea să-ţi las un mail, un număr ceva..."

„A! Păi, stai să-ţi aduc şi eu..."

Câteva clipe, Lori rămase în picioare lângă tufa mare de liliac. Printre rămurelele tinere părea să se furişeze şarpele duios al acelei zile, iar un Renault roşu alunecă prin spatele grilajului. Apoi papagalul îşi flutură aripile, iar în urma lui ieşi din casă şi

fata, care ţinea între degete un cartonaş alb. Lori îl citi imediat ce-i căzu sub ochi şi răsuflă uşurată:

„Te cheamă Andra!”

„Da. Credeam că ştii.”

* * *

Câteva zile, Andra se gândi la vizita atât de neaşteptată şi la Iulică. I se părea atât de familiar, poza din telefonul mobil i se întipărise în minte şi mai era şi aura de mister a lui Lori, atât de cunoscută şi ea, deşi numele lung de pe cartea de vizită nu-i spunea nimic, încât zilnic, pe drumul spre Carrefour şi-napoi, îşi aduse aminte încet lumea şi visele ei din copilărie, pe când se juca pe stradă, în spatele depozitului, printre pachetele de faianţă sau prin Cimitirul Andronache, de la poarta cu doi îngeri de ipsos şi până la Băiatul cu minge. Totuşi, niciunul dintre prietenii ei de atunci nu semăna cu Iulică şi nici nu-şi aducea aminte să fi fost cineva necunoscut. Erau doar copiii de pe strada lor, din vecini. Şi printre imaginile colorate ale copilăriei se răsucea alene silueta impunătoare a mamei, căreia toată strada îi spunea Madam Papagal. Nu doar din cauza lui Jojo, care era nedezlipit de ea, ci şi a celorlalte păsări, care erau de fapt canari, mici cântători, pe care mama ei îi vindea în piaţă la Obor, doi câte doi, perechi vii şi vesele de păsări ciripitoare, înmulţite în magazia din spatele casei, o hardughie cuprinsă de cântecele fericite ale zecilor de păsări care-şi făceau veacul sub clopotul de plasă pentru ţânţari. Era un fel de colivie mare, ca o căciulă, din sită deasă, verde, un castel învăluit în lumina cernută prin găurelele minuscule. Iar sub clopotul subţire se afla un copăcel de fier, pe ale cărui braţe ruginite legase ea însăşi ghirlande din hârtie creponată, din staniol şi din cârpe, care dădeau acelei lumi din colivie aerul unei nunţi.

Însă prima pasăre fusese Jojo, un papagal cum nimeni de pe strada lor nu mai văzuse până atunci

şi pe care tatăl ei îl adusese într-o dimineaţă iradiată de lumina albă a lunii februarie, într-un trecut foarte îndepărtat, pe când Andra nici nu se născuse. Era marinar şi pleca în călătorii lungi, de câteva luni sau chiar de un an, iar ea nici măcar nu şi-l mai aduce aminte, pentru că nici n-apucase să-l vadă decât în puţine rânduri. Murise tânăr şi demult, iar multă vreme i se păruse că spiritul lui se păstra încă în trupul micuţ al lui Jojo. Chiar se gândea uneori la tatăl ei ca la o siluetă plăpândă, numai bună de păstrat în buzunarul larg al uniformei de şcoală.

Şi tot gândindu-se la vremurile trecute, perindând prin minte figuri şi imagini, într-o zi, simţi cum i se aprind firele nenumăratelor întâmplări, pe care mintea le ţesuse una câte una, şi-şi îndreptă umerii pe spătarul scaunului negru din micul ei birou de la Carrefour. O amintire vie şi indubitabilă ieşise din grămezile de feţe şi de cuvinte răscolite timp de aproape o săptămână şi sub impresia acelei amintiri mângâie cu o mână cartea de vizită, iar cu cealaltă, îndoindu-şi încet arătătorul, formă, în sfârşit, numărul de telefon al lui Lori.

* * *

Domnul Tiberiu aştepta în poartă îmbrăcat cu un tricou verde, nou-nouţ şi cu părul scămos dat după ureche. Lori îl văzu de departe şi, simţindu-i emoţia de la distanţă, se gândi că arăta chiar bine. Probabil c-avea 50 de ani. O vârstă bună pentru o vedetă, dar destul de ingrată pentru un bărbat care trăieşte singur într-o casă veche din cartierul Andronache.

„Bună ziua, domnu’ Tiberiu!”

Bărbatul o măsură uşor amuzat şi, în loc să-i răspundă la salut, o întrebă cam ironic:

„Iar ţi-ai pus cămaşa lui Iulică? Tot ţi se mai pare că e bântuită de fantoma lui?”

„Mă simt bine în ea, n-are rost să mă iei peste picior, mai ales că păreai să crezi în fantome. Nu ziceai dumneata că pe-aici se plimbă sufletele morţilor din Cimitirul Andronache?”

Tiberiu râse şi-şi aranjă părul în spatele urechii, în timp ce amândoi o luară agale spre strada Fierari.

„Ştie că vii cu mine?”

„Da, bineînţeles, i-am spus că vin cu un unchi de-al meu.”

Zâmbetul lui Tiberiu voia să spună că nu era mulţumit de rol şi o clipă Lori se gândi că poate sub claia de păr ca o perucă uzată clocesc încă gândurile tinereţii.

„Poate că fata spune adevărul”, îşi dădu el cu părerea, iar Lori avu impresia că din afundurile mlăştinoase ale cămăşii în carouri răzbătuse un protest vehement, ca un pumn înfipt în tăblia mesei.

„E posibil, domnu’ Tiberiu, însă intuiţia îmi spune că între Iulică şi fata asta a existat ceva mai mult. Poate că n-au fost iubiţi, însă el cu siguranţă a fost îndrăgostit de ea ori numai a dorit-o. În tot cazul, e ceva, un secret”, spuse ea întorcându-se brusc spre Tiberiu, care tresări puţin, ceea ce o făcu să reia mulţumită de efect: „Un secret ori o legătură profundă, care mă face să mă simt în prezenţa ei ca şi cum m-ar asalta milioane de furnici nehalite”.

„Dacă ea susţine că nu, o fi având motivele ei! În fond, chiar dacă ar fi aşa, să zicem că Iulică era îndrăgostit de fata lu’ Madam Papagal, iar ea nu-l voia, că el a suferit şi-a făcut atac de cord de supărare, ce importanţă ar mai avea să răscolim acum...? Mai foloseşte la ceva?”

„Da!”, spuse Lori privind drept în inima buboasă şi denivelată a străzii.

„Pentru ce?”

Ar fi vrut să-i spună o poveste înfricoşătoare despre fantoma neodihnită a lui Iulică, dar se

mulţumi să zâmbească în colţul gurii:

„Pentru liniştea cămăşii mele.”

* * *

Andra lui Madam Papagal îi invită în casă, pe o verandă închisă, care venea în continuarea bucătăriei. Era o încăpere rotunjită, ca un borcan, cu geamuri multe, unele deschise larg, încât se simţea mirosul crud de iarbă proaspăt tăiată. Chiar alături era liliacul şi se vedeau bine o parte din curte şi strada, destul de liniştită la ora aia, în care amiaza se înmuia încet. Lori scoase din poşetă o pungă de cadouri, în care aruncase la repezeală un pachet de cafea, iar în timp ce i-o întindea gazdei auzi ţipătul supărat al lui Jojo şi imediat îl văzu în uşă fluturându-şi coada multicoloră.

„Stai cuminte, Jojo”, spuse gazda, iar papagalul se aşeză pe marginea fragilă a unei etajere din bucătărie, în aşa fel încât lui Lori i se păru că îşi alesese un loc de supraveghere.

Când Andra lăsă pe masa de plastic ceştile de cafea, prin dreptul porţii se prelinse o siluetă ca un tanc. Era o femeie masivă, care se mişca încet pe lângă garduri.

„Mă bucur mult că v-aţi amintit de Iulică”, începu Lori discuţia.

„Da, v-am spus că nu sunt sigură, dar s-ar putea ca el să-mi fi reparat chiuveta asta de-aici din bucătărie.”

Jojo se mişcă de pe un picior pe altul, ca şi cum s-ar fi pregătit să-şi ia zborul, iar Tiberiu spuse aproape cu amabilitate:

„Da, el repara la toată lumea. Nu mai ştiţi cine vi l-a recomandat?”

„Ba da, cum să nu, că tocmai de-aia cred că e el; mi-a dat o vecină telefonul lui, iar ea zicea acum, după ce i-am povestit, că într-adevăr băiatul ăla a murit... Însă, cum să vă spun, vecina asta a mea era convinsă că-l chema altfel...”

„Ţiganul?!”, se repezi Tiberiu vizibil bucuros că are dezlegarea enigmei.

„Da!”, răsuflă uşurată Andra, căreia îi era penibil să divulge un nume care i se părea cam jignitor.

„Aşa-i ziceau lui când era mai mic”, continuă Tiberiu cu o voce împăciuitoare, „dar nu-i spunea nimeni în faţă, mai mult aşa, când nu era pe-acolo. Dar să ştiţi că nu era ţigan! Era mai închis la culoare şi-avea nişte ochi încercănaţi...”

„Da, un băiat frumos”, spuse Andra, iar Lori văzu dezamăgită că pe faţa ei nu se citea nici cel mai mărunt interes pentru bietul ei văr. Îşi pipăi cămaşa, a cărei moliciune se pierduse. Părea apretată ca o coală de hârtie.

Din spatele tufei de liliac se arătară o clipă doi ochi alarmaţi, iar Lori tresări:

„Cred că e cineva în curte, spuse ea, acolo, la liliac...”

„Nu e nimeni, cine să fie?”, spuse gazda, iar Jojo se aşeză din două fâlfâiri cu un raft mai sus.

Încăperea părea învăluită în frunzele foşnitoare ale liliacului, iar din asfaltul cenuşiu al străzii se ridica o umbră sticloasă. La gard apăruse brusc bătrânul rocker, cel care o adusese pe Lori prima oară în strada Fierari. Îi făcea semn cu degetul, arătându-i parcă un pericol venit din bucătărie.

„Te caută domnul”, îi spuse ea Andrei, iar aceasta se ridică într-adevăr de pe scaun, ca şi cum musafirul n-ar fi trebuit să aştepte nicio clipă.

„E cineva care vrea să cumpere casa. Mă scuzaţi o clipă”, mai spuse luând-o spre ieşire, în timp ce Jojo mârâi ca un burghiu scos din priză.

„Papagalul ăsta pare cam bolnav, nu-i aşa, domnu’ Tiberiu, că are ceva? Ori o fi bătrân...”

„N-are”, ridică Tiberiu din umeri, „aşa sunt papagalii”.

Apoi se întoarse către poartă, unde Andra ajunsese deja şi vorbea acum cu bătrânul cel pletos.

„Oare cât o da pe casă?”, întrebă Tiberiu, iar Lori se gândi că poate şi el voia să-şi vândă casa şi-şi aduse aminte că ea însăşi trebuia să găsească un cumpărător pentru casa lui Iulică. Şi pe când treceau aceste gânduri peste ea, prinse din nou privirea disperată a bătrânului de la gard, care, nu mai încăpea nicio îndoială, se uita direct la ea, făcându-i semn cu fruntea şi lărgind ochii ca-n faţa unei catastrofe.

„Parcă vrea să ne spună ceva...”

Tiberiu privea şi el în tăcere spre bărbatul care vorbea cu Andra peste poarta de fier, iar din când în când părea să arate spre ei sau mai degrabă să le arate ceva. Apoi, crengile liliacului se mişcară şi ele, iar o fetiţă tunsă băieţeşte se apropie cu degetul întins până sub geamul verandei. Părea speriată şi reuşi să-i facă pe-amândoi să-şi întoarcă brusc privirea în direcţia arătată de ea, lângă ceştile învinse de parfumul cafelei. Pe plasticul alb al mesei tremurau ca două ramuri bătrâne picioarele lui Jojo. Ciocul gros ca un cleşte ţinea cu îndârjire o tabletă cât unghia, rozulie şi romboidă.

Se uitau amândoi fără să înţeleagă, iar în încăperea luminoasă coborî un îndepărtat sunet de acordeon. Lori se simţi cuprinsă între corzile cămăşii, care dintr-odată se trezise la viaţă, iar în liniştea cuibărită odată cu umbra serii se auzi plescăitul slab al micii tablete, pe care Jojo o lăsase, în sfârşit, să cadă în ceaşca de cafea.

„Caşa-Caşa!”, hârâi papagalul, iar Lori avu impresia că în trupul său micuţ se zbate închisă o nefericire arzătoare şi înveninată ca o tumoră.

* * *

Dar nici pe departe Lori, Tiberiu sau chiar fata lui Madam Papagal nu-şi puteau imagina întâmplările ceţoase care trăiau încă într-un suflet de papagal, căci sub penele colorate se rostogoleau încet nemulţumiri vechi, venite dintr-un timp

pentru totdeauna sechestrat în globul trandafiriu al unei dimineţi de mai.

Totul a început în acea duminică pe care şi-o aduce aminte moment cu moment, de când coborâse din pat şi până în amiaza ameţitoare a morţii lui.

Era 7 mai, un 7 roşu, scris pe fila calendarului de perete, pe care-l mai vede şi astăzi, cu foaia lui maronie şi poroasă, împărţită în două: sus cifra scrisă cu cerneală roşie, iar dedesubt sfaturi practice, în special despre scosul petelor. Se îmbrăcase la repezeală, îşi trăsese treningul şi sărise în tenişii albi, luând-o glonţ spre ieşirea din faţă, fără să aibă în minte vreun plan.

Strada Fierari era atunci proaspăt asfaltată, iar ceva mai sus de casa lor înflorea o trecere de pietoni albă ca zăpada. Din direcţia aia venea Margareta, cu părul ei negru strâns într-o coadă de cal şi cu Jojo pe-un umăr. În iarnă apăruse cu el prin cartier, dar lumea nu-ncepuse încă să-i spună Madam Papagal. Era o femeie frumoasă, în faţa căreia i se înmuia sufletul.

„Jojo, Jojo!”, se entuziasmase el, ca şi cum Margareta nici n-ar fi contat, deşi era tocmai invers: papagalul nu însemna nimic fără silueta ei de prinţesă.

„Ce faci, măi, Mariane, pleci undeva ori ai ieşit aşa, fără treabă?”, îl luase ea la întrebări, iar el răspunse instinctiv: „Nu fac nimic”, gândindu-se fulgerător că poate ea avea vreo treabă cu el. Şi chiar aşa era.

„Nu vrei să-l ţii puţin pe Jojo? Am o treabă, nu mult, cam vreo oră”, şi în timp ce vorbea îl şi luase pe Jojo pe degetele ei netede ca nişte grisine. „Uite”, îi mai spusese, „îl legăm aşa cu şnuruleţul ăsta”, şi-i răsucise de două ori un şiret verde peste picioarele acoperite de mici solzi cenuşii, încât papagalul părea acum condamnat la moarte.

Marian a intrat în curte ţinând pasărea cu amândouă mâinile, deşi era doar cât o pară, privind

continuu ciocul negru, coroiat şi deschis, ca şi cum ar fi fost gata să se repeadă spre degetele cam tremurătoare, dar care îl ţineau totuşi bine, pregătite mai degrabă să-l strângă decât să-i dea drumul.

În urma lui s-a auzit trosnetul porţii, iar Marian şi-a imaginat că îl priveşte încă, deşi ştia prea bine că Margareta deja trecuse de gardul casei lor. Pe aleea pavată curgea soarele de mai, iar de o parte şi de alta înfloriseră câţiva crini roşii. A ocolit nucul, a trecut de banca verde pe care stătea seara, apoi a luat-o spre fântână, deasupra căreia parcă respira acoperişul înverzit de iederă groasă. De aici, din capătul acestei alei, a-nceput aventura şi pedeapsa. Pentru că, de cum a păşit pe cimentul albit, şi-a dat seama că intrase într-alt film, trecuse hotarul şi renunţase pe negândite la toate bucuriile lui curente. Drept în faţă era un om care meşterea un postament pentru pompa de apă, un tâmplar pe care Marian îl cunoştea din vedere. De altfel, nici nu era greu de ţinut minte, din cauza părului blond care-i ajungea până la umeri.

Asfaltul decolorat al aleii, ziua luminoasă şi clară ca o oglindă de cristal, pasărea caldă dintre palmele lui nesigure şi, drept în faţă, un om pletos, îmbrăcat cu o cămaşă în carouri – toate aceste bucăţi frânte din vârtejul nevăzut în care a intrat fără să ştie.

I se întâmplase de mai multe ori să nu-i placă cineva, simţise chiar cum îi urcă sângele în tâmple, supărat de întâlnirea cu alt sânge, abia ghicit, dincolo de pereţii de carne. De exemplu, Tiberiu, colegul lui de clasă, era o astfel de fiinţă enervantă, peste faţa căruia ar fi trecut în viteză cu două duzini de buldozere. Nu vorbise niciodată cu el, dar îl vedea în fiecare zi ferchezuit, cu părul crescut până la jumătatea urechii şi cu şapca trasă şmechereşte pe ochi, înconjurat de băieţi şi linguşit de fete.

O dată la două săptămâni, pe Marian îl ducea taică-său la tuns. Nici nu se punea problema să-i ajungă vreun fir de păr până la lobul urechii. Frizerul îi aştepta înclinându-se până la pământ cu un „Să trăiţi, dom' Procuror", iar Marian îl auzea pe tatăl lui, din spate: „Să trăieşti, Mitică", şi ceva mai domol: „Să-l faci lună, ca să nu ne fie ruşine să ieşim în lume". Or, lui Marian tocmai aşa tuns îi era penibil să intre în clasă, căci arăta ca un şoarece bolnav de tuberculoză.

În acest context, îl ustura freza lui Tiberiu şi-l ardeau toate aerele lui de artist, cu bretonul căzut pe-un ochi.

Dar nimic din ce trăise până atunci, nici măcar antipatia faţă de Tiberiu, nu se compara cu valul fierbinte şi sufocant, revărsat peste el în ziua curată de mai, care fusese ultima zi din viaţa lui.

De cum dăduse cu ochii de cămaşa în carouri, se clătinase lent, ca boxerul respins de corzile ringului. O forţă invizibilă a ţâşnit dintre liniile întretăiate ale cămăşii, un fel de pală de foc pe cât de pârjolitoare, pe atât de iute, încât imediat după aceea s-a întrebat dacă nu cumva fusese doar o iluzie. Se apropiase tiptil, mai mult uluit decât detectivistic, cu ochii zidiţi în fibra tihnită a cămăşii. Îşi aminteşte şi acum, după mai bine de patruzeci de ani, materialul cald şi moale, carourile de foc, străbătute de liniile sârmoase. Mergea cu paşi mărunţei, cu papagalul între palmele umede şi cu ochii aţintiţi în carourile mişcătoare. Din depărtarea cerului curgea un firicel de lumină pe lângă pălimarul fântânii, drept pe aleea ponosită, pe care crescuse un cuib cald şi luminos. Omul stătea ghemuit, cu părul despărţit în două şi bătea în scândura albă. Iar lângă el tremura ritmic cupa unui crin de foc. Marian a trecut peste puiul de lumină din alee şi s-a oprit. Abia aici însă a început teroarea. Mai întâi a văzut răsuflarea vie a cămăşii – un abur dens, albicios, năvălind în valuri inegale. Iar emanaţia aceasta l-a ars, ca şi cum o coadă de

bici l-ar fi pocnit peste gură. Dinspre cămaşa în carouri s-a revărsat un venin cald şi provocator. Era ceva viu, ostil şi care cerea cu insistenţă un răspuns categoric. Din pătratele colorate înainta spre el un rival, pe care îl primise mai întâi cu antipatie, apoi cu-nverşunare şi în cele din urmă cu o ură desfăcută pe negândite şi umflată instantaneu, ca o ciupercă bolnavă, deasupra creştetului său înfierbântat.

Paşii următori i-a parcurs pregătit pentru luptă. Voia să fie cât mai aproape, dar din ce motiv habar n-avea. Îşi pusese în cap să ajungă aproape de liniile otrăvite şi să le atingă, să le anihileze prin contactul lui omenesc, prin prezenţa lui neînfricată.

Când a ajuns lângă fântână, s-au întâmplat foarte repede trei lucruri: mai întâi a simţit în nări fierbinţeala cămăşii, care l-a ars fugitiv. Pe urmă, Jojo a scos un ţipăt înalt şi aproape omenesc. Şi imediat după aceea a căzut secerat.

I-a trebuit multă vreme ca să înţeleagă exact ordinea şi efectul fiecăreia dintre cele trei acţiuni. Greşeala lui a fost că s-a apropiat foarte mult. Stătea atât de aproape, încât auzea până şi răsuflarea liniştită a tâmplarului. Papagalul a scos un ţipăt care-a ajuns până în fundul fântânii. Iar omul, speriat, s-a întors ca-n iureşul unei lupte, cu ciocanul în mâni. Lovitura a fost şi ea fulgerătoare şi-a căzut în osul frunţii. Şi, ca şi cum n-ar fi fost de-ajuns, Marian s-a clătinat o secundă şi-apoi s-a prăbuşit printre crini şi tufe de mentă, cu ceafa în lama groasă şi ruginită a ştergătorului de pantofi. Era acolo de multă vreme, o bucată de fier sprijinită pe doi ţăruşi mici. Intrau între straturile de flori, printre tufele de mur, udau grădina ori culegeau fructele şi apoi, ca să nu murdărească aleea pavată, îşi curăţau nămolul de pe tălpi pe fierul râios al acestui ştergător. În cuţitul lui ciugulit de rugină îşi găsise odihna ceafa lui

Marian, proaspăt tunsă, aburită de răsuflarea lunii mai.

Ceea ce s-a întâmplat după aceea a fost însă şi mai ridicol decât moartea lui. Îşi privea capul albit şi flasc, un balon abia dezumflat, şi vedea cum din fruntea încă umedă răzbătea valul de venin care îl adusese aici. Se vedea pe sine scoţând la lumină ciuma pufoasă şi grea pe care o crezuse crescută din inima carourilor roşii.

Apoi realizase uluit că nici măcar nu era el: se vedea de jos, prin ochii apoşi ai papagalului.

Se zbătuse un timp şi se descotorosise din câteva ciocuri de şnurul verde pe care Margareta i-l înfăşurase în jurul picioarelor, apoi privise pe deasupra firelor de iarbă, cu prudenţă şi disperare. Era jos, lângă trupul care fusese al lui, şi-şi simţea picioarele tremurând.

Tâmplarul s-a aplecat peste fostul Marian ţipând cât putea de tare:

„Domnu' Procuror, domnu' Prigoreanu! Veniţi încoace, c-am omorât băiatu'!"

* * *

Văzută din trupul micuţ al papagalului, viaţa avea altă faţă. Înregistra aceleaşi lucruri pe care le cunoştea foarte bine, dar în afară de ele mai exista o lume subtilă, o umbră vie a fiecărui obiect şi a fiecărei fiinţe, iar această existenţă spumoasă se derula după alte legi. Fiecare zonă a vieţii trimitea spre creierul mic al papagalului impulsuri imposibil de interpretat, mesaje scurte şi clare în legătură cu bunăvoinţa sau nocivitatea unor trasee. Iar această nouă hartă a lumii îi făcea viaţa cu mult mai uşoară.

În plus, odată cu noul adăpost, Marian căpătase şi o indiferenţă faţă de oamenii şi lucrurile pentru care altădată nutrea un ataşament dureros. Privise cu detaşare nefericirea părinţilor lui de pe umărul Margaretei, care îşi recăpătase papagalul în aceeaşi zi fatală. Şi pe acelaşi umăr parfumat mersese la

propria înmormântare, la care venise toată clasa, cu învăţător cu tot, inclusiv Tiberiu, îmbrăcat cu o cămaşă neagră, făcută special pentru acel eveniment.

Apoi a luat cunoştinţă de monumentul pe care i-l comandase taică-său. Era o statuie mare, în tot cazul, cea mai înaltă din tot cimitirul Andronache, şi-l reprezenta destul de fidel, în uniformă de şcoală, cu şapca de elev silitor şi cu globul pământesc în mâna dreaptă.

* * *

Primii ani au fost mai grei. Apoi, părinţii lui Marian s-au mutat din cartier, iar în scurtă vreme după aceea el se rezumase la viaţa cam egoistă a lui Jojo. Nici măcar Margareta nu i se mai părea atât de frumoasă.

S-a născut Andra. A murit marinarul. Casa şi mai ales bucătăria cu verandă îi deveniseră atât de familiare, încât putea să spună în orice clipă câte ceşti sunt pe rafturi, în care cutie este cafeaua sau la ce oră trece poştaşul pe strada Fierari. Până într-o zi de noiembrie, când la poarta lor a sunat un bărbat.

Se vedea bine pe fereastră, îmbrăcat într-o haină kaki.

Margareta a bătut aleea ca un mareşal, iar în dimineaţa de toamnă cuvintele ei au răsunat până-n geamurile verandei:

„Pe cine cauţi dumneata aici, în poartă la mine? Cu cine ai treabă?”

Bărbatul nu răspunse imediat. Stătea cu ochii pe Margareta, ca şi cum ar fi vrut ca ea să se apropie mai mult. Iar prin fereastra de gheaţă ochii papagalului sorbeau aburii mişcători ai acelei întâlniri. Apoi Margareta se înmuiase brusc:

„Tu eşti? Ţi-au dat drumul...”

Şi în timp ce deschidea poarta, iar bărbatul se strecura în curte, Jojo, invadat pe neaşteptate de amintirile lui Marian, îşi dăduse seama fără prea

mari emoţii că musafirul abia sosit era însuşi tâmplarul ucigaş, scăpat din puşcărie. Se mai ofilise, avea un aer ceva mai ponosit, dar era el, apăsat încă de gândul vinovăţiei.

Bineînţeles, aşa fusese la început, pentru că după aceea, când ajunsese un obişnuit al casei, se destinsese lent şi sigur, scăpând nu numai de umbrele pedepsitoare ce-l bântuiseră până atunci, dar devenind el însuşi bănuitor până la agresiune. Privea spre Jojo şi se gândea la el ca la un martor al întâmplărilor petrecute în spatele lui. Chiar îi spunea uneori:

„Jojo-Jojo, dacă-ai putea tu să vorbeşti într-o zi şi să-mi spui ce căutaţi voi doi în spatele meu, ce aveaţi de gând şi ce punea la cale copilul ăla, Dumnezeu să-l ierte şi pe el, şi pe mine...”

„Jojo-Jojo, care Jojo?”, îl întrerupea Margareta. „Dacă n-ai fi stat ca prostul, lipit de fântâna aia şi ţi-ai fi văzut de treaba ta, să pleci cum ne fusese vorba...”

Şi toţi patru, mai ales Marian şi tâmplarul, apoi Margareta şi chiar posomorâtul papagal, vedeau din nou în minte duminica îndepărtată, cu aleea prăfoasă, crinii roşii, cămaşa transpirată a unui bărbat aplecat lângă fântână şi silueta transparentă a unei femei care aştepta zadarnic, rezemată de trunchiul unui cireş din cimitirul Andronache. Şi fiecare îşi avea nu doar varianta sa, dar şi bucuriile unui timp ratat.

Apoi, tâmplarul căpătase tot confortul pe care i-l dădea viaţa liberă: îi crescuse părul până la umeri, iar Margareta se uita în gura lui ca la un profet, ameţită, aprobatoare şi din ce în ce mai preocupată de ce mănâncă sau de ce îmbracă tâmplarul.

Şi pe măsură ce-i creşteau pletele şi-şi cumpăra haine noi, acest bărbat, care era criminalul lui Marian, a devenit din ce în ce mai acuzator, convins fiind că ţipătul papagalului îl speriase de moarte şi-l făcuse să se întoarcă şi să lovească în fruntea fragilă a unui copil nevinovat. Vorbea cu

Jojo ca şi cum ar fi ştiut că în căpşorul lui apărat de clonţul gros zac toate mărunţişurile unei duminici care schimbase trei vieţi senine.

Uneori îl urmărea cu coada ochiului ca pe un infractor, îşi scutura părul pe jumătate albit şi spunea:

„Margareto, papagalul ăsta e mai primejdios decât crezi tu! E în stare să te şi otrăvească într-o zi. Tu nu vezi cum se uită la noi, ca un şacal?”

Suspiciunile tâmplarului erau enervante, dar mai era în afară de asta şi ura groasă a lui Marian, care suporta greu să-l vadă aşa de des în bucătăria lor, sub ciocul lui, lângă Margareta.

Totuşi, de la el aflase un amănunt care i-a luminat părţile obscure ale dimineţii de mai.

Într-o zi, tâmplarul a venit îmbrăcat cu o cămaşă în carouri, nu cămaşa crimei, alta, dar care lui Marian îi adusese imediat aminte de ziua morţii lui şi ţipase scurt, din gâtul papagalului:

„Caşa-Caşa!”

„Ăsta se uită la cămaşa mea”, spusese tâmplarul răsucindu-şi pe degete părul sur, pe care îl purta tot aşa, în ciorchine lungi, ca în tinereţe.

Margareta zâmbise cu neîncredere, dar fără să-l contrazică. Aşa că el îi explicase doct:

„Papagalii nu văd ca noi. Ci văd ca prin ceaţă. Cine ştie ce crede el că e cămaşa mea! Poate că-şi închipuie că sunt vreun rival!”

La început, Marian râsese de explicaţiile tâmplarului, dar apoi îşi amintise valul otrăvit care-l ademenise până la ciocanul ucigaş. Bineînţeles, nu se îndoise până atunci că tâmplarul, care stătea pe scaunul din bucătăria Margaretei, arăta exact cum îl vedea el prin ochii de papagal şi că niciodată nu-l văzuse în alt fel. Totuşi, mai era ceva, răsuflarea fantomatică a obiectelor din jur, impulsul precis care-l lovea în creier, avertizându-l de bine sau de rău, în legătură cu posibilul lor efect. Iar cămaşa tâmplarului, şi acum, regăsită în bucătăria Margaretei, dar şi

atunci, în aerul tremurător al zilei de mai, ajunsese până la el prin antenele mici ale papagalului.

Marian şi-a adus aminte drumul de la poartă la fântână, pe aleea cenuşie, a sorbit din nou în nări mirosul crinilor şi-al mentei, apoi a simţit, ca şi cum abia se întâmplase, inima speriată a papagalului între palmele lui transpirate. Fusese emoţia lui după întâlnirea cu Margareta şi emoţia lui Jojo, trecut în mâini străine, două fâlfâiri intersectate fără voie în aerul asaltat de milioane de naşteri, întâmplate de-a lungul unei alei înverzite. El primise suflul carourilor odată cu Jojo, cu sensibilitatea lui, iar întâlnirea atât de diferită şi mişcătoare se întipărise nu doar în creierul său, ci rămăsese pentru totdeauna şi deasupra frunţii triste a unui papagal de companie. Era ca o umbrelă plutitoare, gata să readucă un strop din emoţia comună a unui om şi-a unei păsări, o răsuflare leneşă pe care lui Marian i se părea c-o simte încă învăluind bucătăria, cămaşa, noua cămaşă în carouri a tâmplarului, şi însăşi fiinţa lui plăpândă de papagal.

Şi o picătură din această emoţie rememorată s-a scurs din nou în aburii bucătăriei, rămânând pentru totdeauna în ţesătura ordinară a cămăşii sale, încât tâmplarul devenise din ziua aceea obsedat de ea. Îi povestea uneori Margaretei, cu vocea lui politicoasă şi temătoare, că papagalul îi băgase un drac mic între dungile colorate ale cămăşii. Iar dacă uita să aducă vorba despre asta, Margareta îl întreba zâmbitoare:

„Ce-ţi mai face cămaşa aia cu fantome? Ai dat-o la descântat?”

* * *

Vremea s-a dus agale, iar viaţa s-a scurs şi ea fără eforturi, până în ziua când s-a întâmplat catastrofa care i-a smuls umărul de sub gheare.

Moartea Margaretei îl atinsese ca un ac.

Jojo, a cărui fiinţă plăpândă îl găzduia şi pe Marian, se consumase mult, nu atât pentru moartea Margaretei, cât urmărind anchetele de la televizor, sorbind cuvintele reporterelor şi făcând conexiuni între informaţii. Pe Margareta o omorâse un atac de cord, dar cineva descoperise flacoanele de Avandia şi toată lumea sărise imediat pe ele. Erau nişte doctorii bune pentru diabet, dar care produceau infarct. Medicamentul fusese filmat din toate unghiurile cu ambalaj şi fără, apoi arătat pe toate posturile de televiziune, până când şi un papagal bătrân ca Jojo înţelesese că Margareta murise din cauza pastilelor roz. Un singur tub fusese uitat pe etajera din bucătărie şi într-o zi Jojo îl împinsese cu grijă în spatele unei cutii care stătea de ani buni în acelaşi loc. Era secretul lui şi felul în care îşi exercita puterea asupra tubului otrăvit.

Moartea Margaretei i-a dat o uşoară depresie, l-a acoperit cu un sentiment de mâhnire pe care nu-l simţise nici măcar la propriul deces.

Şi, ca şi când n-ar fi fost suficient, tâmplarul a început să dea ocol casei şi să spună prin cartier că papagalul ar putea fi vinovat de moartea stăpânei sale:

„E o pasăre foarte periculoasă! Ehe, dacă aş spune eu ce ştiu... dar cine m-ar crede? Că nu e de crezut!”

Se strecura pe la geamul verandei ori trimitea câte un copil din cartier să se holbeze la el, aşteptându-se parcă să-l surprindă făcând cine ştie ce gesturi criminale, iar dacă li se întâlneau ochii, Jojo avea grijă să arunce un ţipăt scurt, care-l făcea pe tâmplar să se cutremure ca prostul.

Mai nou, venea la Andra, care nici ea nu putea să-l sufere, prefăcându-se că i-a găsit un cumpărător pentru casă, cine ştie ce om găsit pe stradă ori păcălit să vină până-n poarta lor, sperând ca în felul ăsta să se strecoare şi să-şi bage nasul lui de om născut ca să încurce lucrurile în lume.

În aceste momente grele, de după moartea Margaretei, a apărut Iulică.

* * *

După ce-a intrat în bucătărie, în pieptul papagalului a crescut ura fierbinte care se trezea ori de câte ori pe harta vieţii lui apăreau obstacole. Cămaşa în carouri îi deşteptase însă şi alte amintiri. Între ochii lui de jeleu şi liniile încrucişate ale cămăşii crescuse cu lentoare pasta otrăvită a unui sentiment vechi.

Iulică a venit să repare chiuveta. Era una dintre dimineţile multe care trecuseră după moartea Margaretei, când Andra se trezea cu ochii roşii, trântea, bombănea şi dispărea repede pe uşă. I-a arătat lui Iulică ce are de făcut, apoi a plecat la serviciu.

Nu era mare lucru, doar o garnitură uzată. În cinci minute se şi terminase munca lui Iulică, aşa că şi-a făcut o cafea. Şi cât fierbea adormită apa în pântecul de plastic al cafetierei, a deschis cu lene uşile dulapului, s-a uitat mustăcind pe la ceştile înşirate, a răscolit cu un deget tacâmurile şi-n cele din urmă s-a aruncat pe-un sertar în care erau tot felul de lucruşoare, de la bucăţi de sfoară la nişte mărgele de-ale Margaretei, părăsite acolo cine ştie de când, iar între două foi de hârtie se rătăcise o sută de lei vechi, probabil pusă acolo ca să plătească apa ori gunoierii, cine ştie pentru ce. Iulică a luat banul rozuliu şi l-a dosit în buzunarul salopetei.

„Ce e, Jojache, mă filmezi, nu?”

Deasupra filtrului de cafea, Jojo fierbea şi el ca un cocoloş multicolor, aninat pe marginea etajerei.

Bărbatul a înşfăcat bolul aburit şi-a lăsat să curgă în ceaşcă un fir subţirel. Prin fereastră intrau în valuri culorile zilei tot mai tremurătoare, tot mai ceţoase, în ritmul iritării care pusese stăpânire pe sufletul bătrânului papagal.

Degetele lui Iulică s-au mişcat plictisite printre cutiile de mirodenii, de dedesubtul lui Jojo, apoi, pe nepregătite, s-au repezit spre el. Fusese o mişcare scurtă cu arătătorul şi, *jart*, îi răsese un bobârnac în treacăt, pe care Jojo îl simţise până-n creier. Apoi labele batjocoritoare ajunseseră la cutie. Era o casetă de fier plină de lucruri inutile, în spatele căreia stătea pitit tubul cu micile pastile care-o omorâseră pe Margareta.

Iulică a deschis flaconul şi dintr-o mişcare l-a golit în podul palmei:

„Ia te uită, ăstea sunt pilulele care-au omorât-o pe Madam Papagal!”

Şi-n timp ce tensiunea şi fierbinţeala din sufletul papagalului se scurseseră ca un fum între dungile cămăşii de foc, Iulică îl interogase în derâdere.

„Ce zici, Jojo, iei şi matale una-n cioc?”

Însă papagalul trecuse de momentul cel greu. Acum era deja stors şi împietrit pe etajera lui. Tot clocotul fieros coborâse în bucătărie, cuibărindu-se pisiceşte în carourile cămăşii lui Iulică. Aşa cum altădată, pe când era doar un biet papagal, frica lui spumoasă îşi găsise refugiul în paradisul altor linii, intersectate şi ele pe o cămaşă de foc.

Prin geamurile verandei se vedea curtea, poarta de fier şi dincolo de ea fluturau pletele tâmplarului sau poate numai umbra lui, lipită pentru totdeauna de creierul plăpând al lui Jojo.

În bucătărie se făcuse cald, o căldură căptuşită cu miros de cafea. Iulică a pus pastilele în spatele casetei de fier, dar fără ambalaj.

Învăluit subit în tristeţea propriei cămăşi, împovărat de amintirea lui Madam Papagal şi de greutatea morţii, strecurase în buzunarul pantalonilor tubul de medicamente, hotărât să cerceteze el însuşi nocivitatea lor şi legăturile adevărate dintre aceste tablete pentru diabetici şi moartea misterioasă a unei femei care îi colorase copilăria. Tristeţea lui Iulică era tonică, pentru că în ea nu erau cuprinse numai rădăcinile unei zile

de mai în care un copil îşi pierduse viaţa, ci deopotrivă ura zdrobitoare a papagalului şi revolta alimentată de numeroasele tentacule ale unui adevăr în care un biet tâmplar, criminal ieşit din puşcărie, continua în mod inexplicabil să creadă.

Când Iulică a deschis geamul de la verandă, Jojo a luat în ciocul lui cornos o pastilă ucigaşă. Habar n-avea că Iulică este diabetic. Credea sincer că pastilele sunt otrăvite şi spera să-l anihileze pe omul care îi invadase casa. A lăsat pilula în cafea şi s-a aşezat cuminte pe frigider, ca să-l vadă bine. Iulică însă era deja cuprins de tristeţe. A terminat cafeaua din cinci înghiţituri, şi-a strâns geanta şi-a ieşit încovoiat, prizonier în cămaşa lui cadrilată, în timp ce Jojo îl privea uşurat prin geamul deschis al verandei.

Apoi nu se mai gândise nicio clipă la el. Nici măcar nu ştia că murise.

După cum nici noi nu putem spune dacă tableta lui Jojo a avut vreun efect. În toată povestea există o singură certitudine: în cămaşa lui cu dungi, Iulică luase şi aburul otrăvit al unei duminici de mai, cocoloşit fără grabă, ca într-un loc familiar şi care mai păstra încă mirosul de mentă şi savoarea înflăcărată a florilor de crin.

* * *

În acea vară, Lori s-a descotorosit de toate lucrurile rămase de la vărul ei, inclusiv de cămaşa în care pulsa un suflet nefericit. A împăturit-o într-o cutie veche şi s-a gândit zâmbind la cel care o va scoate din nou la lumină într-un viitor aşa de îndepărtat, că nici n-avea rost să se gândească la el.

Rămăsese cu impresia că între Iulică şi Andra a fost o legătură subţire, pe care doar umbra morţii putuse s-o dilate. Fata lui Madam Papagal era prea rece şi prea calculată. Poate că Iulică se îndrăgostise de ea. Intrase în bucătăria ei, se aşezase la aceeaşi masă de plastic. Poate că

băuseră împreună o cafea. Lori revăzu în minte veranda luminoasă prin care se uitase până-n stradă şi-şi închipui cum vărul ei stătea vesel, poate pe acelaşi scaun pe care se aşezase şi ea. Bucătăria, veranda, fata cu ochii mari. Plus papagalul. Şi, aducându-şi aminte de ochii lui cloraţi şi ciocul încleştat pe mica doctorie roz, simţi cum i se desface o capsă între pliurile catifelate ale creierului. Dacă-i pusese şi lui ceva în cafea? Papagalul ăla părea damblagit rău. Bătrânul pletos care-i făcea semne, fetiţa din tufa de liliac, neliniştea cămăşii în carouri îi inflamau mintea, făcând-o să se gândească la lucruri fără sfârşit.

Însă un deget întins şi liniştitor, care era degetul justeţei, se ridica din mormanul de fapte îndoielnice, atât cât să-i redea încrederea în raţiune şi în mersul logic al Istoriei. Iulică murise, iar viaţa continua fără el.

În cutia de carton, carourile hibernau supte de ţesătura uzată, iar Lori avu la un moment dat revelaţia că în curând cămaşa care îi aprinsese sufletul şi-o purtase pe străzile cartierului Andronache nu va fi decât o cârpă de şters praful.

Cristian

Ea îl văzuse de pe cealaltă parte a străzii înaintând printre oameni cu picioarele lui lungi ca nişte coase, proiectat pe zidul gri al Universităţii, şi alergase spre el strigând dintre şuvoaiele de maşini, la întrecere cu motoarele în viteză: „Cristiaaan!”.

Trebuiau să se întâlnească în librăria din colţ. Într-acolo alerga el, dar Madi nu mai avusese răbdare, voia să ştie că l-a văzut de pe trotuarul de vizavi. Bineînţeles, nu se gândise dinainte, ci ţâşnise spre el, electrocutată de recunoaşterea neaşteptată a siluetei înalte şi a capului înfăşurat într-un petec de pânză vişinie, care îi înmuia instantaneu sufletul, ca în prima clipă când îl zărise strecurându-se pe lângă peretele întunecat din Club A.

Sub cerul luminos al lunii mai, intersecţia de la Universitate vibra de motoare ambalate în carcase strălucitoare, de toate culorile, iar între ele înainta abil maşina neagră, ca pisica neagră, ca iedul negru. O maşină ca un elefant intra pe nesimţite în crucea drumului, în timp ce sunetele alunecoase pluteau peste bulevard – opt sunete subţirele şi proaspete, ca nişte cornete de îngheţată. Madi le eliberase dintre pereţii plămânilor ei privind bandana vişinie, care înainta pe deasupra celorlalte capete grăbite să se strecoare şi ele pe lângă zidul cenuşiu. Ea îl strigase pe nume şi continuase să spere că el va întoarce capul, chiar şi după ce îşi dăduse seama că botul negru al maşinii intrase în ea ca într-un popic de cauciuc.

Fulgerător, îi trecuse prin minte vestea morţii ei, în timp ce numele lui continua să înainteze spre pata vişine de pe trotuar. Madi văzuse cerul o clipă, dar încercase să caute din nou cu privirea silueta înaltă şi grăbită, dorindu-şi cu dorul morţii

ca strigătul să-l ajungă din urmă. Şi în timp ce corpul ei spectaculos, ridicat în văzduh se îndrepta spre asfaltul de praf, cele opt sunete se depărtau zvelte şi vesele pe deasupra maşinilor, încolăcind tandru cablurile de pe marginea străzii, fire de internet, de televiziune, de electricitate ori de telefoane, drumuri nevăzute, sufocate de mii de călători, fiecare cu un ţel al său tot atât de precis ca şi al celor opt sunete înlănţuite şi spumoase ca nişte spoturi de lumină entuziasmate de libertatea lor.

Cristian a ajuns la timp în librărie şi-a tot aşteptat-o pe Madi printre rafturile de cărţi, citind cotoarele fără alegere: *Istoria Egiptului antic*, *Păcatele omului modern*, *A trăi pentru a-ţi povesti viaţa*, dicţionare, ghiduri, literatură, cotoare albe, roşii, portocalii; iar când văzuse că ea nu mai vine, i-a dat un bip, apoi a sunat-o. Telefonul ei stătea dosit la piciorul scărilor rulante, şi abia când sună a doua oară Saridon îi zări carcasa neagră şi din două mişcări strecură obiectul în buzunarul pantalonilor lui largi ca nişte şalvari şi-o luă imediat la picior spre Obor, ca să scape de marfa picată din cer. Aşa încât Cristian n-a aflat decât seara că Madi murise.

Luni de zile s-a gândit cum ar fi putut-o salva, imaginându-şi zeci de moduri prin care s-o oprească pe celălalt trotuar. Fără Madi, viaţa se smochinise fulgerător. Cristian primea în ceafă clipele grăbite, înaintând oropsit printre oameni, fără curiozitate, fără chef, singur într-o lume gata să-i dea sfaturi, să-l compătimească ori să-l mai îmbrâncească din când în când, pentru că şi-aşa ocupa degeaba un loc sub soare.

Tristeţea lui a durat câţiva ani, după care, maturizat pe nesimţite, a devenit un bărbat posac şi docil. Părinţii lui trăseseră toate sforile ca el să prindă un post bun la Oficiul pentru Protecţia Consumatorului. Nu era inspector sau ceva factor de răspundere, ci doar traducător. Avea în grijă

etichetele de pe produsele alimentare. Viaţa devenise confortabilă. Cristian era un bărbat amabil, vorbea puţin şi părea destul de grijuliu cu sine, pentru că mama lui îşi pierdea o sumă de timp ca în fiecare dimineaţă să fie aşezate pe capul scaunului haine curate, călcate, aranjate, pe care el nici măcar nu le privea. Renunţase de mult să-şi mai cumpere tricouri de firmă ori adidaşi la modă. Punea pe el ce-i pregătea maică-sa. Şi, odată intrat în această rutină, viaţa se derula lin printre gândurile diforme, care nici măcar nu mai erau gândurile lui cele hrănitoare, ci un morman de resturi alterate.

Iar într-o zi, pe când păşea apatic prin lume, s-a îndrăgostit. Era o femeie care îl scosese din vizuină cu modul ei de a-l privi ca pe ultima inovaţie a ştiinţei.

Cristian s-a însurat, a făcut copii, a alergat să-i căpătuiască, s-a zbătut să prindă bilete bune pentru concedii, a făcut eforturi să-şi cumpere mobilă frumoasă, frigider, televizor, apoi o plasmă mare. În sfârşit, anii au trecut încununaţi de mici satisfacţii, cu idealuri legate în primul rând de realizarea copiilor. De tinereţe nici nu-şi mai aducea aminte, iar moartea lui Madi era doar un punct îndepărtat, rămas pe cerul umezit de nori transparenţi.

Până într-o zi. Mai precis, într-o seară.

Stătea pe fotoliu, în faţa televizorului, uitându-se la *Crimele din Midsomer* şi din când în când la nevastă-sa. Ea stătea ghemuită sub pătura verde şi cu ochelarii pe nas, iar el se simţea în siguranţă ştiind-o alături. O privea pe furiş, ca pe-o servietă veche şi dragă. Apoi a intrat total în acţiunea filmului: personajul înainta printr-o pădure, urmărit din umbră de criminal. Era linişte şi tensiune maximă. Cristian încerca să anticipeze următoarea mişcare, când pe fereastra deschisă năvăli fără veste cele opt sunete rătăcitoare. Erau transparente şi alunecoase ca nişte fiole de gheaţă,

rostogolite una după alta pe covoraşul din faţa fotoliului, iar numele se legase elastic, într-un glas bine ştiut: „Cristiaaan!”.

Vedea penultimul sunet vibrând şi multiplicându-se şi se simţea legat instantaneu de umbra altui timp. Cele opt impulsuri sonore coborâte din neant erau parte din numele lui şi picături de viaţă, materializate atât de firav sub ochii săi, între fotoliu şi televizor. Se uită fulgerător spre nevastă-sa şi înţelese imediat că şi ea asista la acelaşi spectacol, năucită şi înfiorată de sunetele subţiri care păreau că dansează pe covorul pufos. Zgomotul se sfârşise, dar cele opt sunete continuau să se mişte, ridicându-se ca nişte fire de păpădie. Pluteau foşnind pe sub nasul bărbatului înţepenit în fotoliu, fuioare luminoase ieşite din sufletul muribund al unei femei îndrăgostite.

Cristian se ridică uşor, urmând clinchetul ca o adiere şi licărirea apelor spiralate, fără să se gândească la ceva, fără planuri şi fără precauţii, păşi în hol, apoi deschise uşa de la baie şi rămase o clipă trăsnit de lumina orbitoare.

Primii paşi îi făcu pe orbecăite, apoi începu să vadă trotuarul plin de lume şi sufletul i se umplu de bucurie. Era vară, iar pe cerul albastru treceau din când în când nori albi şi subţiri. În faţă se vedea Universitatea. Cele opt sunete zglobii se îndepărtau înghesuite unul într-altul, colorate de lumina care trecea prin ele în nuanţe de verde şi roşu. O luaseră peste bulevard, pe deasupra maşinilor, iar el le urmărea de pe bordura lustruită, temându-se să nu le piardă. Pe cealaltă parte de stradă o fată îi făcea semn cu mâna. Era gata s-o ia printre maşini, când el ridică speriat amândouă mâinile. Ceva îndepărtat şi trist, o frică veche îi urcase din rărunchi ca un fermoar. Ea se opri brusc, contrariată de gestul lui, zâmbind larg pe sub bretonul negru şi dintr-odată se hotărî să-şi schimbe direcţia, făcându-i la rândul ei semn s-o ia în sus.

Un timp, Cristian căută cu privirea sunetele scânteietoare, dar îşi dădu seama că se topiseră în aerul cald de mai. Se întoarse, încercând s-o urmeze pe fata de pe celălalt trotuar, dar dintr-odată îşi simţi sufletul invadat de bucuria de a se şti liber.

Voia să fumeze o ţigară aşezat pe o bordură de ciment, să cutreiere străzile şi să simtă în nări mirosul crud al celorlalţi oameni.

Experimentul lui Leonard

Din capătul străzii Sfântul Constantin se vede bine poarta Liceului „Lazăr”.

„E imposibil să nu iasă ceva! Asta e perioadă de chiul!”

„Eu zic că e cam devreme. Pe cine ştii tu să chiulească la ora 10 dimineaţa?”

Leonard nu răspunse, ci continuă să privească în ecranul mic al camerei. Poarta verde a liceului era deschisă şi din când în când intra câte un elev. Nimeni nu ieşise încă, nici măcar vreun profesor.

Miţu îşi sprijini coatele pe-o maşină roşie, pe care cineva o parcase pe trotuar. Privită peste braţele păroase ale prietenului său, poarta liceului arăta mai bine. Se vedea că e pândită de un ochi îndepărtat.

„Uite-o! Ai văzut, prietene, că nu stăm ca boii?!”

Pe poarta liceului ieşea grăbită o fată ce părea să se sprijine în breteaua sacului de pe umăr. Leonard apropie uşor şi în ecran se văzu un obraz împurpurat şi părul strâns la ceafă.

„Asta n-are nici 15 ani!”

„Păi, aşa trebuie, de tânără! Doar n-oi vrea să chiulească la bătrâneţe. Da’ ce moacă de ciupercă are!”

Fata avea un cap rotund, cam mare pentru trunchiul mărunţel, iar hainele păreau cumpărate dintr-un magazin pentru spiriduşi.

„Are ciorapi verzi! Nu se poate!”

„Mda, sunt mai mult nişte şosete, ca să le dea ştaif la nădragii trei sferturi! Dar are faţă! Uite-aici ce nas ascuţit, ca la oamenii de zăpadă! M-am scos, Miţule!”

Chiulangioaica trecu pe lângă ei şi-o coti spre grădină.

„Fără pic de imaginaţie! Se duce să fumeze-n Cişmigiu!”

„Păi, unde vrei să se ducă?”, se miră Miţu. „Tu nu vezi că e plecată în mijlocul orelor?! Ăsta e chiul de la mate, pentru că nu şi-a făcut tema!”

„Ei! Cu sacul? Cine pleacă de la o singură oră cu toate cărţile!?”

Trecură strada şi un moment Leonard nu mai prinse în cameră decât cerul înalt de mai şi aleea parcului. Apoi o văzu din nou: fata se aşezase pe o bancă, nu foarte departe.

„Ieşită la fumat! Ce ţi-am zis!”

Într-adevăr, ea îşi aprinsese o ţigară, dar nu apucă s-o filmeze de-aproape.

„Ce dracu’ vrea boul ăla?! Îmi strică filmul!”

Un timp distrus, genul la patruj de ani, se aşezase pe bancă şi-i trăsese ţigara dintre degete, încât fata se ridicase arc, iar acum se îndepărta aproape în fugă.

„Are probleme! Trage-i un cadru şi lu’ nenea, că e haios.”

Bărbatul, cam *low level* şi ras în cap, bombănea ceva, făcut grămadă pe marginea băncii. Nu era rău, ca imagine.

Chiulangioaica o luase bine la picior, aşa că abia o prinseră din nou, când cobora spre Unirii.

O urmăriră puţin prin mall, apoi tot drumul, din nou în sus, spre Universitate.

„Să nu-mi spui că intră la Springtime!”

„Poate că ne urmăreşte ea pe noi şi nici nu ştim.”

Miţu mai avea o oră până intra în tură, aşa că mai traseră câteva cadre şi în fastfood, dar ceva mai discret, pentru că era angajat doar de două luni la Spring şi nu voia să-l ia careva la ochi.

„Vezi, mă, totul se termină la mine, aici!”

„Mănâncă şi ea ceva şi-o taie spre casă. Cam asta a fost!”

Pentru Leonard, filmul era ca şi-ncheiat.

„Ce zici, Miţule, iese un portret de-aici?”

Îşi pusese mari speranţe în filmele făcute pe stradă, cu personaje absolut reale, pentru că nu credea în cele făcute după scenariu, cu actori şi o sumă de maşinaţii cosmetice. Precis restul lumii o s-aducă filme cu feţe poetice, chestii care să-l lase pe Brânză cu faţa-n ghips.

„Ăsta este filmul", se încurajă singur, „ce vede ochiul în lumina dimineţii! Numai că ochiul ăsta, nene, nu e nici el unul oarecare!".

„Păi, sigur! E ochi de geniu, nu-i aşa?"

Leonard schimbă însă vorba, nu pentru că nu i-ar fi plăcut ce-aude, ci pentru că nu voia să se rupă-n figuri faţă de Miţu.

„Ai pus programul ăla aici, la birou?"

„Sigur! L-am pus de-atunci! Într-o oră intru în tură şi poţi să lucrezi cât vrei! N-ai idee ce birou mişto am!"

Nici n-apucaseră să-şi facă vreun plan, când puştoaica se ridică şi-o tăie spre uşă.

„Stai aşa, că mai are ceva de făcut!"

„Nu mai are nimic, îţi spun eu!"

Leonard nu răspunse, ci fixă din nou camera pe chiulangioaică. Aceasta ieşise cam grăbită din Spring şi se îndrepta spre Universitate. În mersul ei era ceva destul de ţanţoş, care-i spunea lui Leonard că se află aproape de-un deznodământ trăsnet.

„Asta are o întâlnire! N-o vezi cum merge?"

Făcea paşi cam mari pentru picioarele ei scurte, iar capul rotund se legăna ca şi cum ar fi fost ţinut de un arc invizibil.

Miţu ar fi vrut să-l contrazică, dar se întâmplă ceva la care nu se aştepta niciunul dintre ei. Fata se opri o clipă în faţa intrării de la Facultatea de Matematică, apoi intră în clădire.

„*Oops!*"

„*Remember*, e o chiuloaică!"

Mergea destul de sigură pe coridoarele care păreau fără sfârşit. Niciunul dintre cei doi băieţi nu mai intrase vreodată în clădirea Universităţii.

Facultăţile lor erau în edificii mai modeste, aşa că drumul pe culoarele nesfârşite, care treceau de la un amfiteatru la altul, spre Facultatea de Litere, îi făcu s-o urmărească în tăcere. Unde dracu' se ducea fetiţa asta care chiulise cu neruşinare de la şcoală? Nu cumva era vreun Einstein deghizat?

După un colţ, aproape c-o pierdură. Ajunseseră într-un spaţiu mai larg, cu arcade şi coloane, de unde nu mai ştiau în ce direcţie s-o ia.

„Uite-o, Leo, acum intră-n sală!"

În faţa unui amfiteatru era oarecare animaţie, iar prin uşa deschisă Leonard apucă să filmeze cum dispăreau pămătuful de păr şi glezna verde.

Grupurile mici de pe hol şuşoteau reţinut, iar câte unul trăgea discret din ţigară. Erau toţi mamifere foarte afectate, încât Miţu îşi dădu seama imediat ce fel de activitate era acolo:

„Cineva ţine o conferinţă! Băga-mi-aş! E un chiul intelectual!"

În sală era ceva lume, iar în scurtă vreme la catedră începu să vorbească un ins aşa de mulţumit, că pe Leonard îl apucă râsul:

„Hai că şi ăsta e bun. Să fiu al dracu' dacă nu e mai bun ca fata! Trebuie să-l iau şi pe nenea ăsta neapărat!"

„Nu aveţi voie să filmaţi! Vă rog să închideţi şi să vă aşezaţi undeva!"

Leonard se întoarse spre bărbatul care le vorbise, rotind totodată şi camera, care prinse intenţionat un tur de sală, apoi o închise fără să se întindă la discuţie.

Îl văzu pe Miţu ridicând palmele împăciuitor şi-o tăiară spre ieşire. În uşă, cineva leşinase, iar conferenţiarul îşi întrerupsese discursul, însă cei doi băieţi o luară grăbiţi pe coridoarele largi, de clădire veche.

„La ce oră te-ntâlneşti cu Lori?"

„Păi, vine pe la 5 să mă ia din Spring."

„Şi termini pân-atunci?"

„Ei termin! Ce crezi că fac? Pun două-trei secvenţe mai mişto şi bag o muzichie pe fundal! Numai să fi instalat tu programul cum trebuie! C-altfel am belit-o! La 6 trebuie să-i duc filmul lui Brânză!”

„Îi dai filmul şi-ţi pune nota? Halal examen, frate!”

Leonard tocmai se pregătea să protesteze, când din subsolul nevăzut ale clădirii se auzi un clocot.

„Ce pielea mea? Nu cumva e cutremur?”

Leo se uită în urmă, dar coridorul era pustiu. Prin geamurile încadrate în lemn de nuc se vedea clădirea luminoasă a Arhitecturii.

„E de la metrou.”

Din depărtare se auzi cum un glas striga pe cineva, iar Leo îşi imagină imediat o femeie dichisită urlând dintr-un hol imens, o femeie ţinându-şi mâna pe balustrada de stejar şi privind în sus, pe casa scărilor, încercând să zărească pantalonii, mâna ori silueta pe care ar vrea s-o vadă coborând. Şi, fără veste, i se înceţoşară ochii.

„Asta e lacrimogenă, să mor eu dacă şandramaua asta mai are mult!”

Un abur cald şi dens îi izbise în faţă. Se uitară după el cum se risipea cu viteză în urma lor, printre vitrinele cu geamuri mici. În aer se lăsase un parfum sofisticat şi persistent, ca şi cum o sută de pergamute ar fi fost afumate cu tabac olandez.

„Aici parcă e depozit de conserve, nu şcoală. Ce dracu’ fac ăştia, mă, Leo? Nu cumva fabrică droguri?”

Prin uşile închise nu răzbătea niciun sunet. Miţu numără trei-patru uşi înalte, care păreau făcute din ciocolată, iar a cincea se deschise larg. Când ajunseseră în faţa ei, coridorul se şi umpluse de feţe mototolite.

„Ce e, fetele? Aţi tras un pui de somn ca lumea, nu-i aşa?”

Dar nu-i răspunse nimeni. Studenţii erau grăbiţi, iar în urma paşilor fermi parcă şi ei se simţiră

obligaţi să se grăbească.

„Hai, că mi se pare că pe-acolo se iese.”

Într-adevăr, prin uşa întredeschisă venea căldura soarelui de amiază. Strada Academiei era blocată de maşini, iar printre statuile luminoase din faţa Universităţii se simţea colcăiala verii.

În Springtime era full, iar fata pe care urma s-o înlocuiască Miţu tocmai pleca.

„Mda, Miţone! Te-ai ajuns! E cam ca lumea biroul!”

Încăperea era aproape goală, dar scaunul cu rotile şi spătar înalt făcea toţi banii.

„Asta înseamnă manager! Ca să-ţi dai seama!”

„Ia să vedem ce-ai făcut aici.”

Leo deschise c-o singură mână laptopul, în timp ce cu cealaltă aşează alături camera.

„Zi-mi parola!”

„Cristian! Să nu râzi, că aşa am moştenit-o!”

„Adică?”

„Păi, nu ţi-am zis?! Cris-ti-an! Era iubitul lu’ aia dinaintea mea.”

Clapele sâsâiră stins, apoi ecranul se lumină, arătând un peisaj tropical. Leo potrivi mufa şi-şi descărcă filmul, în timp ce zgomotele înfometaţilor de alături păreau să fi umplut la refuz sala de mese. Pe uşa deschisă pătrundea un miros de usturoi proaspăt, care trecu legănat prin pereţii stomacului, trezind la viaţă grelina.

„Uite folderul ăsta pe care scriu *Leonard*! Să nu-l ştergi, că poate-l mai aranjez săptămâna viitoare.”

* * *

Stăteau amândoi la masă, iar prin uşa de sticlă se vedea strada Academiei şi dincolo de ea statuia lui Spiru Haret. Când dracu’ se aşezaseră la masă? Parcă avea ceva de făcut. Leo privi spre pizza începută şi-avu impresia că mai mâncase una înainte. Pe deasupra meselor şi capetelor înfometate se auzea o clipoceală, un glas îndepărtat pe care Leonard era conştient că-l aude

ca pe o amintire, aşa cum se întâmplă în momentele de oboseală cronică şi de uzură, când peste timpul trăit în prezent, peste faptele şi cuvintele care se întâmplă acum se împing accidental alte întâmplări deja fumate, nu tocmai ele însele, în forma lor vie, ci ecoul, negativul lor, umbre luate de vânt şi aduse înapoi pe fibra tihnită a cortexului. Iar acolo, în grădinile ample ale visătoriei, aluneca înaripat un nume ciripitor şi banal.

„Ştim noi pe cineva Cristian?"

„Cum dracu' să nu ştim?"

Miţu ridică furculiţa de plastic, în vârful căreia stătea înfiptă o bucată de pizza cât o cutie de chibrituri.

„În primul rând, e Garoiu, de la scara ailaltă."

Apoi Miţu începu să enumere toţi Cristianii comuni în timp ce rotea artistic furculiţa, ca şi cum ar fi dat paginile dintr-o carte nevăzută. Glasul lui curgea lent, printre alte glasuri, căci sala de mese era acum plină până la refuz. Când intrase atâta lume? Cu o clipă în urmă încăperea arăta altfel. În dreapta fusese sigur o masă liberă, iar acum cineva înfuleca de zor. Leo aruncă o privire spre acea persoană apărută instantaneu şi tresări.

„Miţule, uite, mă, cine e la masa aia!"

Amândoi se holbară câteva clipe până când îi observă şi ea, chiulangioaica pe care o urmăriseră de dimineaţă şi care acum venise după ei.

„N-a mai mâncat o dată?"

Fata mesteca fără grabă, aplecându-se din când în când şi aruncându-le câte o privire întâmplătoare, fără să poată ascunde faptul că avea foarte bine cunoştinţă de prezenţa lor acolo.

Geamurile fastfoodului se mai luminaseră ca în timpul amiezei, deşi parcă trecuse o grămadă de timp. Leo vru să se uite la ceas, dar îşi aduse aminte că-l lăsase undeva, nu mai ştia unde, poate în biroul lui Miţu. Acesta mânca încă, iar din

bucata rotundă de pizza nu lipsea decât un triunghi mic.

„De când ai început, mă, să mănânci aşa încet, tocmai tu, care hăpăiai ca flămândul?”

Miţu nu-i răspunse, ci-l privi uşor înduioşat, iar pe faţa lui se desenară pe neaşteptate hărţile misterioase ale unor întâmplări viitoare: Miţu avea acum nişte ochi îmblânziţi şi-o faţă de om trecut bine de 30 de ani. Ar fi vrut să facă o glumă, dar nu voia să-şi supere prietenul. La urma urmelor, îl cărase toată ziua după el, normal că era stors şi îmbătrânit cu 10 ani.

„Ia uită-te, mă, Leo, la chiulangioaica noastră! Parcă s-a maturizat, mă! Ce face chiulul din om!”

Fata stătea în aceeaşi poziţie, ca şi cum abia s-ar fi apucat să mănânce, dar, într-adevăr, peste faţa rotundă, pe care el însuşi o filmase în dimineaţa aia, parcă ar fi trecut un trafalet care-i dezumflase obrajii.

Cei doi băieţi se uitară unul la celălalt şi fiecare înţelese că se gândeau la acelaşi lucru.

„Ce dracu’ facem noi aici, Miţule?”

Cuvintele i se şterseră uşor în larma restaurantului, iar în fundul urechilor îi răsună din nou numele Cristian. Ce dracu’ era cu numele ăsta, de îl urmărea ca un ciocan teleghidat de-o mână psihopată? Avea în el ceva grav, un avertisment. Sau era doar o cheie spre cămara cu lucruri uitate.

Chiulangioaica mânca încă în aceeaşi poziţie, iar pe faţa ei se instalase o indiferenţă sfidătoare.

Leo îşi privi prietenul care părea acum şi mai consumat, ca şi cum timpul ar fi muşcat din el.

„Şi eu tot aşa arăt, ca şi cum ar fi trecut taifunul peste mine?”

„Da, frate, e ceva cu tine, pari destul de stors.”

„Şi crezi că tu arăţi mai breaz? Parcă am îmbătrâni în regim de urgenţă. Uită-te la fata asta! Păi, aşa arăta dimineaţă?! Era o puştoaică aiurită, iar acum e o femeie posacă.”

Miţu se uită pe sub sprâncene spre fata care văzuse şi ea că este privită, dar se prefăcea preocupată de salata ei interminabilă, în timp ce faţa i se lungise ca un plastic topit. Arăta acum ca o femeie trecută bine prin relele vieţii.

„Da, mă, e ceva aici, să-mi bag picioarele dacă n-arăţi de 50 de ani! Hai să ne ridicăm odată! Parcă tu aveai de făcut nu ştiu ce... de ce veniseşi la mine? Nu voiai să faci ceva?”

Chiar aşa, de ce venise? Păi, nu alergaseră ei toată ziua după puştoaica aia chiulangioaică? Leo îşi aduse aminte cum lumina dimineţii cădea pe camera de filmat, apoi coroanele copacilor din Cişmigiu, buchete verzi de frunze proaspete şi, instantaneu, avu sentimentul că seva acelei dimineţi de mai se topise fără urmă. Din tavanul sălii coborî peste mese din nou numele lui Cristian, acum strigat de-aproape, poate de la o masă din spate, era un glas de femeie care probabil îşi striga iubitul sau poate numai colegul, în sfârşit, un bărbat pe care conta. Nu! Era imposibil să-şi fi strigat astfel doar un coleg. Era numele acelui singur bărbat la care visa şi pe care îl strigase de nenumărate ori, pe care-l scrisese fără grabă... iar gândul la cuvântul scris şi citit îl făcu pe Leonard să se lumineze brusc:

„Care ziceai că e parola laptopului tău?”

„«Cristian»! De ce râzi? Nu ţi-am spus c-aşa l-am moştenit?!”

Spus aşa, de aproape, numele care-l tortura de-atâta vreme nu mai avea nimic insolit, ci se rostogoli banal printre celelalte zgomote ale fastfoodului. Leonard se simţi deodată fortificat şi cu mintea foarte limpede. Farfuria era acum goală, iar din stomac urcară două zgomote mici, de satisfacţie. Şi Miţu arăta acum mai bine, ca trezit după un somn bun, căci amiaza albă, cu fantome şi parfumuri otrăvite începea să-şi piardă forţa.

„Hai, c-am lălăit-o destul! Mă duc să montez filmul ăla!”

Prin geamurile Springtime-ului se vedea Universitatea, luminată de soarele unei zile calde, iar lumea din restaurant se împuţinase.

La masa la care stătuse chiulangioaica bătrână tocmai se aşezau două fete ciripitoare.

Lângă Biserica Sf. Silvestru

Povestea a început vara trecută, pe 7 iulie, în faţa unei ferestre care dă spre Biserica Sf. Silvestru, o biserică albă, cu turle răsucite şi tindă înaltă, ţinută de doi stâlpi ca două ţigarete. Ema o vedea doar dintr-o parte, îi vedea turlele ca şi când ar fi fost unite, scara pe care se cuibărise un copil, gărduleţul sprijinit de tufe, atât cât se zărea prin geamul apartamentului ei din Bulevardul Dacia. Cerul de iulie şi biserica albă văzute de la etajul8.

Apoi a sunat telefonul şi Ema a trecut subit sub alt pliseu al lumii. Nu doar de la una la alta, ci chiar s-a rupt de timpul ei, de Vicenţiu, care o aştepta la Universitate, de măsuţa de toaletă pe care dormea o agrafă de păr şi de fereastra înaltă, prin care se vede şi acum Biserica Sf. Silvestru.

Mai exact, a sunat telefonul din buzunarul larg al bluzei verzi, un Nokia cu cameră video, iar pe ecran a apărut numele lui Vicenţiu şi ora 12.34. Apoi, cuvânt după cuvânt, nu mai mult de 44, au curs în urechea roşie a Emei. Era la Universitate cu mami a lui pe-o terasă şi nu stăteau mai mult de-o oră, trebuia să se-arunce în Fiatul ei gri şi să zboare pân-acolo.

Acesta a fost momentul. De aici a început istoria Emei.

Ar fi trebuit să-şi sune mama, dar îi era lehamite, pentru că ştia prea bine ce-o să zică: n-o să fie de acord să iasă acum la randevuuri, când mai are doar două săptămâni până la admitere, *sigur, Vicenţiu e student, i se rupe, nu se gândeşte că tu ai de învăţat, un băiat care te poartă pe la întâlniri cu două săptămâni înainte de admitere, scuză-mă, dar trebuie evitat, scos din cărţi*... Aşa că n-a mai sunat-o, dar se gândea să-i trimită un sms de pe drum ori după întâlnire. A alergat în dormitor, a răscolit dulapul, a apucat o pereche de

ginşi trei sferturi. Îi vibrau degetele unul câte unul. Treaba asta cu mama lui Vicenţiu era o chestie grea, mai ales că nici pe Vicenţiu nu-l ştia de multă vreme, ci doar de câteva săptămâni. Uşa dulapului era netedă ca piatra. A deschis-o şi imediat a dat cu ochii de tricoul negru. A cules la repezeală nişte chiloţi şi sutienul Impronta tivit cu roz şi le-a aruncat în viteză pe scaunul din hol, în timp ce se strecura în baie să facă un duş cam de mântuială. Cinci minute duşul, cinci îmbrăcatul – o s-ajungă prea repede. S-a şters, a fâsâit o ploicică de Angel Innocent, şi-a tras hainele şi, când să iasă, şi-a adus aminte şi de păr: s-a răsucit spre oglindă, a băgat de câteva ori degetele prin el, s-a privit dintr-o parte, a aruncat un ochi spre agrafa mătăsoasă.

Era 12.45. A deschis uşa apartamentului, iar în faţa ei, pe locul în care ştia că e casa scărilor, cu cimentul cenuşiu, cu florile de leandru, cu ferestrele mici, prin care de fiecare dată se vedea blocul de vizavi, pe locul bine ştiut din faţa apartamentului ei, era acum altceva: nişte bărbaţi puneau cărămidă peste mortarul proaspăt, într-un zid ridicat bine, dincolo de înălţimea unui om. În dreapta stăteau înţepenite câteva tufe, în stânga era o grămadă de nisip. Iar lângă zidul roşu respira alert un câine. Şi era aceeaşi zi însorită de vară, cu cerul oglindă.

Ema a dat să se-ntoarcă, însă uşa apartamentului dispăruse. În locul ei curgea drumul pardosit şi dincolo de el se întindea un câmp de bălării, din marginea căruia creşteau cu lene acoperişuri de stuf şi pământufurile copacilor. La mii de kilometri se stingea un muget blând.

Instinctiv, s-a uitat în jos şi şi-a descoperit cu uimire rochia de cerneală, dintr-o pânză subţirică şi lucioasă, lungă până la vârfurile rotunjite ale papucilor cu feţe verzi, de mătase. Pe deasupra rochiei avea un fel de mantilă de voal înflorată. Era ea, grăbită să ajungă la întâlnirea cu Vicenţiu şi cu mama lui, şi totuşi era altcineva, o fiinţă la fel

de adevărată, cu treburi tot aşa de urgente ca ale Emei. S-a mai uitat o dată în jur şi s-a cutremurat sub istoria care venea peste ea ca o ploaie torenţială: era o existenţă fir cu fir, binecunoscută şi reală, tot aşa de reală ca şi cea de până acum, o viaţă furişată în creier, cu amănunte înghesuite în compartimentele numeroase ale unui tipar făcut special pentru capul ei. Ştia cu certitudine că se află în anul 1742, într-o zi fericită, chiar în preziua logodnei cu Pârvu, pe care toată lumea îl ştie de Leţu Zidaru.

El i-a aruncat o privire de pe zidul roşu, iar odată cu ea a venit şi povestea, care i s-a înfipt în ceafă. Leţu era finul boiangiului Pârvan, care a murit anul trecut şi pentru pomenirea căruia nevastă-sa, Pârvuleasa, se hotărâse să ridice biserică în jurul mormântului său, în mahalaua Silvestru, ca să-i fie iertate păcatele. Ema s-a gândit o clipă la turlele albe ale bisericii pe care o privise de-atâtea ori de la înălţimea ferestrei sale şi apoi a privit din nou zidul de cărămidă, înţelegând fără dubiu că era acelaşi zid, ridicat în pulberea mahalalei şi în asfaltul cartierului ei. Chiar acolo, la nici trei metri, Leţu punea cărămida în mortarul ca o pastă grasă şi se uita spre ea pe sub cozorocul împletit din pai galben, pe care el însuşi îl meşterise în urmă cu o săptămână ca să-l apere de soare. Continua s-o privească, iar ei i s-au destins tendoanele gâtului, în timp ce-şi aducea aminte cum îi spune el numele, ca şi cum ar înghiţi o linguriţă de şerbet: Bojorina.

Vasăzică nu Ema, ci Bojorina. Un gând ironic îi străbătu mintea, dar ca un pai pierdut printre multe alte lucruri, venite dintr-o vale parfumată a creierului, unde se răsucea firul greu al unei alte vieţi: sărutul de sub tecarul cu frunze fâlfâitoare ca nişte zulufi, glasul clar şi subţirel al lui Leţu, rochia de bendarea, ah, rochia ca un vis. Şi dimineaţa de ieri, un timp viu şi foşnitor, ale cărui seminţe cresc răsfăţate în miezul creierului ei.

Fusese la Stanca Pârvuleasa şi stătuseră amândouă în cerdacul de la drum, pe patul acoperit cu macat roşu. Pe alee plutea respiraţia pietrişului încins de soare şi mai simte şi-acum mirosul de zarzăre înfierbântate venit în valuri dinspre cazanele de ţuică, în timp ce pe drum plutea silueta distinsă a lui Iane Farmacistu, care era cel mai frumos bărbat din Bucureşti. Iar pe căpătâiul divanului strălucea rochia de bendarea.

Era Ema, pregătită să se întâlnească până într-o oră cu Vicenţiu şi cu mami a lui, dar era şi Bojorina, cu obrajii roşii, logodită, prinsă într-o realitate extrem de vie în care mintea îi aluneca spre lucruri mărunte; îşi aducea aminte până şi pânza uzată a papucilor, în zona de sub călcâie, ceea ce o sâcâia mai mult decât întâmplarea cu adevărat şocantă de a se fi aflat într-un alt timp, cu 250 de ani în urma timpului ei.

„Nu te duci?”

Leţu o privea cu sprâncenele ridicate pe sub apărătoarea de paie, care îi acoperea fruntea ca o copertină. Era legată de el şi îi venea să mai stea acolo în mijlocul drumului şi să-l privească, dar îl vedea şi prin ochii Emei, ca pe un omuleţ simpatic, cu părul zburlit în creştetul capului, călare pe zidul proaspăt, zâmbind spre ea şi, din când în când, făcându-i cu ochiul lui Elie, care râdea cu toţi dinţii la înaintare. Erau doi bărbaţi tineri şi veseli din anul 1742, care puneau temeliile bisericii din mahalaua Silvestru.

Ema-Bojorina le întoarse spatele în cele din urmă şi se îndreptă spre careta în care o aştepta bunică-sa, făcându-i semne să vină odată, să n-o vadă toată mahalaua Silvestru stând singură în mijlocul drumului. Se sculaseră de dimineaţă şi puseseră la foc mâncarea, lăsând-o în grija Tudorinei. Apoi Stanciu înhămase iapa sură, singurul cal rămas acasă în dimineaţa aceea, şi porniseră după mărgele la prăvălie, ele două şi ţigănuşul lor, lipit pe coama calului. Îşi aveau

casele şi acareturile în mahalaua Pantelimon, iar cum biserica pe care o ridica Leţu le era chiar în drum, Bojorina se oprise să-i povestească despre rochia mătăsoasă şi grea ca o piele crudă de şarpe.

Iapa înainta la pas, ţăcănind potcoavele pe podelele de stejar ale drumului care cobora spre Curtea Veche.

Stanca Pârvuleasa avea mai multe prăvălii, vopsitorii şi case mari, iar copiii îi muriseră toţi şi zăceau îngropaţi în cimitirul de la Sfântul Gheorghe Vechi. Erau mulţi care se aşteptau s-o moştenească, iar Bojorina trăgea şi ea nădejde acum, că-i devenea fină. Era un gând care pe Ema o făcea să zâmbească şi îl vedea deja zădărnicit, pentru că ea nu avea nicidecum intenţia să se mărite, în timpul ei, nici măcar cu Vicenţiu, darmite cu zidarul Leţu, din Secolul Luminilor! Şi gândindu-se la incursiunea ca dintr-un film de categorie B, începuse să-şi facă planuri grandioase ca să revoluţioneze civilizaţia românească. Ar fi vrut să-şi amintească ceva despre evenimentele veacului, dar cum nu-i plăcuse deloc istoria, nu ştia nici măcar un nume de domnitor de pe la 1700. Cel mai apropiat eveniment din mintea ei era revoluţia lui Tudor Vladimirescu, de la 1821. I-ar fi plăcut să inventeze curentul electric, dacă ar fi ştiut ceva mai multă fizică. Dar putea să facă altele, de exemplu, haine ca lumea, parfumuri ori să scrie cărţi tari, cum ar fi *Mânăstirea din Parma*, *Contele de Monte Cristo*, *Amélie* – că tot văzuse filmele – sau poate nu chiar ceva atât de tare, dar măcar *Punguţa cu doi bani* şi tot ar fi fost ceva. Coborând pe strada îngustă, privea spre bunica Bojorinei, care stătea ghemuită sub coşul de rogojină al trăsuricii, şi din când în când spre oamenii care se perindau pe marginea drumului şi simţea un impuls acut să intre pe internet şi să caute răspuns pentru o mie de întrebări care îi traversau mintea.

Prăvălia Stancăi Pârvuleasa era înghesuită în zidurile dărăpănate ale fostei Curţi Domneşti. Era o coşmelie împodobită cu pânzeturi ce se unduiau încet în aerul cald de iulie. De peste drum, de la cuptorul armeanului, se revărsa mirosul de pâine caldă, în special de chifle cojoase, care îi plăceau Bojorinei şi pe care Ema nu le-ar fi mâncat nici în ruptul capului. În josul străzii mai era băcănia lui Constantin, de unde aveau de cumpărat migdale şi năut, iar în capăt era o cafenea plină de bărbaţi, pe lângă care nici Bojorina, nici bunică-sa nu trecuseră vreodată.

Lăsară careta în mijlocul drumului, cu Stanciu lungit pe coama iepei şi intrară pe uşa prăvăliei străjuită de şaluri şi mărgele.

Nicolae era străin de loc, se născuse în Meglen şi cutreierase multe oraşe. De câteva luni se oprise la Bucureşti şi luase cu chirie o tejghea în prăvălia Stancăi; vindea mărgele, tot soiul de mărgele, dar mai ales şiruri de perle pentru mirese.

Ema a intrat zâmbind, ca într-un muzeu, chiar cu un aer superior, de turist care vizitează o ţară din Lumea a Treia. Dar n-a apucat să vadă nimic din încăpere, căci privirea i-a rămas din prima clipă agăţată de faţa mărgelarului, care îi zâmbea ca şi când ar fi ţinut-o într-un leagăn: era un bărbat cu obrazul măsliniu şi ochii negri, încăpători, nici prea înalt, nici scund, dar destul de impozant, cum stătea sprijinit pe-o rână între şirurile de mărgele colorate ori sidefii ca zăpada de ianuarie.

Ema se uită la el, iar instinctul îi spuse că pentru acest bărbat alunecase două secole şi jumătate. Şi, măsurându-l bine, fu imediat convinsă că merita chiar şi o mie de ani.

„Suntem trimise de naşa Stanca pentru ăle două şiruri de mărgăritare”, începu bunică-sa, „şi-am adus şi fata, da, asta e fata, sigur, frumoasă, am adus-o să şi le-aleagă singură”.

Mărgelarul o privi ca pe-o prăjitură şi, când deschise gura, în încăpere se revărsă un glas atât

de sincer, că Ema încremeni pe loc. Tocmai ea, care era destul de socializată în timpul ei, stătea acum cu-o palmă rezemată de tejghea, privindu-l pe Nicolae cu ochii sfâşiaţi, în timp ce cu cealaltă mână pipăia şirurile de mărgele.

„Să fie tot aşa”, spuse bunică-sa, „ca celelalte, pe care le-am moştenit de la mămica mea, Dumnezeu s-o ierte, cu totul o s-avem şase şiruri, ca să se vadă că e fată de geambaş din Pantelimon”.

Nicolae îi arătă apoi nişte mărgele de sticlă, galbene, mai mărişoare, cât cireaşa de mai. Nu avea nevoie de ele, avea gâtul sugrumat de şiruri de toate culorile, dar pentru că i le dăduse el le puse de probă şi se privi în oglinda pe care mărgelarul i-o ţinea cât mai bine, în dreptul feţei.

La început a avut un şoc: era ea şi totuşi nu era. Avea o faţă de vită, ceva de speriat, iar părul aproape blond, ridicat în creştet şi susţinut cu o cârpă subţirică şi multicoloră, venea apoi împletit în numeroase codiţe strânse pe ceafă. De urechi îi atârnau nişte cercei rămuroşi de coral. Pe scurt, era o papiţoaică înzorzonată cu toate culorile, cu o sumă de mărgele de bâlci, cu papuci verzi şi rochie albastră, plus mantila înflorată ca un ambalaj de cadouri. Această descoperire o fâstâci şi mai mult, mototolind-o parcă în fundul unui suflet speriat de moarte, în strânsoarea mlăştinoasă a celeilalte fiinţe, în care avea să mai alunece de nenumărate ori după aceea.

A plecat fără să se întoarcă şi să privească de la uşă, aşa cum plănuise, strecurându-se ca o slugă în rochia ei foşnitoare şi lipăind cu papucii penibili şi verzi direct spre cuptorul de pâine.

Zilele următoare au fost grele şi lungi.

Cea mai cruntă descoperire a fost că nu ştia să scrie. Pusese mâna pe o undrea, cu gândul să scrijelească un prim mesaj semnificativ în balustrada pridvorului. Ştia exact ce vrea să scrie, iar cuvintele îi veneau în minte clar în română, în

engleză şi-n italiană, atâta că nu putea să le scrie: nu-i mergeau mâinile. Făcuse o linie aplecată spre dreapta, iar în capătul ei o floricică diformă, timp în care îi pătrundea în creier toată durerea Bojorinei că strică lemnul curat al prispei. Chiar şi cuvintele îi ieşeau pe gură destul de greu ori aveau altă intensitate decât voise să le-o dea, iar voinţa i se topea apăsată de dorinţele Bojorinei.

În cea de-a doua zi a călătoriei sale s-a logodit cu Leţu.

A fost petrecere mare în curtea lor, cu mese întinse şi lăutari până în zori. Iar după aceea şi-a urmat viaţa de până atunci, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, pentru că abia din toamnă, după nuntă, pleca definitiv din casa părinţilor ei. Până atunci trăgea din greu; avea atât de multă treabă, că nici nu mai apuca să se gândească la ale ei. Curtea din mahalaua Pantelimon era ca o cazemată, cu acareturi pe toate cele patru laturi: casa cu patru camere mari, iar în faţa ei grajdurile; pe stânga, bucătăria de vară, iar pe dreapta magaziile. Şi două porţi: una mică pe lângă casă şi cealaltă, pentru cai, lângă grajduri. Peste drum era grădina mare, cu de toate. Aproape zilnic, Bojorina spăla rufe într-o albie fixată pe-un suport de lemn în faţa bucătăriei. Aveau o ţigancă bătrână, Tudorina, moştenită de bunică-sa de la părinţii ei, care făcea mâncare şi aproape tot ce era mai greu prin casă, un argat bulgar, pentru cai şi pe Stanciu, un ţigănuş de 12 ani pe care îl câştigase taică-său la cărţi anul trecut. În rest, munceau fraţii ei, care plecau să cumpere cai de prin Moldova şi să-i revândă apoi la Giurgiu ori la Brăila. Muncea maică-sa şi mai ales Bojorina, care spăla de dimineaţa până seara maldăre de rufe frecate pe toate feţele în apă cu leşie şi pelin. Ema nu spălase în viaţa ei, nici măcar maşina automată n-o pornise, aşa că prima dată când o strigase bunică-sa să se apuce de rufe îşi scosese colţii:

„Lasă-mă, cucoană, vezi-ţi de treabă. N-am de gând să pun mâna pe izmenele astea împuţite. Împuşcă-mă dacă nu-ţi convine!”

„Hai, Bojorino, mamă, că odată vine taică-tău şi îţi rupe spinarea, o să vezi tu când oi fi la bărbat cât de greu e, iar dacă nu-ţi place, du-te să pliveşti grădina cu maică-ta şi speli mai încolo, dar tot ţie o să-ţi fie greu.”

În primele zile, Ema încercase să facă faţă îndatoririlor de familie, mai ales că Bojorina era destul de amatoare de treabă, însă în cea de-a patra zi îi poruncise lui Stanciu să înhame calul la trăsurica penibilă, cu un coviltir de papură învechită şi mersese întins până la prăvălia Pârvulesei.

Nicolae perinda printre degete un şir de granate şi privea spre uşă ca omul care aşteaptă. În stânga, un băiat de prăvălie măsura pânză pentru un individ pe care Bojorina îl cunoştea, dar pe care Ema îl ignoră, îndreptându-se cam prea cu grabă spre tejgheaua mărgelarului.

„Ce s-a întâmplat, domniţa mea, nu s-au potrivit mărgăritarele...?”

Negustorul se aplecase peste tejghea, iar ochii Emei rămăseseră fixaţi pe cămaşa verde, subţirică şi asudată, peste care se furişa o şuviţă risipită din părul negru.

„Nu mă interesează mărgelele. Am venit să te întreb câteva lucruri.”

Privindu-l, avea sentimentul că Nicolae este legat de timpul ei istoric ori că ştie de ce se află ea acolo. Voia să se adune şi să pună întrebări cât mai exacte, pe tonul cel mai convingător, când văzu pe tejghea o casetă ori o carte pe care erau desenate litere ruseşti.

„Ce e asta?”

„E *Viaţa Sfântului Vasile cel Nou*. Acum am primit-o de la tipografie pentru jupâneasa Stanca Pârvuleasa.”

Era o carte cu coperţi de lemn, pe care Ema începu s-o răsfoiască uimită şi dezamăgită de literele rămuroase şi indescifrabile. Nicolae ştia să citească, iar cartea era scrisă în româneşte, cu alfabetul chirilic al Evului Mediu românesc.

„Are multe pilde frumoase, despre dragoste, despre suflet, dar şi o poveste despre un călugăr şi-o fată", îi spuse mărgelarul privind-o ca un îndrăgostit.

Şi cum Ema voia neapărat să citească, rămase ca încă de a doua zi să vină la el după ce se închide prăvălia, ca să ia lecţii în odaia din dos, unde e un felinar mare cu feştilă.

Ema mai făcu un popas la cafenea, unde stătea în uşă un băietan care o privea neruşinat şi atât de insistent, încât Bojorinei îi pierise glasul. În fine, mai colindă pe câteva străzi la pas, încercând să identifice locul pe care se afla Universitatea în timpul ei, iar în cele din urmă ajunse la un han cu ziduri groase de jur-împrejur. Socotind cât urcase de la Curtea Veche, ale cărei ruine le ştia bine, se gândi că e posibil să fi ajuns la terasa unde o aşteptase sau poate că o mai aşteaptă încă Vicenţiu cu mami a lui.

Pe lângă porţile hanului mişunau bărbaţi cu haine lungi. Câţiva aveau capetele acoperite cu pălării uşoare de vară, ca nişte baloane ori simple cauce şi mai ales turbane din cearşaf alb. Cei mai mulţi priveau spre ea surprinşi, iar unii fluierau ori strigau golăneşte. Pe Podul Mogoşoaiei întâlnise şi câteva femei care cărau pe umăr coşuri aninate de cobiliţe, iar sub un coviltir de pânză pictată cu maci roşii zărise nişte ochi care-o făcură pe Bojorina să tresară şi să ia foc. Era Iane Farmacistu, un bărbat fragil şi visător, iar Ema înţelese imediat că era ca faţa din reclame, ca bărbatul din reclame, ca inelul din vitrină şi-i trimise repede o bezea cu doar două degete, în timp ce în sufletul celeilalte fiinţe simţi cum cresc tentaculele ţepoase ale jenei. Iane părea încă

adormit, iar sub soarele de iulie macii roşii tresăriră în pânza trăsurii.

Ema se aştepta să se întâmple ceva spectaculos, să se deschidă o uşă şi să pătrundă din nou în lumea din care fusese scoasă. Cum nu se întâmpla nimic care s-o readucă în existenţa cea adevărată, urcă din nou în trăsurică şi se îndreptă agale spre Pantelimon, făcându-şi planuri măreţe ca să cucerească veacul al XVIII-lea.

De cum intră pe poarta părintească, avu sentimentul unei catastrofe. Apoi lucrurile se derulară atât de repede, că Ema trecu prin ele năucită. Nici n-apucase să sară din caretă când unul dintre fraţii ei o şi apucă de ceafă, apoi taică-său apăru din grajd cu ochii furioşi, înjurând cu voce piţigăiată şi stridentă, încât Bojorina se gândi fulgerător că se auzise până la tecarul din poarta popii Zaharia:

„Cristelniţa mă-tii de fată!”

Au luat-o amândoi smucind-o de păr şi de rochia largă şi-au dus-o pe sus în grajd, unde au dezbrăcat-o cu grijă, să nu-i strice hainele, iar când a rămas numai în cămaşă au bătut-o cu rândul cu o funie udă până când leşinase.

A zăcut două săptămâni pe o rogojină din odaia grajdului, apoi zilele s-au scurs fără deosebire până în septembrie. Dimineaţa se scula când se crăpa de ziuă, dădea de mâncare la păsări şi la porci, umplea jgheaburile cu apă, căra căldare după căldare tocmai din capul uliţei, frământa pâinea, făcea focul în cuptorul din curte, apoi spăla până i se înroşeau mâinile şi pe urmă tivea şervetele pentru nuntă. Nici prin gând nu-i mai trecea să iasă singură prin târg.

În septembrie s-a măritat în biserica din mahalaua Silvestru, pe care o ridicase Leţu, apoi s-a mutat la casa ei, pe lângă Sfântul Gheorghe Vechi, de unde vedea crucile cimitirului şi auzea zgomotul străzii. Leţu era aproape toată ziua plecat, căci acum făcea o biserică în Pantelimon.

Viaţa în noua casă părea ceva mai lejeră. În afară de socru, un bătrân suferind întins pe prispa casei, nu avea pe nimeni care să-i ţină socoteala.

Într-o zi de noiembrie a ieşit pe la prânz, gătită cu un şal lung, petrecut de trei ori în jurul capului şi legat deasupra urechii stângi cu o fundă mare. Îşi luase un paner sub braţ, ca cineva plecat cu treabă, şi coborâse grăbită până la Curtea Veche. Ştia că Nicolae avea acum prăvălia lui, după ce se însurase cu fata unui negustor înrudit cu Pârvuleasa. Era mai mult o magherniţă, o clădire aproape lipită de cea veche, cu două încăperi: într-una îşi avea tejgheaua, iar în cealaltă ţinea sipetul cu bani şi o parte din marfă.

Ema a intrat în prăvălie rugându-se să-l găsească acolo, şi Dumnezeu a ascultat-o. Nicolae era singur şi zâmbea cu aceeaşi faţă de om care aşteaptă. Întâlnirea aceasta a fost ca o întoarcere acasă după câteva luni de robie şi disperare. Mărgelarul o privea cu ochii înlăcrimaţi şi cu palmele sprijinite pe tejghea şi probabil că i-ar fi spus ceva frumos şi memorabil dacă i-ar fi lăsat timp. De cum a păşit în prăvălie, s-a îndreptat glonţ spre el şi l-a apucat de braţ hotărâtă:

„Trebuie neapărat să vorbim”.

Şi l-a împins spre uşa din spate.

Dincolo era o cameră mică, mobilată cu o ladă de lemn vopsită vişiniu, o masă pe care se vedea catastiful de socoteli şi un scaun cu spătar arcuit, făcut din nuiele de alun curbate. Ema se aşează imediat pe scaun, lăsându-i lui lada, pe care o credea mai confortabilă.

„Numele meu adevărat este Ema şi sunt născută acum 250 de ani.”

I se îngreunaseră buzele, ca şi cu ar fi avut kilograme de piercinguri, în timp ce el o privea serios şi cumva îndatoritor, ca şi când ar fi ascultat o mărturisire de viaţă şi de moarte. Aşa că, prinzând curaj, trecu la esenţa subiectului:

„Cum am dat cu ochii de tine, de fapt, aia a şi fost prima mea zi, 7 iulie, o zi de vară, când am deschis uşa apartamentului meu, pe care nici nu ţi-l poţi imagina, şi m-am pomenit aici, chiar atunci...”, accentuă Ema enervată deja că se încurcase într-o frază atât de lungă şi recunoscând în sinea ei că bărbatul care o privea cu ochii înflăcăraţi o intimida la culme.

Şi cum el nu spunea nimic, continuând s-o privească atent, Ema adăugă ceva mai cald, întrebându-se în acelaşi timp ce gust o fi având gura lui, care părea făcută din cremă de ciocolată:

„Chiar atunci, de prima dată, după ce m-am uitat în ochii tăi, am ştiut că întâmplarea asta aberantă de a mă pomeni cu sute de ani înainte de a mă fi născut are legătură cu tine.”

Mărgelarul se ridică uşor, ca un şal de mătase, şi pe când Ema îşi termina fraza, îl văzu unduindu-se atât de aproape, că îi simţi răsuflarea de cafea caldă:

„Exact aşa m-am gândit şi eu”, şuieră bărbatul, iar cuvintele lui îi intrară în ureche ca un val de sânge.

Apoi o muşcă de buzele grele, ridicând-o cu un singur braţ din scaunul de alun. Avea mâini de catifea şi un fel de-a coborî asupra ei cu toată viaţa, încât Ema se lipi ca un scotch de mătasea cămăşii, iar când prinse momentul îşi strecură obrajii printre şuviţele de păr, din care se desfăcea cu-ncrâncenare un parfum crescut în grădinile nevăzute ale pielii.

Când Ema se lăsă pe lada vişinie, în sufletul Bojorinei, îngropat sub mormane de gheaţă, se sparseră toate ferestrele deschise spre lume.

După aceea s-au întâlnit des, săptămână de săptămână, pe apucate, în camera din spatele prăvăliei ori într-un crâng de pe malul Dâmboviţei, în cortul pe care mărgelarul îl ţinea vara în Târgul de Afară sau chiar în grădina casei lui Leţu. Ea îi povestea despre lumea viitorului, iar el n-o

contrazicea niciodată, nu-i punea întrebări şi nici măcar nu se mira de poveştile ei. Nicolae era amantul prins de ea ca o ventuză, fără gânduri, fără planuri. El era prezentul nesfârşit.

În fiecare zi, Ema se gândea că trebuie să facă ceva care să revoluţioneze veacul şi istoria, dar fiecare zi trecea cu treburi mărunte şi imposibil de amânat, încât singurul fapt constant din viaţa ei era să-l vadă pe Nicolae şi să-l iubească.

În 1744 născu primul copil, care era cu siguranţă copilul negustorului de mărgele, iar această naştere o făcu să se simtă definitiv şi fatal legată de el, să-l caute din ce în ce mai des, rugându-se să-şi lase nevasta şi copiii legitimi şi să se însoare cu ea, deşi ştia că toată averea şi acareturile lui erau legate pentru totdeauna de zestrea nevesti-sii.

Într-o zi de primăvară, prin 1748, după ce născuse şi cel de-al doilea copil, Bucureştiul fu cuprins de ciumă şi, timp de câteva luni, aproape că nu mai ieşi din curtea învăluită în fumul galben de bălegar. Atunci se hotărî să-şi scrie povestea cu cerneală din gogoşi de stejar, pe două pagini rupte din caietul de socoteli al mărgelarului. Îi ieşise o poveste scurtă, cu ştersături, scrisă cu alfabetul latin şi cu scrisul infantil al Bojorinei, ale cărei mâini se deprinseseră să scrie după doi ani de încercări dârze. Şi când au înflorit iarăşi curţile, iar ciuma a fost înfrântă, Ema i-a citit povestea lui Nicolae, lăsându-i-o totodată în păstrare. Iar el nu numai c-a păstrat-o, dar a şi copiat-o, cu scrisul său caligrafic, şi multă vreme s-a păstrat între hârţoagele lui, iar astăzi încă se mai poate citi la Sala Manuscriselor de la Biblioteca Academiei Române.

Apoi se mai scurseră câţiva ani de întâlniri secrete, copii, muncă şi nefericire, până într-o zi, când Leţu, venit pe neaşteptate de la Târgovişte, unde zidea de câteva săptămâni o biserică, o găsi dormind împreună cu Nicolae. Nici măcar nu-l

auziseră intrând. Dormeau fără grijă în patul strămoşilor lui Leţu, dezbrăcaţi şi îmbrăţişaţi.

Pe Bojorina-Ema au bătut-o pe rând Leţu, fraţii şi tatăl ei, apoi, conform legii, a rămas fără zestre, fără copii şi pe drumuri. Nicolae dispăru fulgerător, pur şi simplu îşi vându prăvălia şi agoniseala şi plecă din Bucureşti împreună cu familia lui şi nu se mai auzi de el până la moartea Stancăi Pârvuleasa, în 1787. Prin testamentul negustoresei, păstrat încă şi astăzi la Biserica Sfântul Silvestru, mărgelarul a devenit epitropul averii sale şi al bisericii şi s-a întors din nou în Bucureşti.

Dar Ema n-a mai prins acea vreme. Vreo câţiva ani se aciuase pe la Iane Farmacistu, pe care nu dădea doi bani, dar pe care îl alesese fiindcă voia să-i facă Bojorinei un hatâr. Aceasta se uita la el ca la un amant de taină, intangibil şi cu mult mai presus decât orice vis.

Ani după ani curăţase căldăruşele de aramă în care Farmacistu îşi fierbea otrăvurile, elixirele şi alifiile, iar când se îngreţoşă de pasta lipicioasă şi de bucăţile rotunde de seu, Ema o luă prin târg, pe la uşile bisericilor şi chiar ieşi pe porţile Bucureştiului, hotărâtă să călătorească. Însă nu ajunse prea departe.

În 1756, într-o zi de august potolit, în postul Sfintei Maria, îşi dădu sufletul lângă zidurile Mânăstirii Pasărea.

* * *

Când deschise ochii din nou, se afla în apartamentul din Bulevardul Dacia, privind pe geam silueta albă a Bisericii Sf. Silvestru.

Nici nu se dezmeticise bine când începu să sune telefonul din buzunarul cămăşii verzi, iar cuvintele lui Vicenţiu se rostogoliră identic: el şi mami sunt la terasă, la Universitate, unde o aşteaptă neapărat.

Era obosită de viaţă, dar în acelaşi timp fericită să audă vocea calmă a lui Vicenţiu, să pipăie

telefonul ei drag şi să privească soarele de iulie de la etajul 8. Şi dintr-odată se simţi îmboldită să alerge la întâlnire. Îşi căută cu fervoare hainele ei preferate, în special tricoul negru, făcu duş, de data aceasta cu toată bucuria şi cu toate frustrările pe care i le strecurase în suflet secolul al XVIII-lea, se pieptănă omeneşte, îşi strânse părul şi apoi o sună pe maică-sa, emoţionată până la lacrimi să-i audă vocea din nou şi să-i simtă fluxul creierului. Era bine-dispusă, abia încheiase un contract la firmă şi nici măcar nu se supără că ea merge la întâlnire, dar, bineînţeles, să nu stea mai mult de-o oră, să nu-şi neglijeze pregătirea, să nu uite de mâncarea din frigider, să ia lecitina şi vitaminele... în sfârşit, mama ei ca o boare caldă de iulie.

Când închise telefonul, era 13.07. Apoi deschise uşa apartamentului şi făcu ochii mari: în faţa ei, Leţu şi Elie fluierau pe zidul bisericii din mahalaua Silvestru, iar câinele, pe care acum îl văzu că era mai mult galben decât alb, răsufla repede, ca şi cum ar fi venit sfârşitul lumii. Din depărtare se auzi iarăşi mugetul îndepărtat şi duios ca o harpă şi, după ce aruncă o privire peste umăr ca să se încredinţeze că lumea cunoscută dispăruse, reprezentaţia începu din acelaşi loc.

Ema privi în jos şi-şi văzu iarăşi vârfurile verzi de mătase ieşind de sub poalele rochiei albastre, îşi pipăi mărgelele de la gât şi se întoarse repede, fără să mai aştepte întrebarea lui Leţu. Iar după ce se aruncă în caretă, din umbra rogojinii uzate, privi cu înduioşare spre oamenii care se perindau pe drumuri.

Când a dat cu ochii de mărgelar, a cuprins-o o nefericire pietroasă şi o revoltă fără margini. S-a aplecat peste tejghea şi, în timp ce bunică-sa trăncănea despre nuntă şi mărgele, Ema îi şopti în ureche repede, dar distinct:

„Trebuie să vii diseară să mă ceri de la ai mei. Am zestre bună şi Pârvuleasa te va ajuta cu siguranţă, pentru că nu-ţi refuză nimic.”

Nicolae se uită la ea ca şi când abia-i fusese măturată zăpada de pe ochii negri, iar ea îşi aduse aminte de obrazul alb, de papiţoaică al Bujorinei şi-o apucă o greaţă de moarte.

Alese mărgelele, apoi, de la uşă se răsuci lent şi, potrivindu-şi ochii în ochii lui, îi mai spuse, ca să fie sigură:

„Nu cumva să mă laşi!”

Întoarsă acasă, Ema-Bojorina îşi anunţă familia că nu vrea să se mai mărite cu Leţu:

„Are năravuri rele”, a spus ea privindu-l pe taică-său cu subînţeles.

Şi probabil că ar fi inventat o poveste mixată din toate filmele văzute noaptea, dacă n-ar fi apărut Pârvuleasa cu Nicolae mărgelarul.

A doua zi, cu două ceasuri înainte de logodnă, Leţu şi popa Zaharia au plecat din Pantelimon înjurând şi afurisindu-l pe geambaş cu tot neamul lui, iar pe Ema a cuprins-o din toate părţile disperarea Bojorinei, care se revărsa ca o otravă. În străfundurile ferecate ale sufletului ei, Bojorina se gândea la Leţu ca la singurul bărbat.

În schimb, Ema şi-a adunat forţele, îngropând şi mai adânc dorinţele celeilalte fiinţe, peste care se simţea stăpână, şi s-a măritat cu mărgelarul, care, cu zestrea ei, şi-a deschis prăvălie şi şi-a zidit casă în marginea mahalalei Pantelimon.

Viaţa Emei era ceva mai uşoară ca înainte, iar Nicolae era tot aşa, îndrăgostit şi cald.

În 1745 a născut primul copil şi s-a simţit definitiv legată de soţul ei.

Într-o zi de aprilie i s-a făcut dor de camera mică din dosul prăvăliei, unde nu fusese încă în această viaţă. A luat trăsurica de la ai ei şi-a coborât spre Curtea Veche, gândindu-se că de data aceasta chiar o să scrie o carte despre lumea viitorului, ceva gen Nostradamus, cu toate lucrurile importante care urmează să se întâmple, adică duşuri, cluburi, televiziune şi muzici.

Când a ajuns, în prăvălie nu era nimeni. A deschis cu emoţie uşa din spatele tejghelei şi a intrat păşind ca în camera misterelor.

Nicolae era deasupra unei femei tinere, care părea sufocată de hainele răsucite pe lângă gât. Un picior alb, împiedicat la gleznă de şalvarii mătăsoşi, spânzura pe marginea lăzii vişinii, iar ochii mărgelarului scăpărară spre Ema ca două sute de aripi negre.

Din ziua aceea, viaţa a luat alt curs. Nicolae stătea mai mult pe la prăvălie ori prin târg, îi vorbea rar, iar când ea stăruia să stea de vorbă o călca în picioare fără grabă, privind-o mereu cu ochii lui îndrăgostiţi, fără ură şi fără încrâncenare. Apoi dispărea câteva săptămâni, cam tot atât cât îi trebuia Emei să-şi vindece rănile şi să suporte bucuria ascuţită a Bojorinei care urca în valuri din ascunzătoarea secretă în care continua să supravieţuiască şi să spere.

Singura alinare era sticluţa verde cumpărată de la Iane Farmacistu, din care lua câte o înghiţitură în amiezele lungi. Pe urmă zăcea pe prispă sau la fereastră şi asculta muzica înaltă a cerului. Erau clipele ei de bucurie, când nu mai existau nici mărgelarul, nici copiii, nici maldărele de rufe murdare. Totul dispărea în lumina albă, îmbibată cu melodia unduitoare a unor corzi uriaşe.

La un moment dat, speriată că viaţa trece pe lângă ea, înveninată şi cuprinsă de mila de sine, Ema s-a hotărât să pună capăt vieţii monotone, făcute din bătăi şi vindecări. Uzând de toată trecerea pe care o avea Bojorina pe lângă tatăl ei, l-a convins să depună plângere la episcop şi să ceară desfacerea căsătoriei pentru păcatul grav al preacurviei.

Nicolae a aflat într-o seară de august. Venise mai devreme ca de obicei, cu acea privire largă, pe care i-o cunoştea încă din cealaltă viaţă. Ema i-a spus c-o să fie liber, iar mărgelarul a privit-o ca şi când n-ar fi auzit. S-a sculat încet, i-a mângâiat

părul, apoi l-a răsucit în jurul mâinii şi a izbit-o tot fără grabă de tocul uşii o dată, de zece ori sau de douăzeci, până când totul în jur s-a risipit şi s-a stins.

* * *

Ştia că a murit şi îi era teamă că ar putea să nu fie adevărat, să se trezească iar în aceeaşi lume de care îi era greaţă. Dar când a deschis ochii, a cuprins-o un val de bucurie. Pe geam se vedea biserica albă, Sf. Silvestru, iar telefonul suna viu în buzunarul bluzei verzi.

„Ce-ar fi să veniţi voi aici? Sunt singură, bineînţeles, ai mei sunt la muncă şi ştii că învăţ pentru facultate. Ar fi mai comod pentru mine să veniţi aici; bem o cafea, stăm puţin de vorbă... OK, atunci, într-un sfert de oră vă aştept."

Apoi îşi luă fără grabă nişte haine, altceva decât ce îmbrăcase până atunci, nu, nici vorbă de tricoul negru ori de clama pentru păr, ceva cu totul nou, o rochie de casă lungă şi uşoară, şlapii, părul lăsat pe umeri. Un duş rapid cât se face cafeaua şi un strop discret de Alien.

Când se auzi soneria, era deja la uşă. Mai întâi a vrut să se uite prin vizor, dar se abţinuse în ultimul moment. Era neliniştită ca la examenul de bacalaureat. A scos lanţul şi-a deschis uşa: în faţa ei se ridica zidul roşu şi cei doi băieţi care fluierau fără grijă. Se simţea prăbuşită şi nu voia s-o ia de la capăt.

Prin minte îi trecu un singur lucru: orice viaţă ar avea, să fie fără mărgelar.

„Nu te duci?", o întrebă Leţu, iar ea se întoarse imediat, fără să mai privească dinţii lui Elie ori gâfâiala câinelui, spunându-i bunică-sii că nu mai merge:

„Uite-aşa, mi s-a făcut rău şi nu mai pot, nu mai am chef de mărgele."

„Bine, mamă, dar să nu-ţi pară rău, pe urmă, când oi vedea mărgăritarele..."

O luă pe jos direct spre casă, ferindu-şi papucii verzi de pulberea albă a drumului şi gândindu-se cu duioşie la Bojorina şi la iubirea ei pentru Leţu Zidaru. De data aceasta, se va duce direct la mânăstire, unde va meşteri o bicicletă, va scrie cărţi, va compune cântece. Ar putea chiar să deseneze. Să picteze zidurile chiliilor încât până-n vremea ei cea adevărată să ajungă ruine cu picturi stranii, ca la Pompei. Sau şi mai bine ar fi să intre direct în slujba lui Iane Farmacistu şi să-l ajute să facă un parfum, pe a cărui sticluţă să-şi lase numele...

Când ajunse pe la tecar, se răsuci pe călcâie şi-o luă la picior pe Podul de Afară, prin căldura amiezii, oprindu-se pe sub copaci, apoi alergând din nou până jos, la Podul Morii, apoi până la Colţea şi de-acolo mai departe, printre case şi prăvălii.

Când deschise poarta Farmacistului şi vru să intre în curte, simţi răcoarea unui val care o izbi în faţă, parfumat şi îmbibat de jale, iar peste grădinile din strada Batişte pluti mugetul blând care ţine în plasa lui toţi oamenii. Ar fi vrut să intre şi n-ar fi vrut. Ar fi păşit pragul, dar gura neliniştită a lumii îşi înfipsese deja dinţii în ceafa ei.

Aşa că se-ntoarse fulgerător, luând-o la goană printre casele înfierbântate de soarele de iulie, cu sentimentul că a ratat marele eveniment al existenţei, că totul se întâmplă în altă parte, fără ea. Coborî în goană pe străzile strâmte şi nehotărâte, ca printr-un labirint de foc şi ajunse la prăvălie, tocmai când bunică-sa pleca. Luase cele două şiruri de mărgăritare şi le împachetase în prosopul special adus de acasă. Stanciu părea să lingă coama calului sur, al cărui grumaz îl strângea cu braţele lui subţiri, ca nişte chingi ruginite.

Ema trecu pe lângă coşul de papură al caretei, ţinându-şi respiraţia, fără să privească în jur, şi intră glonţ în prăvălie. Din spatele tejghelei,

Nicolae mărgelarul o privi cu trandafirii ochilor lui înfloriţi, în care încăpeau milioane de oameni.

* * *

Când s-a trezit din nou în apartamentul 51 din Bulevardul Dacia, era atât de stoarsă, încât biserica albă i se părea învăluită în folii de plastic. A scos telefonul şi a vorbit cu glas stins:

„Nu se poate, Vicenţiu, învăţ pentru admitere, rămâne pe altădată."

Nu-i venea să se mişte, nu-i venea să ridice manualul lăsat pe covor, nici să privească uşa apartamentului. Are să stea în casă, orice s-ar întâmpla. Şi astăzi, şi mâine, şi poate până la capătul vieţii.

O bufnitură venită din sufragerie o făcu să tresară. Se ridică prudent şi-o răsuflare caldă îi umflă bluza verde. Cu toată teama, o luă spre hol. Uşa de la intrare părea găurită de o ploaie de praf. Ca un uragan, se întindeau spre ea trei limbi cenuşii, apoi totul se limpezi ca sticla: în mijlocul uşii era decupat un cerc cu margini de plumb, prin care se deschidea ziua luminoasă de iulie, cu zidul roşu pe fundal şi câinele, a cărui blană galben-alburie trepida într-un ritm nebun.

Ema stătu nemişcată în mijlocul holului, hotărâtă să nu mai facă niciun pas. Prin gaura fumegoasă strălucea zidul de foc, iar din stânga lui se apropia lent şi difuz o pată de culoare, un buchet de flori, o siluetă înfăşurată în voalul înflorat: Bojorina!

Gândurile Emei se risipiră brusc: era consternată şi dezamăgită. Apoi, pe măsură ce fata înflorată înainta, fu străpunsă de înţelegerea aspră a noii situaţii. De neînvins, trecutul refuzat se întorcea în trombă.

Bojorina intră grăbită, suptă de gura apartamentului 51, în timp ce din subsolurile blocului se auzi un miorlăit intermitent, ca şi cum s-ar fi rupt pe rând corzile unei viori.

Avu timp s-o privească o secundă şi, în clipa următoare, o acoperise ca o foaie de clătită fierbinte şi lipicioasă. O ştia mică şi ascunsă într-un loc adânc şi niciun moment nu se gândise că situaţia ar putea să se inverseze. Înghiţită şi acoperită parcă de două dune de nisip, Ema simţea apăsarea neînduplecată a unei fiinţe pe care o ţinuse prizonieră. Amândouă, şi Ema, şi Bujorina, îşi aduceau aminte vieţile scurse prin carnea lor, ochii uleioşi ai mărgelarului, faţa veselă a lui Leţu şi soarele de iulie. Dar fiecare îşi amintea din altă direcţie, din alt loc de observaţie, cu alte sentimente.

Îndreptându-se spre oglinda din hol, Ema înţelese cu deznădejde că nu ea îşi arăta dinţii în sticla argintată, cu gingiile la vedere, trăgând poalele cămăşii cu două degete. *Ea*, cea adevărată, nu era decât o fiinţă fără însemnătate, cuibărită într-un sertar secret al fostului ei suflet. Prin ochii migdalaţi privea ironic Bojorina, păşind cu putere pe parchet, ca un tanc. Era mulţumită că scăpase de faţa ei albă ca zidul, iar această bucurie măruntă se întinse ca o pată de ulei. Ştia unde e, ştia cine este Ema şi care sunt speranţele ei. O cunoştea bine, din trei vieţi anterioare, când năvălise peste ea şi-i pusese mâna în gât.

Bojorina păşi spre fereastră, gustând fără grabă confortul bluzei verzi, apoi îşi aruncă temător ochii spre Biserica Sf. Silvestru, care, de la etajul 8, arăta ca un cornet de îngheţată. Vasăzică acesta era viitorul, în care se putea face orice. Nu-i rămânea decât să coboare în stradă şi, ignorând cu totul cealaltă fiinţă, prizonieră, să-şi satisfacă în sfârşit plăcerile, la care numai *ea* visase.

Din buzunarul subţire urcă discret sunetul telefonului.

Poveste de Paşte

Din uşa bisericii Sf. Pantelimon se deschide o străduţă ca o alee până în Traian, iar în intersecţia asta mică, pe locul unei coşmelii demolate anul trecut, s-au întâlnit prima oară privirile lui Lori şi ale lui Leo.

Nu s-au întâlnit ochi în ochi, ci doar trecând prin acelaşi punct, în aceeaşi clipă în care nişte muncitori coborau un bloc de marmură dintr-o maşină albastră.

Lori venea dinspre biserică şi avea în faţă toată intersecţia, inclusiv un mic soclu cenuşiu, peste care doi bărbaţi în halate albastre se chinuiau să aşeze piatra pătrăţoasă, ca un televizor. Iar pe cealaltă parte a străzii Traian spânzura Leo, la fereastra camerei lui, ca un mare stăpân al aceleiaşi intersecţii, din care urcau până la el fiecare cuvânt, fiecare şoaptă şi fiecare mişcare.

Cum a văzut maşina, i-a dat un bip lui Miţu, care a şi scos capul pe geamul de-alături, în timp ce Lori păşea agale pe lângă muncitori şi piatra lor.

Pe plăcuţa de tablă priponită în burta postamentului scria cu litere aurite: „Gheorghe Vlad: *Tezaur*”. Lori o citi din mers şi trecu în viteză pe cealaltă parte a intersecţiei, unde se opri lângă o vitrină să-şi tragă sufletul. Iar la scurtă vreme, pe lângă ea se prelinse silueta lui Leo, ale cărui picioare o făcură să-ntoarcă imediat capul. Nu fusese vorba despre vreo chimie a întâlnirilor fatale, ci doar despre nişte încălţări stridente, căci omul bătea asfaltul cu papuci de plastic roşii.

În urma lui venea Miţu, cu părul ciufulit şi cu ochii lipiţi în ochii lui Lori. Erau doi bărbaţi tineri şi caraghioşi, din cauza cărora ea rămăsese nemişcată lângă geamul magazinului.

Apoi, pe măsură ce obiectele din vitrină începură să devină banale, Lori îşi lărgi urechea

spre glasul lui Leo, cremos şi aburit în aerul de aprilie:

„Ce se face-aici? Hai să trăiţi! E vreo placă memorială sau ce?”

Lori se răsuci şi privi discret spre papucii roşii, peste care cădeau manşetele unor ginşi purtaţi nonstop.

„Scrie pe tinicheaua asta!”, răspunsese bărbatul mai bătrân lovindu-şi unghia arătătorului de tăbliţa metalică de pe soclu.

Abia în acest punct al întâmplării, după ce se îndepărtase de silueta cu papuci roşii, Lori îşi dădu seama că Miţu o privea încă, nu chiar de-a dreptul, ci întorcându-se din când în când. Or, ea nu rămăsese acolo pentru el, ci pentru vocea lui Leo, care îi strecurase în cortex intuiţia unei întâlniri viitoare, chiar dacă nici măcar nu-l văzuse bine, ci doar ca pe un profil vag, cu şuviţe lungi şi luminoase.

Aşa că aşteptă să se întoarcă şi abia în momentul scurt al traversării îl privi, în sfârşit, drept în faţă. Nu atât cât să-l reţină, ca pe-un afiş, ci doar ca pe o boare difuză, în materia căreia se încheagă uneori privirea, obrazul sau chiar chipul oricărui străin. Ea îi păstră în minte părul lins de lumină şi umerii ca doi cartofi ascunşi sub tricoul alb. În plus, era şi greaua lui indiferenţă, căci trecu fără s-o observe, absent, lăsând în urmă un regret ţepos şi amintirea celor doi papuci înflăcăraţi.

* * *

A doua zi, Leo s-a trezit fulgerat de-o idee. Şi-n timp ce Lori intra pe uşa agenţiei de voiaj, el şi-a luat vechiul şablon de plastic şi-un marker mov, iar în mai puţin de cinci minute a acoperit cu litere mici obrazul făinos al monumentului din intersecţie. Mai întâi a scris: „Aici zace comoara Principelui Ghica”. Apoi, ceva mai mic, a rotunjit cu grijă şi celelalte cuvinte: „Într-un text vizionar

din secolul al XVIII-lea se spune că oamenii vor veni în acest loc şi-şi vor scrie dorinţele”.

Nu era rău, dar nici strălucit. Mai trebuia ceva, o chestie ca lumea, pe care i-ar fi plăcut şi lui s-o citească. Şi zâmbind c-un dinte înfipt în buza de jos scrise dintr-o răsuflare: „În Săptămâna Luminată, toate străzile din împrejurimi vor fi acoperite de aurul Ghiculeştilor şi toate dorinţele se vor împlini”.

Era foarte mulţumit de idee şi, sub parfumul ei risipit, îşi scrise ceva mai jos şi numele, cu litere de tipar: „LEO”.

Apoi pluti zâmbitor pe lângă agenţia de voiaj, în care Lori încercuia cu un pix colţul nevinovat al unei hârtii.

* * *

De la fereastră putea ţine sub observaţie toată intersecţia. În ziua următoare a potrivit sub pervaz o cameră video cât o mandarină. Apoi şi-a văzut de-ale lui, până când lucrurile au început să curgă exact cum visase.

Se apropia Paştele, iar printre casele de pe strada mică se strecurau prin ceaţa dimineţii femei senine, oameni îndoliaţi, tineri cu inimi zdrobite, fete mulţumite că ţinuseră tot Postul Paştelui. Ajungeau în intersecţie şi dădeau cu ochii nu atât de cubul de marmură, cât de literele vineţii pe care le citeau din curiozitate ori din neglijenţă, gândindu-se apoi la ele până când intrau pe poarta bisericii.

Lori s-a aplecat peste pietroiul alb şi-a tresărit în faţa *L*-ului molatic din numele lui Leo. Şi imediat s-a gândit că erau legaţi prin această literă mov. Dinspre clădirea pătrăţoasă, pe faţada căreia sclipeau o sută de ferestre identice, venea direct spre ea un ochi ca un glonţ. Şi, gândindu-se la el, crezu că aude un oftat scurt urcând printre blocuri până în corzile nevăzute care fac să vibreze inima Bucureştiului.

Întoarse capul aproape în viteză şi-l văzu montând camera ca o minge. Îşi mişca repede umerii de robot, iar coama aproape blondă fâlfâia ca o eşarfă. Era în mijlocul intersecţiei, printre blocurile cenuşii, dar arondată la fereastra lui Leo.

Vibraţiile infime şi mişcarea nevăzută a cerului de aprilie îi atinseră timpanul ca o petală. Apoi o voce se plânse de markerul mov şi abia atunci observă că lângă monument stăteau două femei, răsărite din asfaltul găurit de ploaie. Vorbeau nemulţumite de scrisul lui Leo, când apăru şi un bărbat cu nasul ca un echer drept:

„Nu e, domne, spuse el, a scris vreun copil de-aici din cartier!”

Lui Lori omul îi deveni imediat antipatic şi se hotărî să-l pună la punct:

„Am văzut eu când au pus monumentul! L-au pus ieri nişte muncitori de la Primărie.”

„Şi-aşa era? Cu scrisul ăsta pe el?”

Din mijlocul străzii năvăli un glas nou, iar Lori îl văzu pe Miţu făcându-i un semn mic din sprânceană:

„Aşa era! Nu-i aşa, domnişoară?”

Ea aprobă din bărbie, dar fără efect, pentru că oamenii erau puşi pe discuţii:

„Or fi fost pe-aici moşiile lui Ghica.”

„Păi, n-a făcut el biserica asta?”

„Care? Biserica noastră, asta de-aici e făcută de Ghica? N-am ştiut!”

La fereastra lui Leo nu se mai vedea decât camera de filmat, aşa că Lori se întoarse la conversaţie:

„E o cronică din secolul al XVIII-lea, în care se zice de comoara asta...”

Nimeni nu părea interesat, nici măcar Miţu, care, în creierul lui Lori, se unduia ca un pod până în fereastra lui Leo. El îi zâmbi ca şi cum s-ar fi văzut făcut pod, apoi îi spuse cum îl cheamă şi că stă în blocul de peste drum.

„În blocul ăla cu agenţia de voiaj? Acolo lucrez eu, temporar, bineînţeles.”

Despre Leo nu vorbiră niciunul.

Când Miţu se îndepărtă, Lori scoase din poşetă un carneţel pe care mâzgăli câteva cuvinte, apoi rupse un guler de hârtie şi-l puse sub o piatră, deasupra monumentului de marmură. Femeile o priviră în tăcere, iar bărbatul antipatic nu îndrăzni să comenteze.

* * *

Oamenii continuau să treacă pe acolo spre biserică. Unii aprindeau o lumânare în paraclis, visând la comoara Ghiculeştilor. Apoi, câte unul se întorcea plin de gânduri şi îngropa discret un bileţel lângă monumentul Primăriei.

În timpul ăsta, Leonard aduna imaginile hăpăite de micul glob de sub geam şi-şi făcea şi el vise despre filmul care avea să cutremure lumea, o poveste despre fraierii care începeau să îngenuncheze mai degrabă în faţa pietroiului din răscruce decât în biserica lui Pantelimon.

De Joimari se adunase atâta hârtie, că s-ar fi putut scrie un roman. Mâini întreprinzătoare au adus cărămizi şi apoi pietre şi scânduri, sub care stăteau tescuite bileţelele locuitorilor din tot cartierul. Iar către seară au început să curgă şi din alte zone oameni veniţi special la monument, devenit peste noapte Piatra Comorii. La ştirile din acea seară Leonard a auzit cum vocile haiduceşti ale unor reportere anunţau marele miracol de la Biserica Sf. Pantelimon.

Grupuri-grupuri coborâte dintr-un metrou invizibil, ciorchine vesele, în special elevi de liceu în vacanţă, puşi pe distracţii şi veniţi să caşte gura la prostia celorlalţi, odată sosiţi în intersecţie, citeau surâzând scurtul mesaj al lui Leonard şi simţeau că un dor pitit de multă vreme în ascunzişurile calde ale cărnii se ridica plutitor şi înaripat până în colţul ochilor căutători.

* * *

Lori s-a învârtit şi ea printre oameni, în timp ce la fereastra lui Leo nu se zărea decât ochiul de ebonită care fura pentru totdeauna hărmălaia străzii.

Doi băieţi cu adidaşi obosiţi şi bermude largi o priviră în treacăt, apoi îşi văzură de-ale lor:

„E o tâmpenie! Îmi bag picioarele în ea de comoară!”

„Şi ce dacă? Hai să scriem şi noi un bilet, să moară profu’ de chimie!”

Ea le zâmbi complice şi trecu mai departe, constatând că puţini dintre cei ajunşi până aici se abţineau să nu-şi scrie dorinţa pe-o hârtiuţă, pe care s-o simtă apoi cum se împătureşte sub apăsarea degetelor, devenind un mic pachet gata să-şi ia zborul. Nu era vorba doar despre dorinţa de-a găsi o comoară, cât despre imboldul firesc de a lua parte la speranţele celorlalţi.

Aproape de stradela bisericii, o reporteră pusese mâna pe-un moş pe care se chinuia să-l întoarcă spre cameră:

„De ce-aţi venit la Piatra Comorii? Ce speraţi să se întâmple?”

Bătrânul se trase într-o parte şi-i răspunse ca şi cum ar fi vrut să se apere:

„Mă uit şi eu ca toata lumea, domnişoară!”

„V-aţi pus o dorinţă?”

„Eu...? Nu...”

Dar n-apucă să-şi termine fraza, că intră pe fir o fată care agita din când în când un buchet de trandafiri:

„Cum nu? Păi, nu ţi l-am îndesat eu sub cărămida aia spartă? A pus, doamna, a pus şi el, că are datorii la cămătarii de la Hale!”

* * *

În Vinerea Patimilor, Leonard s-a uitat la imaginile capturate, iar printre capetele ceţoase şi

siluetele topite a dat şi de Lori. I se părea o femeie distinsă, care privea drept spre cameră. A scos imaginea şi-a băgat-o în Photoshop, iar o bună bucată de timp s-a ocupat numai de ea. A curăţat-o, i-a refăcut sprâncenele şi i-a aranjat un decolteu de divă. Apoi a plantat-o pe desktop. De pe ecranul computerului, Lori privea de jos în sus, ca o madonă. Dacă îl descoperise?

În rest, filmul era de rahat, recunoştea, însă nu era totul pierdut. Vineri-seara, când părintele cânta Prohodul, ieşi în stradă cu Panasonicul. Măcar câteva cadre bune să ia. Monumentul nu se distingea printre siluetele oamenilor, iar lui Leo îi veni ideea să-l filmeze de jos, printre picioarele care se mişcau de colo-colo. Lăsă camera la genunchi şi-auzi lângă ureche un „Încercăm şi noi, ce dracu' să facem!" şi-apoi, în completare, „Încearcă, tataie, şi-o să-notăm în aur!" .

Printre capetele mişcătoare, Lori îl zărise şi, după ce se strecură suficient de aproape, aruncă şi ea nişte vorbe, direct spre urechea lui:

„Şi ce vrei să zici, că tu nu ţi-ai scris nicio dorinţă?"

Puştiul pe care-l întrebase se simţi imediat flatat, dar prietenul său ieşi la înaintare:

„De ce, păpuşă, vrei să i-o îndeplineşti tu?"

„Taci, bă! Chiar nu mi-am pus nicio dorinţă! Ce, sunt nebun să las bilete sub cărămizi?!"

Leo zâmbi şi mişcă lent camera peste grup, interesat mai ales de ultimul vorbitor.

„Şi-atunci de ce vii aici?", îl întrebă Lori strângându-şi punga de cumpărături pe care o târâse după ea.

„Pentru că eu am fost aici chiar din prima zi, de-aia!"

„Păi, şi ce, noi n-am fost? Şi eu, şi domnişoara, şi dânsa cu baticul verde..."

Leo căută repede baticul menţionat, trecând în viteză peste faţa lui Lori şi temându-se ca discuţia să nu se încheie.

„Tocmai de-aia venim, pentru că suntem un fel de exploratori!”, spuse bărbatul, al cărui profil era ca o creastă de munte.

Şi tocmai când începuseră să i se înroşească urechile de plăcere, o florăreasă îi băgă în cameră nişte trandafiri ţepeni, urlând în gura mare:

„Ce faci, nene, ne filmezi? Păi, ce suntem noi, fraierii tăi, să-ţi faci treaba pe faţa noastră?”

Lori vru să spună ceva, însă Leo o şi luase din loc, aproape dărâmând-o din mers, iar într-un minut îl văzu dincolo de stradă. Nu era prea înalt, dar avea ceva, un mers repezit şi un fel tandru de a-şi flutura părul care o făceau să se uite încă în urma lui. O clipă îi veniră în minte papucii roşii, lipăitul lor indiferent şi ziua spumoasă de aprilie şi-şi dădu seama că trecuse doar o săptămână de când aştepta ca el s-o vadă.

Pe vitrina agenţiei de voiaj Leo citi automat: „Dorinţe majore, eforturi minore!”. Dar abia după ce ajunse în scara blocului îl apucă râsul.

* * *

Lumea din cartier bănuia că el este autorul textului, deşi nu recunoscuse nici măcar faţă de Miţu:

„Tu ai scris, mă, pe piatra aia?”

„Aiurea! Vorbeşti prostii!”

„Păi, e cam în stilul tău: cu poveşti, comori şi prinţi... O s-o iei în mână!”

În Noaptea de Înviere, Leo a coborât la biserică să mai arunce o privire. Lumea roia pe străzile de pe lângă biserică, de la Iancu Căpitanul până în Traian, iar în toată această masă mişcătoare ochii lui Lori îl selectară de cum ajunse la monument. Ea era în curtea bisericii, cu tot familionul, plus vărul Iulică, mătuşi, unchi şi o grămadă de plodărime, ceea ce îi dădea un sentiment de mare siguranţă. Stătea înfiptă în bordura gardului, de unde putea să ţină sub observaţie toată zona. Leo

se opri la cele mai îndepărtate pâlcuri, într-un grup de papiţoaice foarte gătite.

De data asta, Lori nu avea de gând să mai rateze. Avea un plan şi se grăbi să-i dea viaţă.

* * *

Se oprise lângă nişte fete de la el din bloc, care îl şi luaseră în primire.

„Tu ai scris, măi, Leo, pe piatra aia din intersecţie?”

El negă, regretând imediat că se oprise acolo, în timp ce trei guri foarte rujate îl asaltară fără pauze:

„Hai, că tu ai scris! Te-a văzut mama din bucătărie!”

„Păi, m-a văzut c-am coborât şi eu să văd care e treaba. Mi-am pus un bilet! Ce, voi nu?”

„Ba da, dar aşa, la oha!”

„O să plăteşti şi chiloţii de pe tine!”

„A zis la televizor că restaurarea costă cât un apartament!”

„E chestie de zile! Tot cartierul ştie că eşti tu!”

„Pentru că te-ai mai şi semnat, ca boul!”

Lui Leo îi era lehamite să le mai răspundă şi, scuturându-şi mâna, făcu pe grăbitul.

* * *

Ieşise popa cu Lumina şi sute de mâini duceau de colo-colo picăturile mişcătoare. Lori se strecurase printre oameni, iar acum privea dintre două namile. Îl văzuse depărtându-se de cele trei rujate şi răsuflă uşurată, continuând să alunece grijuliu pe lângă braţele întinse.

Când ajunse lângă el, îşi stinse lumânarea şi se ridică pe vârfuri, apoi îl întrebă dacă nu cumva şi-ar putea-o reaprinde de la el. Însă Leo nici n-o auzi. Părea împachetat pentru totdeauna în aceeaşi indiferenţă care-o trezise. Ea repetă, apropiindu-se şi mai mult de geaca neagră, îmbibată încă de mirosul vopselei noi.

„Stai, că nu se poate de la asta”, mormăi el după ce încercă să-şi încline paharul către micul suport în care zăcea adâncită lumânarea lui Lori.

Nu departe erau nişte puştani, iar Leo făcu un semn din bărbie, slobozind cu greu cuvintele:

„Răzvane, hai încoa’, mă, cu lumânarea aia!”

Lori stătea nemişcată, aproape fără să respire, aşteptând ca printre sutele de luminiţe ochii lui să se îndrepte spre ea. Însă Leo se uita la Răzvan, aproape molipsit de bucuria acestuia, care îşi întinse lumânarea spre Lori, tot aşa, fără s-o privească, în timp ce dădea drumul la întrebări:

„Salut, Leone! E-adevărat, mă, ce-ai scris pe pietroiul ăla? Să ştii că eu mi-am pus să-mi cumpere scuter, că tot o să-mi ia până la urmă!”

Leo îşi rostogoli ochii şi vru să spună ceva de genul, hai, bă, lasă-mă, dar nu-i mai ieşiră cuvintele, se răsuci şi o şterse din mers pe Lori, care, instinctiv, făcu un pas în spate. O secundă fu sigură că de data asta ochii lor se vor întâlni în timp real. Însă el îşi lipi palma de tâmplă şi o luă glonţ spre intersecţie.

La monument erau câteva siluete aplecate, iar, pe faţa marmurei, literele întunecate păreau să se fi afundat ca-ntr-un pat de zăpadă.

* * *

Zilele Paştelui s-au scurs în aerul nehotărât al lunii aprilie. Şi Lori, şi Leo au privit, fiecare de la fereastra lui, feţe şi spinări de oameni care îşi puseseră nădejdea în textul mov, scris cu markerul. Bineînţeles, toată lumea ştia că era opera unei mâini oarecare. Primăria chiar ameninţase că va cere despăgubiri pentru distrugerea monumentului, iar artistul dăduse mai multe interviuri în care deplângea starea de incultură a naţiei lui.

Dar acestea erau fapte secundare. În vena destinsă a străzii Traian pulsa sângele unei dorinţe pe care nimic în lume n-o mai putea opri. Impulsurile mlădioase, visele adunate unul într-

altul, dar mai ales gândul încurajator că exista un loc în care sângele tuturor curgea împins de aceeaşi speranţă făceau ca viaţa să pară cu adevărat frumoasă şi memorabilă. Oamenii veneau la Piatra Comorii pentru că fuseseră printre primii săi descoperitori. Veneau să-i vadă pe ceilalţi temerari şi să simtă gustul unei fericiri spre care tânjeşte orice suflet omenesc: bucuria exploratorilor.

* * *

Leo adunase suficient material pentru film şi se gândea deja la miile de accesări de pe Youtube. Şi în timp ce decupa bucăţelele care i se păruseră mai bune, iar Lori se gândea la el, ferestrele zăngăniră, lovite pe neaşteptate de stropii unei ploi hotărâte. Mai întâi, se repezi să-şi ia camera de sub pervaz. Străzile plumburii adunaseră deja pârâiaşe galbene, iar pălăria unui nene oprit la Piatra Comorii se polei în câteva secunde. Leo întinse mâna şi văzu cum i se adună în podul palmei stropi aurii. Era o ploaie răpăită, de vară, luminoasă şi stranie, căci din culmile albastre ale cerului ploua cu pulbere de aur.

Din stradă se ridicau glasuri de femeie, iar dinspre Foişorul de Foc se vedea o mică vânzoleală, din care Leo nu distingea decât fustele colorate ale florăreselor. În poarta bisericii, un bărbat îşi dezbrăcase cămaşa în care încerca să prindă fulgii mari şi strălucitori. „Nu cumva o fi aur?” se gândi Leo, însă în acelaşi moment îşi auzi râsul care ştia să-i pună frână la orice bazaconie ţâşnită din zonele sălbăticite ale creierului. Strânse palma şi simţi atingerea făinoasă, din care parcă se ridica un parfum amărui, şi o clipă îi trecu prin minte că trăia într-un oraş foarte poluat.

Ploaia se opri brusc, odată cu acest gând rezonabil, iar o pală de vânt ridică din nou în burta norilor praful fin şi aurit.

Străzile deveniră într-o clipă curate, ca înainte de alegerile prezidenţiale, iar omul din faţa Bisericii Pantelimon îşi privi cu uimire cămaşa decolorată şi subţire ca o frunză. O clipă nu se mai auziră nici glasurile obişnuite, nu mai trecură nici maşini. Din fereastra lui Leonard şi până-n cerdacul bisericii se-ntindea linsă strada de plumb.

Şi pe când soarele înflorea din nou, degetele, până atunci înţepenite, se desfăcură unul câte unul. În adâncitura palmei, Leonard văzu cu uimire praful presat, ca un cocoloş de staniol. Iar în liniştea care se lăsase peste lume, vocea lui Miţu bâzâi mică în difuzorul laptopului:

„Leo! Bă, Leo! Ia uită-te, mă! Nu cumva o fi aur?”

În chenarul messului mai intrară şi nişte buze roşii care lipăiră scurt, apoi Leo se aplecă spre ecran:

„Trăim într-un oraş poluat, ce pielea mea!”

„Să mor eu dacă-am mai văzut aşa ceva! Ce zici, mă, Leo?! E mai mult decât poluare. Unde-ai văzut tu să cureţe totul?”

„O fi fost acid!”

„Vorba e că s-au acoperit străzile de aur! Şi eu care-am crezut că tu ai scris chestia aia...”

O clipă nu-i veni să recunoască, apoi spuse cam cu jumătate de gură:

„Păi, eu am scris-o.”

Prin difuzor trecură fugitiv nişte sâsâieli de şarpe, apoi se auzi stins regretul lui Miţu:

„Mai bine îmi puneam şi eu o dorinţă!”

„Nici acum nu-i târziu. Mi-o trimiţi prin e-mail.”

* * *

Lori văzuse ploaia prin geamurile agenţiei şi fusese convinsă că şi Leo se uita pe geam. Ea îşi fixă ochii pe cămaşa care fâlfâia în dreptul bisericii, gândindu-se că pe acea cârpă se vor întâlni din nou privirile lor. În firele minuscule şi

pe scamele de bumbac simţea cum curge cu încetinitorul fluxul viu, venit din sângele neliniştit al unui bărbat pe care nu-l văzuse decât de trei ori.

* * *

În camera lui, Leo privea fotografia lui Lori cu oarecare tristeţe. Era ceva pe faţa acestei fete pe cât de familiar, pe atât de intangibil. Poate că era din cartier. Poate că trecuse pe-acolo întâmplător şi n-o să mai treacă niciodată. Poate că ea îl cunoştea. Poate că nici nu arăta aşa. În lumea reală era doar o biată fiinţă, măritată şi c-o droaie de copii. Leo luă jpg-ul cu vârful mausului şi-l duse până-n Recycle Bin, dar nu-i dădu drumul. Fata asta arăta ca o floare de toamnă.

Terminase filmul, care era jalnic. Nici măcar ce înregistrase în stradă nu era ca lumea, iar textul, al cărui conţinut îl uitase deja, nu apărea pe nicăieri. Erau imagini tremurătoare, feţe indistincte, picioare şi un profil stâncos de bărbat fără treabă. Din toată povestea al cărei constructor se crezuse nu mai rămăsese decât poza unei fete şi-o grămăjoară de praf auriu, păstrat cu veneraţie secretă într-un dop de Coca-Cola.

Leo se uită pe geam şi fu surprins să vadă că peisajul se schimbase. Doi muncitori, poate tot ăia care montaseră piatra, frecau de zor faţa albă a marmurei, iar din gura blocului tocmai ieşise Miţu, care se îndrepta alene spre monument. Un fir de frică i se furişă în creier. Nu cumva o să se-apuce să trăncănească? Îşi luă în fugă geaca şi trânti în urma lui uşa apartamentului. Dar, cum ajunse-n stradă, îl văzu pe Miţu ieşind din agenţia de voiaj. Ce treabă mai avea acum, când se terminase vacanţa? Îl fluieră scurt, iar el întoarse capul ca la comandă şi-ncepu să dea drumul cuvintelor pe măsură ce se apropia:

„Uite, Leo”, arătă el spre muncitorii din intersecţie, „îţi şterg ăia povestea, pe banii noştri!”.

Iar când ajunse aproape, îl întrebă cu glas mai mic:

„Măcar ţi-a ieşit filmul?”.

„A ieşit ceva...”

Miţu aştepta de la înălţimea lui, un cap mai sus ca Leo, iar felul în care privea, plin de speranţe, îl făcu pe Leo să recunoască:

„A ieşit un şerbet de cacao!”

„Dar măcar ţi-ai pus o dorinţă!”

Râseră în acelaşi glas şi se despărţiră.

Leo îşi târî tenişii, dându-şi seama că n-avea nicio treabă. Citi din nou ce scria pe geamul agenţiei şi zâmbi superior, apoi mai aruncă o privire spre intersecţie. Sub cerul sobru de aprilie, cei doi bărbaţi terminaseră de lustruit blocul de marmură, în timp ce în urechea lui Leo aluneca lent un zumzet atât de îndepărtat, încât nici măcar nu putea fi luat în seamă. Era un semnal firav că în clipa aia anostă, printre literele de pe geamul agenţiei de voiaj, privirea lui atât de aşteptată avea să se întâlnească, în sfârşit, cu ochii neliniştiţi şi pânditori ai lui Lori.

Un sfert de oră apăsător

Când se termină pauza de la 10, mai privi o dată closetul împuţit şi crăpă cu precauţie uşa. Nu se auzea nimic, nici măcar gumarii femeii de serviciu. Pe gresia albastră licărea încă apa risipită în timpul recreaţiei, iar pe-o chiuvetă cineva îşi uitase lipstickul.

Avea două ore de mate, de la care trebuia neapărat să chiulească. Balena îi asculta în ordine alfabetică, iar acum venea rândul ei. Aşa că n-avea de-ales: ori chiulea, ori o scotea la tablă, ca s-o facă de rahat în faţa clasei. Prin urmare, stătuse ascunsă în toaletă, iar acum voia să se furişeze în curtea liceului şi de-acolo în Cişmigiu. După mate, mai avea o oră de sport, care oricum nu conta. Ziua de şcoală se terminase şi gândul acesta o răcorea ca o gură de Cola.

Coridorul era pustiu şi-n faţă se vedea uşa elevilor deschizându-se încet, iar în lumina albă a dimineţii apăru o siluetă pe care ar fi recunoscut-o chiar şi învăluită în ceaţa londoneză, nu doar ştearsă puţin de aerul verii. Era Dani, cel mai important om din liceu. În jurul lui se învârtea lumea, mai ales în timpul orelor, când şi-l închipuia dincolo de zidul clasei lor, la poate nici un metru, respirând aerul călduţ, care trecea dintr-un plămân într-altul.

Îl vedea cum ţine degetele înfipte în breteaua sacului în timp ce lovea cimentul pestriţ cu tălpile moi ale adidaşilor. Dani era acum la câţiva metri în faţă, aşa cum visase – doar ei doi pe un coridor pustiu: el înalt, făcând paşi lungi, iar ea mai hotărâtă ca oricând să nu rateze această ocazie pe care Dumnezeu i-o făcuse cadou.

Ca de obicei, avea de gând să treacă fără să se uite la ea, privind drept în faţă, până în celălalt

capăt al coridorului, aşa că-şi îngroşă vocea şi dădu drumul cuvintelor cu oarecare indiferenţă:

„Salut, Dani! Scuză-mă... poţi să...?”

O clipă, el o privi peste umăr, ca şi cum n-ar fi avut de gând să se oprească.

Începuse prost, dar dacă se oprea era şi mai rău.

„Trebuie neapărat să te-ntreb ceva!”

N-avea de gând să-şi bage în seamă nici măcar sângele, care, speriat de moarte, încerca să-i spargă obrajii. Trebuia să-i dea înainte, fără niciun plan, să-i ceară ceva, nu conta ce, aşa încât el să-şi dea seama că ea este acolo, în faţa lui, pe acelaşi coridor amuţit.

„De fapt, aş vrea să te întreb mai multe lucruri şi-aş fi vrut să ştiu dacă nu cumva ai avea timp la un moment dat, într-o zi.”

Dani se opri în sfârşit şi se uită la ea de sus, foarte atent, ca şi cum era scos la tablă.

„Tu eşti într-a IX-a, clasa aia de lângă noi, nu-i aşa?”

„Da. Mă cheamă Monica, de fapt, Moni, ne-am mai văzut pe coridor şi de multă vreme voiam să te-ntreb...”

„Păi, întreabă-mă!”, i-o tăie el zâmbind într-un fel îngăduitor şi distrat, iar Monica înţelese imediat că o trata ca pe-o fată de-a IX-a, pe care n-o iei în serios, când tu eşti la sfârşitul liceului.

Fierbinţeala sângelui îi ieşea acum şi prin ochi, iar sub rotula genunchiului se făcuseră praf doi muşchi mici.

„Ştiu că ai de învăţat pentru bac şi admitere şi tocmai de-aia îmi e şi greu... Aş vrea să te rog într-o zi să-mi explici o problemă de...”

Monica se gândise la început să inventeze ceva legat de mate, dar gândul că tocmai chiulea de la Balenă, care era şi diriga lui Dani, o făcu să vireze în ultimul moment:

„O problemă de filozofie”, spuse ea în sfârşit, iar pe Dani îl bufni râsul.

Îi răspunse totuşi, iar pe măsură ce vorbea, ferestrele înalte se umplură de soarele verii:

„Cine ţi-a spus că mă interesează filozofia?”

O privea acum mişcându-şi cu oarecare nelinişte degetele agăţate de pânza sacului.

„Uite, dacă vrei, este azi o conferinţă la Universitate. Vine Merişan. Ai auzit de el? E imposibil să nu-l ştii, l-ai văzut cu siguranţă pe la televizor, dacă-l vezi, ţi-l aduci aminte! Ţine astăzi o conferinţă despre fericire. Cum intri în Universitate, pe-acolo prin Academiei, dac-ai mai fost.”

Monica nu ştia, aşa că Dani îi explică în amănunt, apoi îi mai spuse în timp ce se pregătea să plece:

„Ne vedem acolo la ora unu treizeci şi, dacă vrei, stăm şi de vorbă dup-aceea.”

Pentru Monica, aceasta era întâmplarea capitală. Îi părea aşa de bine că se hotărâse să chiulească, încât îşi promise ca tot weekendul să facă ecuaţii la algebră, ca să-i mulţumească zeului matematicii.

Când intră pe alee, îşi dădu seama că nici nu ştia cum ajunsese acolo. Tot drumul de la liceu, apoi de la intrarea-n Cişmigiu şi până la aleea teilor rămăsese în afara creierului ei, plin până la refuz de cuvintele lui Dani, care abia acum, recapitulate şi ascultate cu încetinitorul, în camera secretă şi caldă din spatele ochilor, căpătau adevărata valoare şi-ncepeau să strălucească. Avea întâlnire cu Dani dintr-a XII-a!

Monica se aşeză pe-o bancă la-ntâmplare şi sorbi pentru o clipă cerul curat de deasupra teilor înfrunziţi. Şi, în timp ce-şi aprindea o ţigară, fără precauţiile obişnuite, simţi cum o groază mare coboară asupra ei, un sentiment de panică ameninţător şi greu de respins: dacă n-o să se-ntâlnească? N-o să vină, n-o să-l vadă sau şi mai rău: ea n-o să ajungă la timp. Se uită automat la ceas: era zece şi douăzeci. Până la unu mai erau trei ore bune! Era imposibil să nu ajungă. În plus,

în timpul ăsta putea să se aranjeze puţin, măcar să se uite într-o oglindă.

Era atât de copleşită, încât nici nu observă că cineva se aşezase alături, până când nu-şi simţi ţigara smulsă dintre degete. Era un cocalar ras în cap.

„Pot să iau şi eu un fum, păpuşă?”

Monica sări în picioare şi-o tăie, în timp ce trogloditul continua să vorbească.

„Unde pleci, păpuşă, ce faci, te-ai supărat?”, croncăni el, iar cuvintele se ridicară până-n coroanele copacilor. „Stai aşa, la tata, că-ţi dau alta mai groasă!”

Bărbatul avea în voce un dispreţ ferm şi nicio intenţie să se oprească.

„Tutunul dăunează la sănătate”, urlă el în urma Monicăi, „da’ scula mea n-a omorât pe nimeni”.

Abia când ajunse în capătul aleii îşi dădu seama că era destul de multă lume prin parc, chiar şi nişte băieţi de la liceul ei, şi mări şi mai tare pasul până în bulevard şi pe urmă mai departe, fără să-şi mai facă planuri, amărâtă de cuvintele janghelului, care-i intraseră prin toţi porii. Cum dracu’ de era aşa de afectată de vorbele unui nenorocit, lăsat de multă vreme în urmă, în loc să se concentreze asupra a ceea ce era evenimentul vieţii ei: întâlnirea cu Dani?!

O luă pe negândite spre primărie şi de-acolo pe străduţe, până ieşi la Unirii, şi tot drumul se chinui să uite faza din Cişmigiu şi să-şi reia gândurile de dinainte. Însă în căptuşeala inimii îi creştea încet şi dureros dorinţa de a se întoarce şi de a-i crăpa capul greţoiului încet, de la frunte spre bărbie, se şi vedea lărgindu-i crăpătura dovleacului cu o şurubelniţă mişcată dintr-o parte într-alta, până când şi-ar fi dat sufletul îngenuncheat în faţa băncii din Cişmigiu.

Când intră în mall, era stoarsă şi pusă la uscat.

Nu era lume multă, iar dintr-un magazin ieşeau uşor vocile de la *OneRepublic*. Monica trase aer în

piept şi simţi că se trezeşte la viaţă. Lângă parapetul scărilor o tanti îi spunea ceva cu ochi rugători. Pentru că nu auzise ce voia, se opri şi ridică sprâncenele. Însă femeia nu mai zicea nimic. Semăna cu bunică-sa.

„Pot să vă ajut cu ceva?”, întrebă mai mult de formă, iar spre surprinderea ei, femeia îi zâmbi foarte umil şi spuse ceva mai tare: „Am nevoie de nişte bani, cât de puţin, acolo, să-mi iau şi eu o bucată de pâine”.

Asta era culmea! Numai la babeta asta nu cotizase!

„Ce e, mamaie, scrie cumva pe faţa mea că sunt vreo fraieră?”

Şi tot gândindu-se la tupeul cerşetorilor, o luă spre cosmetice, drept spre testerele de parfum şi pe urmă la farduri. O să pută ca penibila, iar Dani o să-şi dea seama că s-a parfumat special pentru el. Se mai holbă pe la bijuterii, pe la un magazin cu chestii haioase şi simţi din nou apăsarea timpului.

Se făcuse douăsprezece fără zece. Urcă bulevardul spre Universitate, iar după zece minute se-nvârtea deja prin faţa clădirii. Ajunsese prea devreme şi, cum îi era şi cam foame, îşi numără banii şi-şi dădu seama că putea să intre liniştită la Springtime-ul de pe Academiei. Aglomeraţia dinăuntru o intimidă, făcând-o să se strecoare cam fâstâcită până la casă. Era prima oară când intra absolut singură într-un loc atât de aglomerat. Îşi luă o salată, deşi îi lăsa gura apă la mirosul de cartofi prăjiţi. Dar ce cartofi ar fi fost ăia fără pastă de usturoi?! Cel mai bine era să se mulţumească doar cu un amestec onest de salată şi cu-n suc.

Trase de timp cât putu, iar la unu douăzeci intră pe uşa Universităţii.

Sala de conferinţe i se păru impunătoare. Nu era multă lumină sau, mai degrabă, era o lumină linsă de limba serii. De la urechi până-n călcâie îi crescură instantaneu milioane de tulpini băţoase şi fu convinsă că Dani se uita la ea. Însă nu-i ghicea

poziţia. Îşi roti ochii prin amfiteatru şi constată că nu era chiar aşa multă lume, cum crezuse iniţial. Mulţi păreau studenţi, destul de risipiţi prin sala înaltă ca o catedrală.

Nici nu se hotărâse unde să stea, când apăru conferenţiarul. Era un bărbat cu părul complet alb şi grăsuliu, îmbrăcat cu o cămaşă în carouri.

Monica intră la repezeală pe un rând, împinsă de cineva dornic să se-aşeze. Încă se acomoda cu scaunul, când filozoful începu să vorbească. Avea o voce enervantă, ca un motor sufocat, iar cuvintele păreau legate unul de altul, de fapt, înnămolite unele într-altele şi greu de urmărit. Spunea ceva despre o carte a lui şi se vedea din ton că n-ar fi conceput nici în ruptul capului ca în sala aia mare să fie cineva care să n-o fi citit.

Nu trecuseră mai mult de cinci minute, însă Monica era deja plictisită şi când se gândi la tot timpul în care trebuia să-l asculte pe moşul asfixiat, un venin greţos îi urcă din fundul stomacului până-n gură. Întoarse capul şi se uită din nou prin sală, apoi peste capetele celor din faţă. Categoric, Dani nu era acolo. Dacă nimerise la altă conferinţă? Un moment se lăsă învăluită de panică, însă în clipa următoare se linişti, citind încă o dată afişul din spatele conferenţiarului.

Trase aer în piept, ca şi cum ar fi luat hotărârea eroică de a rezista până la sfârşit, iar o lumină de vară o izbi drept în faţă. Printre coroanele teilor se vedea cerul şi simţi cum cineva îi trage ţigara de sub apăsarea arătătorului. Era atât de surprinsă de noua înfăţişare a lumii, încât nici nu se mai gândi la cocalarul chel şi scârbos care-i şutise ţigara. Cum dracu' ajunsese aici şi unde dispăruse sala de conferinţe?

Monica se ridică în picioare şi se uită în toate părţile, ca să se încredinţeze că era în Cişmigiu, iar în timp ce janghelul ăla îi spunea porcării ea o luă la fugă pe alee, fără să mai apuce de data asta să vadă cine era în jur şi cine auzise ce-i spunea ăla,

pentru că se simţi ca şi cum o gură invizibilă ar fi înghiţit-o.

Instantaneu, peisajul se schimbă din nou. Era în mall, în faţa babetei care îi spunea cu vocea ei mieroasă „Am nevoie de nişte bani, cât de puţin, acolo, să-mi iau şi eu o bucată de pâine”. O vedea bine, chiar mai bine decât prima oară, căci acum îi remarcase şi sandalele cu platformă înaltă. Nu plecă imediat, aşa cum plecase prima oară, ci, instinctiv, luă hotărârea să rămână acolo bătută în cuie, ca şi cum astfel s-ar fi liniştit şuvoiul care o smulsese din sala de conferinţă.

Dar nu-şi termină gândul, când o ceaţă îi căzu peste creştet o secundă, iar în următoarea era aşezată la o masă în Spring. Îşi mânca fără grabă salata şi sorbea sucul prin paiul vernil, în timp ce ochii îi alergau peste feţele celorlalţi, oameni foarte trendy, i se părea, probabil studenţi, în tot cazul, cu ţoale de la care nu-şi putea lua ochii, pantaloni cu enşpe mii de fermoare, bluze de firmă, freze, ochelari. Chiar în faţa ei erau doi băieţi, pe care nu avu timp să-i studieze, pentru că se trezi din nou în amfiteatru, unde Merişan spunea îmbufnat aceleaşi cuvinte cleioase, pe care le mai auzise, ai fi zis că fusese chiar bătut ca să ţină conferinţa:

„Eu am scris undeva, dacă vă aduceţi aminte, în *Cartea marilor erori*, pe care am mai invocat-o şi data trecută, iar cei care au participat la conferinţa mea anterioară îşi amintesc întrebările unui domn care atingeau tocmai această chestiune pe care, de altfel, tocmai aşa m-am şi hotărât s-o dezvolt, referitoare nu atât la o reţetă a bunăstării sufleteşti, cât la raportul aşa de complex dintre euforie şi disforie”.

Era o frază lungă, pe care Monica o mai auzise o dată şi pe care avea s-o tot audă de-acum înainte, fiind singura realitate a acestei lumi mici, prin care ea trecu fulgerător.

Şi nu o dată sau de două ori, ci poate de mii şi mii de ori, până când o învăţă pe de rost, cuvânt cu cuvânt, mai întâi ca o condamnată, apoi enervându-se, protestând ori ajungând până la catedră ca să-i astupe gura mameluculuı. Însă el continua să spună aceleaşi cuvinte, ca şi cum nici n-ar fi înregistrat gesturile şi insistenţa ei.

Monica trecea valvârtej prin cele patru compartimente, de la cocalarul din Cişmigiu la bătrâna cerşetoare din mall, apoi prin Springtime şi pe urmă prin sala de conferinţe.

Multă vreme nici nu s-a dezmeticit, simţindu-se aruncată dintr-un loc în altul. Apoi, cu voinţă, învăţase să folosească la maxim timpul scurt pe care şi-l petrecea în fiecare dintre cele patru locuri. Cronometrase şi ştia că un tur complet, de la Cişmigiu la conferinţă, dura un sfert de ceas. Fiecare oprire era de aproape 4 minute, un timp scurt, dar pe care se forţase să-l fructifice amănunţit, căci de fiecare dată îşi plănuia mişcările, încercând să nu le repete, să descopere cotloanele neluate în seamă ori să ghicească rostul fiecărei întâmplări. Era ca în *Groundhog Day* ori ca în alte enşpe mii de filme, dintre care Monica văzuse câteva şi, gândindu-se la ele, îşi păstra credinţa că, la un moment dat, va reuşi să oprească nebunia şi să iasă nevătămată din vârtej.

Primul gând fusese că bătrâna din mall era cheia problemei. Trebuia să-i dea bani, să dovedească milă, ca în basme, unde întotdeauna apare câte o fiinţă neajutorată. Şi, cu toată convingerea ei că baba din mall nu era decât o escroacă, încercă pe toate căile s-o înduplece. Cu prima ocazie, scotoci prin buzunare şi-i dădu toată suma pe care-o avea. Dar nu se întâmplă nimic. Femeia era mereu acolo, cu faţa ei de şarlatană bătrână care-şi face rost de bani pentru o ţuică. Monica o sărută, îşi arătă toată bunăvoinţa, apoi, scoasă din sărite, o îmbrânci ori îi întoarse imediat spatele, încercând să vadă alte persoane, să facă tot ce-i trecea prin cap, şi bune,

şi rele, de la răscolirea rafturilor din magazine până la cele mai frumoase declaraţii pe care le putea născoci o minte fugărită prin patru lumi.

Dar măcar nu se putea plânge de monotonie. Fiecare moment îşi avea surprizele lui, pentru că de fiecare dată mai descoperea câte ceva. De exemplu, deşi scârba din Cişmigiu continua să spună aceleaşi cuvinte greţoase, nu putea să se ridice de pe bancă! Stătea în aceeaşi poziţie, bătut în cuie. Cum intra în episodul ăsta, cum îi trăgea un pumn în cap dobitocului, care continua să-şi repete replica fără să dea semne că l-ar fi deranjat ceva. Apoi, văzuse că lângă bancă erau nişte flori albe şi-un ambalaj de ciocolată făcut ghem. Uneori, îl ignora cu totul pe chelios şi-o lua la fugă în diverse direcţii, încât după o vreme ajunsese să ştie că în cele patru minute putea să ajungă până la podul de peste lac ori până la două dintre porţile parcului. După cum, în timpul conferinţei, putea să se plimbe prin sală şi să se holbeze la diverşi inşi, care, deşi nu vorbeau, îi făceau semn să tacă ori măcar se lăsau examinaţi.

În această viaţă împărţită în câte patru minute, Monica observă cu surprindere că filozoful era uşor schimbat. Fizionomia lui avea ceva în neregulă, ca şi cum s-ar fi mototolit, ar fi intrat puţin la apă sau ar fi fost pe punctul de-a adormi. Chiar şi vocea părea mai îngălată şi mai plictisită.

Tot cercetând aceste mici schimbări, la care continua să se gândească chiar şi după ce părăsea sala de conferinţe, rezemată de trunchiul unui tei în Cişmigiu ori privind bijuteriile de sub geamul tejghelelor din mall, avu revelaţia că bărbatul durduliu care mormăia despre fericire se uzase. Îi căzuseră uşor fălcile şi i se strânseseră ochii pentru că pur şi simplu îmbătrânea. Descoperirea aceasta îi descătuşă înfiorarea veche pe care n-o mai simţise de multă vreme şi care stătea ascunsă în amintirile, acum destul de îndepărtate, despre întâlnirea cu Dani pe coridorul pustiu.

Monica privi patru minute bune spre cerşetoarea din mall şi-şi dădu seama că nici ea nu mai arăta la fel ca în prima zi. Micul surâs şmecheresc i se stinsese. Însă conferenţiarul era cel mai marcat de trecerea timpului, deşi toată lumea suferise avarii. Chiar şi cocalarul, spre care de multă vreme Monica nici nu mai privea, avea fruntea brăzdată de cute adânci, ca un mare gânditor.

Curentată de un presentiment sinistru, cu prima ocazie în care ajunse în mall, alergă spre o oglindă. Intuiţia ei se proiectă fără menajamente pe sticla argintată. Nimic din ceea ce ştia că reprezintă nu se mai vedea acum. Nu putea să spună că-i displace, însă era cu totul altcineva, o faţă întinsă ca un balon, cu o privire cam hămesită.

Ceva timp nu trăi decât aşteptând să ajungă la oglinda din mall. Apoi ca să se fardeze la iuţeală în cele patru minute, pentru ca, oricum, imediat după aceea, să piardă tot efectul. Niciodată nu intra într-un episod cu bunurile căpătate în cel anterior. O lua mereu de la capăt, de la zestrea pe care o avusese la cincisprezece ani, când nimerise în blestematul de amfiteatru ori când îşi aprinsese nenorocita de ţigară în Cişmigiu. Nici măcar nu ştia când şi de ce intrase în acest carusel cu dinţi de fier.

Copleşită de inutilitatea vieţii sale, aproape că nici nu mai luă în seamă ce se întâmpla cu ceilalţi. Aşa că moartea filozofului o luă prin surprindere. Abia intrase, iar el ajunsese la *Cartea marilor erori*, când se prăbuşi cu fruntea de catedră. Cineva alergă să-l examineze de-aproape, iar altcineva sună la Salvare. Emoţia acestor modificări uimitoare o lăsă fără grai, încât aproape că nu-şi dădu seama când trecuse în Cişmigiu.

Moartea conferenţiarului făcu să dispară şi lumea lui, iar viaţa Monicăi se reduse doar la trei intrări: în parc, în mall şi în fastfood.

Avea acum impresia că timpul trece încet. Jegosul de pe bancă îşi termina replica, iar ea încă

se mai plimba pe marginea lacului. Sub o salcie, nişte băieţi de la ea de la liceu jucau table. Îi remarcase demult, în prima ei zi de Cişmigiu, dar după aceea nu-i mai ieşiseră în cale. Îşi aprinse o ţigară şi, când ajunse pe la jumătatea ei, trecu lent în mall. Cerşetoarea era destul de pierită, iar Monica înţelese că nu mai avea nici ea mult. O lăsă să-şi debiteze fraza, apoi îi spuse cu oarecare compătimire:

„Cred c-o să mori, şi-odată cu tine o să se ducă şi lumea asta!”.

Bătrâna nu răspunse, însă Monicăi i se păru că în ochii ei răzbătea o vagă părere de rău.

Din mall trecu în fastfoodul care parcă nu mai era aşa de aglomerat. În faţa ei stăteau bine-ştiuţii băieţi care mâncau pizza şi care păreau şi ei acum mai maturi, cu umeri mai fermi şi cu priviri mai directe.

Se uită la ceas şi-şi dădu seama că stătuse destul de mult, dar n-apucă să cugete la această schimbare, pentru că era din nou în Cişmigiu.

O vreme împărţi sfertul de oră între Springtime şi Cişmigiu. Jegosul era din ce în ce mai prăbuşit, încât Monica presupuse c-o să dispară şi el curând.

În ziua în care petrecu pentru prima oară un sfert de ceas în Spring, ştiu că scăpase pentru totdeauna de cuvintele care îi otrăviseră prima ei fericire.

În sfârşit, acum putea să-şi schimbe meniul. În multe episoade alergă să-şi cumpere frigărui cu cartofi prăjiţi şi usturoi, iar uneori chiar apuca să termine toată porţia înainte de a se trezi din nou cu salata în faţă. Cu excepţia faptului că orice acţiune trebuia definitivată în sfântul sfert de oră, viaţa i se schimbase radical. Avea acum atâta timp, încât se plictisea, holbându-se la oameni sau inspectând diverse dependinţe ale localului. Afară nu putea să iasă. În uşa de sticlă era un paznic invizibil, care o îmbrâncea înapoi fără milă.

Uneori se gândea la ceea ce-ar putea să facă odată ieşită din Spring, şi-o coadă nevăzută de animal infernal îi mângâia alene obrazul.

În toaleta restaurantului era o oglindă mare, în care îşi examina ridurile întrebându-se cât mai avea de trăit. I se părea că trecuseră peste ea 20 de ani. În tot cazul, arăta acum ca maică-sa, numai că era îmbrăcată în continuare cu aceleaşi haine pe care le purtase în ziua fatală a întâlnirii ei cu Dani. Crescuseră odată cu ea şi, în ciuda timpului care-i tăbăcise carnea, hainele păreau nou-nouţe. În buzunarul gecii mai avea încă pachetul de ţigări şi bricheta galbenă.

Monica rămânea uneori pironită în acelaşi loc, un sfert de oră după altul, încât nici nu mai simţea graniţa dintre fracturile timpului. În incinta aceasta ultimă nu exista niciun personaj principal. Nu vorbise cu nimeni în acea primă zi. Prin urmare, nu mai putea să spere că un om epuizat va lua cu sine şi închisoarea. Presimţea că acest loc anonim era însuşi mormântul ei.

Se aşeză la masa mâncătorilor de pizza, care acum erau doi bărbaţi maturi. Încercă să stea la taclale cu aproape toată lumea, inclusiv cu bodyguardul care moţăia pe-un scaun în faţa toaletei. El era cel mai bătrân din această ultimă zonă şi se gândi că poate, într-un mod miraculos, tocmai el era stăpânul acestui spaţiu şi eliberatorul ei.

Uneori, se uita la oamenii care treceau pe strada Academiei, întotdeauna indiferenţi, fără să se oprească ori să răspundă la semnele ei prietenoase. Rareori cineva răsfira câteva degete în aer, ca şi cum ar fi răspuns unui copil tâmpit. Şi, bineînţeles, totul curgea un singur sfert de oră, acelaşi, fără surprize, încât sfârşise prin a şti câţi oameni trec prin faţa uşii, cu ce sunt îmbrăcaţi şi în ce ordine curg.

Odată, după ce se drogase cu cinci cutii de cola, intră la administraţie. Mai fusese acolo şi ştia că nu

e mare lucru de văzut, pentru că în încăpere trona un birou mare, cu un laptop deschis. Pereţii erau complet goi, nici măcar cuier nu exista în camera aia, iar în sertarele biroului nu se aflau decât hârtii scrise: tabele, evidenţe şi facturi. Deasupra unui teanc zăcea un CD.

Plimbă plictisită săgeata peste cele trei foldere, care erau *bilanţ*, *plăţi* şi *leonard*, şi se hotărî pentru acesta din urmă. Înăuntru era un mpeg fără titlu. Ciocăni uşor cu arătătorul în *touchpad*-ul ascetic, iar pe desktop se deschise ecranul virtual, iar în două secunde sticla se umplu de imaginea unui magazin – mai întâi rafturile, care îi erau atât de familiare, şi pe urmă camera de filmat mătură coridorul pe care erau înşirate alte rafturi şi vitrine, până sub scară, de-a cărei balustradă stătea rezemată bătrâna cerşetoare. Monica o privi înmuiată ca de-o amintire dragă. Era absurd să se înduioşeze la vederea babetei, mai ales după ce se bucurase atât de mult când scăpase ea. Şi totuşi se simţea ca şi cum ar fi regăsit pe cineva din familie. Acest gând se-ncleştă pe amintirea părinţilor ei şi o lacrimă ţâşni din cuibul ochiului.

Apoi filmul clipi înnegurat şi apăru filozoful mormăitor. Era de pe la începuturi, pe când era încă în forţă. Ochiul filmului trecu peste sală, apoi brusc peste capul ras al nenorocitului din Cişmigiu, a cărui vedere o îngreţoşă imediat.

Monica îşi petrecea vremea plimbându-se printre mese ori privind strada prin uşa de sticlă, însă o dată la câteva sferturi de oră alerga la administraţie şi privea filmul despre timpii săi defuncţi. Devenise mica ei plăcere, deşi nu era acolo nimic nou. Până şi cuvintele grosolanului ei curtezan, ras în cap şi cu o faţă ca asfaltul spart, o făceau să zâmbească, aşa cum fraza interminabilă a conferenţiarului i se părea acum că ascunde un indiciu secret ce ar putea până la urmă să ducă la dezlegarea întâmplării care o făcuse prizonieră.

Şi tot căutând sau oprind filmul pe anumite imagini, făcu o descoperire care îi umplu imediat viaţa atât de simplist amputată. În sala de conferinţe, unde trecuseră peste ea de atâtea ori aceleaşi minute învăţate pe de rost, la un moment dat, se deschidea uşa. Nu era ceva care să atragă atenţia, ci doar un amănunt în marginea ecranului plin de capete ascultătoare. Prin crăpătura uşii apărea, pentru o frântură de secundă, o faţă nouă, un cursant întârziat, iar acesta era Dani.

Monica se uită la film de mai multe ori, examină imaginea şi, cu inima zdrobită, plânse mai multe sferturi de oră. Dani venea exact cu o secundă înainte ca ea să coboare în episodul Cişmigiu. Cum de nu-l observase în tot acest timp? Şi dacă l-ar fi observat, ce-ar fi putut să facă? N-ar fi avut vreme nici să-i strige numele. În timp ce el se strecura pe uşa amfiteatrului, ea zbura spre Cişmigiu.

Revederea lui Dani îi aduse din nou în minte întâlnirea de pe coridorul liceului şi, odată cu ea, dorinţele mici şi numeroase, înfipte în fiecare fibră a cărnii. Retrăi chiar şi răscoala jenantă a sângelui, iar după cum se uitau la ea mâncătorii de pizza, ajunşi între timp la vârsta iniţială a infectului din Cişmigiu, îşi dădu seama că se înroşise.

Se ridică de pe scaun şi-o luă spre uşă. Pe Academiei treceau aceeaşi oameni pe care-i cunoştea în detaliu. Un hohot slab se auzi din spate, iar Monica ştiu imediat că cineva râdea de ea. Nu-şi amintea să mai fi auzit râsul ăsta. Se întoarse pe jumătate şi privi drept spre mâncătorii de pizza, care se prefăceau extrem de preocupaţi, deşi în aer plutea o ironie pe care o confirmau cozile jucăuşe ale ochilor celor doi bărbaţi. Arătau acum ca de 50 de ani şi pentru o clipă Monica şi-i aduse aminte tineri, la începutul aventurii ei şi se gândi că şi ea se rasolise între timp. Îi era lehamite să se mai ducă la oglinda din baie, mai ales că peste o secundă era oricum aşezată pe scaunul ei

obişnuit, de unde începea sfertul de oră al Springtime-ului.

Se lăsă cu toată greutatea pe un umăr, resemnată de acest gând, iar geamul uşii vibră de câteva ori. Şi asta era ceva nou, dar nu avu timp să analizeze zumzetul îndepărtat al sticlei, pentru că în momentul următor era pe trotuar.

Monica rămase nemişcată, privind încă spre cei doi bărbaţi care mâncau pizza la o masă din restaurant, în timp ce, pe lângă umărul ei, treceau oameni spre care nici nu îndrăznea să ridice ochii. Aerul de vară era stins în mirosuri a căror ţesătură nevăzută o şi uitase. Mai ales mirosul de praf şi benzină al străzilor bucureştene. În sfârşit, ridică ochii şi-o izbi figura complet necunoscută a unui trecător. Era în faţa Spring-ului, însă oamenii care se perindau pe Academiei erau alţii decât cei ai penitentului sfert de oră.

Primii paşi îi făcu fără grabă, aproape furişându-se, dar când dădu colţul pe Bulevardul Elisabeta, deja mergea ca un om grăbit. Îşi aruncă ochii în geamul de la Pizza Hutt şi se văzu cu uimire: mai înaltă, mai grasă, mai bătrână, însă cu aceiaşi ginşi, cu aceeaşi geacă şi cu sacul mic pe umăr, cum plecase de la şcoală. Arăta ca o pensionară care face turul Europei. Şi dintr-odată o cuprinse o îngrijorare de fier. Unde putea să se ducă? Ce-o să le spună părinţilor ei? Dacă muriseră cumva... între timp?

Mersul alert îi tăiase suflul, iar emoţia libertăţii îi lovea din când în când genunchii. Traversă pe la Casa Armatei şi până la Cişmigiu înaintă învăluită în tristeţe. Parcul zumzăia slab, printre tufele verzi se vedeau crestele apei, care ţâşnea din stropitori. Dac-ar fi luat-o prin Cişmigiu, în cinci minute era la poarta din spatele liceului, iar de-acolo făcea exact 10 minute pân-acasă. Nu-ndrăzni totuşi să intre. Un gând prudent o îndemna să stea departe de fosta închisoare.

Îşi continuă drumul măsurând trotuarul cu paşi fermi, linse cu ochii faţada liceului, apoi o coti pe la intrarea elevilor. Curtea era exact la fel cum o ştia, ferită pe-o latură de gardul înalt care o despărţea de Cişmigiu. Prin uşa deschisă se vedea coridorul unde vorbise pentru prima oară cu Dani. Un impuls ca un vânt clocotit o împinse înăuntru. Ce-ar fi să arunce un ochi? Să tragă în nări mirosul de adidaşi şi de ciment mozolit cu mopul!

Când pătrunse în lumina otrăvită a coridorului, tocmai suna de recreaţie, iar din câteva săli se şi revărsaseră elevii. O alarmă sună vag şi în sângele ei alertat şi izgonit în toate direcţiile. Toaleta în care stătuse cândva ascunsă era tot acolo, cu gresia ei albastră, în care avu impresia că-şi vede faţa de atunci, aplecată şi pânditoare. La nici doi paşi era fosta clasă a lui Dani, iar pe uşa celei de-alături scria cu litere negre: „Cl. a X-a A”.

Monica se opri lângă fereastră, cu ochii aţintiţi spre uşa care se deschise alene. Mai întâi văzu catalogul, apoi, bucată cu bucată, silueta groasă a Balenei. În jurul gâtului simţi un fular de gheaţă şi imediat răsuflă uşurată la gândul că, îmbătrânită cum era, n-o s-o recunoască.

Profesoara trecu fără să-i arunce vreo privire şi, pe lângă uşa deschisă, se risipiră câteva siluete subţiri. Monica stătea rezemată de tocul ferestrei mai mult ca să prindă putere şi pe urmă s-o ia din loc, însă ochii pipăiau fibra împuţită a parchetului, muchia aşchioasă a unei bănci şi fâlfâirea neregulată a perdelelor de voal. Cu mare surpriză descoperi că erau aceleaşi perdele, pe care abia le mai zărea acum, după ce cadrul uşii se umpluse de elevi, nehotărâţi dacă să intre sau să iasă din clasă. Le aruncă o privire fugitivă, ca un cui înfipt în carnea unui magnet. În uşă stătea o faţă familiară şi atât de liniştită, încât părea să fi fost curăţată de orice emoţie. Monicăi îi trebuiră câteva secunde bune ca să-şi dea seama cine era. Ochii melancolici, zâmbetul ţinut în lesă şi părul tipărit

pe forma capului păreau nişte accesorii nepotrivite pe o faţă ştiută şi răsştiută, care era faţa ei.

Îşi îndreptă spatele şi făcu doi-trei paşi până lângă fata din uşă, care era tot ea, tunsă, senină şi cam nesărată, dar tot ea, aşa cum fusese înainte de întâlnirea cu Dani. Când ajunse destul de aproape, întinse palma spre umărul încordat. Nu atingerea, cât recunoaşterea reciprocă veni ca o ploaie ţepoasă şi acidă care le-mpresură cu violenţă, încât fiecare ştiu că numai *ea* singură contează. În mintea năucită de închisoarea sfertului de ceas, ca şi în creierul spălat sub apăsarea unei zile de vară, se furişă în acelaşi timp întregul flux, cu evenimentele lui mari şi cu amănuntele pierdute în pliurile unei întâmplări de-acum un an.

Iar noua Monică se întoarse la ziua în care se hotărâse să chiulească de la mate, când norocul i-l scosese în cale pe Dani şi când lumea vie se terminase.

După întâlnirea de la Universitate, viaţa i-a fost răscolită integral. Nici măcar nu mai apucase să simtă gustul vrăjit al acelei întâmplări. Un golan bătrân şi jegos îi amărâse sufletul. Drumul prin mall, apoi popasul în Spring o epuizaseră, încât, ajunsă în sala de conferinţe, mai păstra doar o vagă urmă a entuziasmului ei iniţial. A stat încordată cinci minute, apoi uşa amfiteatrului s-a deschis discret şi-a apărut Dani.

Ea s-a ridicat în picioare. Nu plănuise nimic, ci s-a ridicat pur şi simplu. El stătea cam aiurit, lângă tocul uşii, apoi ochii lui au găsit-o şi în aceeaşi clipă vagă şi ştearsă l-a văzut cum se topeşte încet, ca o îngheţată prelinsă pe lângă cornet. Monica a ţipat scurt, dar nu aşa, ca în faţa unui pericol, ci penibil şi răvăşitor, ca o curcă ameninţată, încât toate capetele s-au întors spre ea. Însuşi conferenţiarul a tăcut speriat.

Când Monica a ajuns lângă uşă, s-au mai ridicat şi alţii de pe scaune.

Acum îşi aducea aminte bine cum s-a aplecat peste el şi i-a atins faţa. Dintr-o nară ieşeau două dâre de sânge ca două gămălii de chibrit. A vrut să-i strige numele, dar nu putuse decât să scoată din nou acelaşi răcnet, la început ascuţit şi apoi clănţănitor, în timp ce el aluneca pe podea risipit şi dus. Monica i-a luat capul în mâni şi, pentru că nu ştia ce să facă, s-a aşezat alături, îndoindu-se peste el, încât îi vedea bine pleoapa mişcătoare şi firele de păr crescute pe bărbie. Cineva i-a întins un şerveţel, iar ea i-a tamponat sângele de sub nas. În colţul gurii strălucea o picătură pe care ar fi vrut s-o îndepărteze. Dar nu avea curajul să-i atingă buzele. Din ascunzişurile şuviţelor lui răsucite şi din creştetul capului veneau valuri de căldură care treceau din corpul inert direct în sângele ei atacat din toate părţile.

Şi atunci au pierdut contactul. Nu între el şi ea, ci între cele două fiinţe ale ei. Partea ei neliniştită şi plutitoare a ţâşnit sub roata nesătulă a unui sfert de ceas. În timp ce cealaltă, lumească, şi-a continuat drumul fără şovăire şi mai ales fără unele dintre amintirile ei dragi. S-a întors acasă, a continuat să meargă la şcoală, a făcut un caiet întreg de exerciţii la algebră. Un singur om era şters din mintea ei, iar acesta era Dani.

Şi acum, stând în uşa clasei a X-a A, cu ochii luminaţi de fereastra de pe coridor, Monica-şi aminti toată apatia ultimelor luni, în care nu-şi găsise locul şi nici măcar un singur punct de interes. Chiar după ce Salvarea a dispărut în vacarmul de pe bulevard, ducând trupul neputincios al lui Dani, ea s-a întors acasă şi s-a tuns, speriindu-l pe tatăl ei, care-o ironizase cu oarecare bunăvoinţă:

„Ce-ai păţit, măi, tată, de te-ai tuns aşa? Parcă-ai fi soldat nazist din filmele sovietice!”

Dar remarca lui s-a risipit fără să producă nici cea mai mică impresie asupra unui creier amorţit şi cvasiamnezic.

Apoi, zi de zi, a intrat în sala de clasă tăcută şi indiferentă. Nu avea nemulţumiri şi nu se simţea asediată de dorinţe. Nu era nimic care s-o mişte. Într-o recreaţie, îşi amintea acum, în lumina de vară ce năvălise prin fereastra de pe coridor, a deschis uşa clasei un băiat înalt şi vesel, care era Dani.

„La voi în clasă este cineva Monica?", întrebase în timp ce trecea cu privirea peste feţele întoarse spre el.

„Depinde cine-ntreabă", a-ncercat o fată să glumească, însă mai multe mâini se îndreptaseră deja spre ea, care stătea posacă, sprijinindu-şi fălcile în mâini.

„A, tu erai! Nici nu te-am recunoscut", îi spusese Dani, apoi se îndreptase spre banca ei.

Însă ea nu i-a răspuns. I se părea o apariţie banală, care n-ar fi justificat nici cel mai mic efort, ca de exemplu să se ridice în întâmpinarea lui ori să iasă pe coridor. Dani s-a oprit lângă pupitru şi i-a spus cam derutat:

„Îmi cer scuze pentru chestia de la Universitate."

Şi cum Monica îl privea în continuare lung şi alb, a adăugat ca şi cum ar fi căutat o explicaţie:

„Probabil că te-am speriat de moarte... tocmai când tu voiai să mă întrebi nu ştiu ce, îţi mai aduci aminte?"

Or, asta era adevărata problemă: Monica nu-şi mai aducea aminte nimic, nici măcar că fusese la Universitate. Ea ştia vag că încercase un chiul şi că rătăcise pe străzi, dar nu ştia nici măcar pe ce străzi umblase. Şi nici n-o preocupa acest pasaj amnezic şi obscur din existenţa ei, care se derula acum ca un bulgăre de unt întins pe pâinea proaspăt prăjită. Fără emoţii şi fără gânduri zăpăcitoare.

„Habar n-am cine eşti", spusese ea privindu-l de jos, cu ochii adânciţi confortabil între pleoape.

„N-ai fost tu la Universitate când mi s-a făcut rău?”

Monica se strâmbase în semn că „în niciun caz”, apoi, ridicându-şi în sfârşit fălcile dintre palme, adăugase cu oarecare elocvenţă:

„Cred că mă confunzi cu altă fată!”

Asta fusese tot. Nici măcar nu se mai întâlniseră prin şcoală, mai ales că se-apropia bacul şi clasele de-a XII-a se topiseră fără urmă.

Şi, rememorând această scurtă şi stupidă întâlnire, în timp ce încă stătea în uşa clasei, Monica se umplu în sfârşit de acel sirop vital care îi răvăşea planurile ordonate şi făcea să-i crească aripi pe toate canalele sanguine. În teritoriul pustiu, peste care de un an întreg nu se mai revărsase răsuflarea vieţii, se auzi în sfârşit foşnetul sângelui. Pe Dani nu-l iubea decât partea ei năvalnică şi oropsită să se consume, fiinţa ei îmbătrânită, în care trăiau toate elanurile şi mişcarea şerpească a unei dorinţe greu de controlat.

Când pauza se sfârşi, iar zornăitul soneriei căzu din nou peste clase, Monica îşi luă sacul şi ieşi aproape în fugă. N-apucase să treacă nici de fosta clasă a lui Dani, când auzi vocea grea a Balenei:

„Unde-ai plecat, don’şoară? Nu cumva ai de gând s-o ştergi?”.

Monica ridică ochii, iar Balena tresări surprinsă. Între genele neliniştite strălucea o privire nouă şi drăcească. Profesoara se opri şi-o examină dintr-o parte, aproape curioasă de răspunsul fetei, care, surâzând, rosti pe un ton aproape confidenţial:

„Aţi avut anul trecut un elev eminent: Dani”.

Balena coborî şi ea vocea şi încuviinţă cu un *da* cald şi deschis.

„Ştiţi ce s-a-ntâmplat cu el?”

„Ce să se-ntâmple?!”, întrebă speriată Balena.

Şi pentru că Monica aştepta cu aceiaşi ochi îmbătaţi, răspunse cu oarecare indiferenţă:

„E student la Universitate.”

Şi-n timp ce profesoara încă mai reflecta nedumerită asupra întrebării ei, Monica o şi luase la goană pe coridorul lung, ieşind drept în aripile fâlfâitoare ale zilei de vară, hotărâtă să străbată grădina Cişmigiului, să ia în piept bulevardul şi să intre în clădirea Universităţii, chiar dacă ar fi fost ca la capătul călătoriei s-o aştepte din nou sfertul de ceas cu dinţii lui de diamant.

Amintirile unui câine zăpăcit

Când ieşiră dintre maşinile parcate la Arhitectură, văzu bulevardul care arăta ca o bandă pusă în viteză şi simţi cum i se zbârceşte pielea dintre ochi. Nu-i plăcea şi, instinctiv, înfipse botul în asfalt. Peste grăuncioarele fine şi cenuşii plutea un miros de carne crudă. Sursa acelui miros înnebunitor părea să fie doi paşi mai încolo, însă Vicenţiu smuci cam brutal lesa. Lângă sandalele lui cu şase rânduri de cureluşe subţiri se simţea în siguranţă, dar şi răpusă de rutină. Îi ştia pe de rost mirosul picioarelor, pe porţiuni, pe cel untos dintre degete şi pe cel cald ca pământul de grădină, izvorând intermitent din zona călcâielor.

Dinspre Terasa Pescarul veneau aburi îmbibaţi cu multe feluri de mâncare, iar pe deasupra plutea discret un damf amărui.

Cât Vicenţiu stătu de vorbă cu o chelneriţă, care se sprijinea toropită de balustrada terasei, ea se cuibări la piciorul scaunului. Era o zi caldă, dar nu să mori. Din copertina verde se scurgeau încet nişte sunete sticloase. Asta era nemaipomenit! Nu mai văzuse de multă vreme nişte sunete ca un ciorchine apos. Apoi se lămuri: era un nume aruncat peste bulevard, nu acum, ci cu două luni în urmă. Adulmecă prudent şi apoi îşi muşcă la repezeală blana în care se aciuaseră trepidaţiile acelui cuvânt aninat de prelata terasei. Era un nume prelung, strigat cu disperare de o femeie tânără, pe care o şi vedea trecând bulevardul în viteză şi ţipând, în direcţia Universităţii: „Cristiaaan!”.

Se strânse lângă piciorul scaunului şi aruncă un ochi spre numele care vibra imperceptibil. Dinspre masa vecină venea o boare otrăvită, care creştea ameninţător din cămaşa în carouri a unui bărbat tânăr şi destul de mâhnit. Pe terasa asta mirosea a

moarte. Noroc că era obişnuită şi că adormea repede. Vicenţiu o să radă o bere, iar ea o să-şi întindă falca pe laba dreaptă, aproape de pavajul bătrân al terasei. Lângă piciorul scaunului căzuse un fir de varză, pe care-l mirosi prudent, apoi supse în nări parfumul bogat şi atât de cunoscut al oricărui ciment călcat de sute de tălpi.

Vicenţiu se aşezase în sfârşit şi-şi scotea telefonul. Dacă sună, precis vor sta aici până vine vreuna dintre femeile lui miorlăite. Butonul gumos clăpăi şoptit, apoi pe deasupra terasei alunecă în viteză semnalul de foc ce o luă direct spre antena de pe Intercontinental. Imediat o să ţopăie din celulă în celulă, ca un cangur, până în urechea unei fufe.

Dar semnalul ieşit din telefon n-avu un drum aşa de lin. Cum trecu de colţul mesei, se şterse fulgerător de ciorchinele celor opt sunete din numele lui Cristian. Cămaşa în carouri oftă lung, iar în creierul ei câinesc se aprinseră o mie de lumini. Un sentiment plăcut, ca o recunoaştere, îi cuprinse gâtul. Unde dispăruse mama ei, la care nu se mai gândise de-o grămadă de vreme? Şi parcă numai mama! Mai erau atâtea fiinţe şi atâtea lumi care stăteau spânzurate în spatele cortinei negre, pe care numai curenţii rebeli ai memoriei o mai răscoleau din când în când. Şi, cum dormita lângă scaun, cu toate mirosurile terasei în nări, mai întâi, sorbi subţire vibraţiile celor opt sunete speriate de săgeata de cristal pornită din telefonul lui Vicenţiu. Şi după aceea, îngreţoşată de respiraţia rea a cămăşii în carouri, îi veni în minte ceva foarte îndepărtat, conturul unor papuci stridenţi, dintr-o altă zi de vară, pe care îi recunoscu imediat, cu acea dulceaţă îngăduitoare a amintirilor străvechi.

Îşi aducea aminte amiaza pe care o trăise sau pe care doar avea impresia că a trăit-o cândva, într-un timp atât de înceţoşat, încât se întrebă cum fusese posibil să-l mai ştie, mai ales că nici Vicenţiu nu-l ştia. El nici nu se născuse încă şi nimeni din lumea

de acum nu avea habar de acel timp. Îşi linse laba osoasă şi fu frapată de culoarea alb-gălbuie, care nu era culoarea ei, dar pe care o acceptă imediat ca pe o stare în mod neaşteptat recuperată: Doamne, ce culoare strălucitoare şi distinsă avea! Cum de putuse s-o uite?

La câţiva paşi zâmbea blegoasă o fată încălţată cu papuci coloraţi, deasupra cărora se legăna o rochie aşa de vie, cum de multă vreme nu mai văzuse, pătată de culori care se topeau ceţoase pe materialul transparent.

Şi, pe măsură ce simţea mirosul de fructe fermentate, amestecat cu cel de cimbru, risipit de grădinile mahalalei, îşi aduse aminte toată ziua aceea, pe care ea însăşi o trăise cândva ori pe care o moştenise în cutele cele mai secrete ale cărnii sale.

Era o zi de vară, iar ea stătea tolănită lângă un zid care atunci se înălţa roşu. În faţă se legăna o fată pe care o ştia după miros şi ale cărei trăsături blânde mai mult le intuia. Era o fiinţă inofensivă, care privea cu dragoste spre unul din cei doi meşteri care puneau în mortar, cam fără tragere de inimă, cărămizile noi. În zare se vedeau clar acoperişurile caselor şi crengile nemişcate ale zarzărilor, pe deasupra cărora bâzâia încet o coardă umedă ca un şarpe.

Îşi mai aminteşte chiar şi pala de foc ce-i coborâse fără veste peste bot şi pe urmă bila neagră, răsărită dintre ramurile verzi.

N-o slăbise din ochi, cum n-o slăbea nici acum, după ce-o zărise răsărind din nou pe cerul aproape alb. Era o alună de cerneală, un strop smolos care venea cu viteză nebună în direcţia lor.

Ea ridică botul şi-şi îndreptă urechile gata să se ferească, dac-ar fi fost nevoie, ori chiar s-o prindă în bot, dacă instinctul nu i-ar fi spus că era mai bine să-şi vadă de treabă. Bila asta ţâşnită dintre crengile zarzărilor se rostogoli cu viteză şi se opri brusc în scăfârlia fetei, care-şi flutura încă fustele

peste papucii ei coloraţi. O văzu legănându-se o dată, de două ori, apoi înţepeni brusc, ca un stâlp. Din silueta molatică şi îndrăgostită răzbătea acum o consternare, ale cărei ace coborau până în iarba de lângă zidul roşu. Fata privi din nou spre iubitul ei, care aşeza fără grabă cărămizile, apoi îi întoarse spatele şi-o luă alene spre trăsurica veche în care-o aştepta bunică-sa.

Abia după ce ajunse destul de departe o văzu mai bine, îi măsură de fapt toate amănuntele pe care nu putea să le vadă decât de la distanţă. Fata, în rochia ei înflorată, păşea băţoasă, aproape incomodată de papucii verzi sau albaştri, iar în jurul capului se mişca alene un cordon întunecat, un fluid strălucitor, ceea ce o făcu să latre scurt şi să se ridice în picioare. Ce dracului era aia? Era bila venită dintre zarzării mahalalei Silvestru! Se făcuse un şarpe mişcător, care se rotea lin de jur-împrejurul capului acele biete fete cu papuci coloraţi. Iar când papucii lipăiră pe scara trăsurii, îşi dădu seama că acel fuior de smoală era de fapt altă fiinţă, topită şi făcută inel – o fată întinsă ca un clei, al cărei cap se distingea clar, ca un bob de piper sculptat. Îi vedea bine faţa, cu nişte ochi negri, alungiţi şi brumaţi.

Făcu doi-trei paşi în spate, apoi căută cu nasul urmele pe care le-ar fi putut lăsa fiinţa minusculă ca un inel de sticlă. Şi nu se înşelă. În aerul înfierbântat al verii plutea incert un miros de flori şi de alcool, ceva foarte diferit de toate mirosurile, înţepător şi acut ca o foaie de hârtie abia scrisă, ca un flacon de alifie aruncat în gura sobei, ca un strop de vopsea proaspătă.

Toată această întâmplare, pe cât de vie, pe atât de neobişnuită, se risipi într-o clipă.

Era din nou pe terasa Pescarul, cu botul întins pe labă, iar Vicenţiu apăsa iarăşi butonul telefonului. Clinchetul înfricoşat al celor opt sunete îi bătu în timpan, iar în nări plutea boarea grea a cămăşii în carouri. Probabil că visase. Îşi şterse botul umed

de laba cafenie şi-n următorul moment îşi dădu seama că era albă. Ridică ochii cu nedumerire: drept în faţă stătea din nou fata, cu papucii ei coloraţi. Nu cumva visa? În zare se vedeau zarzării şi dintre crengile lor venea vijelios bila de plumb. De data aceasta, se ridică instinctiv şi se trase câţiva paşi ca să vadă mai bine. Peste fruntea fetei se întindea elastic capul minuscul al unei fiinţe care mirosea ca o alifie. O urmări fără să mai latre, până când ajunse la trăsurică.

Şi din nou se trezi pe terasă, cu sunetul telefonului care zbura săgeată pe lângă urechea ei. De data aceasta, văzu cum în cimentul terasei se deschiseseră patru crăpături prin care pătrundea isterică lumina altei zile de vară. Iar de pe copertina verde a terasei cobora alintat un vrej apos, din care răzbăteau domol sunetele unei ploi liniştite.

Vru să se ridice, însă în clipa următoare era din nou în iarbă, cu papucii coloraţi sub nas. Bila asta, care venea de dincolo de grădini, era o fiinţă din ce în ce mai exasperată, ca şi cum nici ea nu ştia de ce şi cât o să i se mai întâmple să alunece prin aerul verii, până pe fruntea acestei fete cu papuci verzi.

După ce intră şi a treia oară în visul pe care acum începuse să-l bănuiască venit din partea unor strămoşi răzbunători, peste terasă se lăsă un miros apăsător de migdale.

A patra oară era deja resemnată. Stătea cu labele din faţă întinse şi cu ochii aţintiţi spre grădini. Pe cerul verii nu se vedea nimic, nici măcar o pasăre. Apoi simţi o mişcare în iarba de sub nas. Era o adiere mică şi răcoroasă. Fata înflorată, uimită ea însăşi, se undui încet, ca şi cum o minge de foc ar fi lovit-o în burtă. Şi în următoarea secundă se ridică vijelios, ca o ghiulea, dispărând instantaneu pe cerul verii.

Asta era prea de tot! Se trezi pe terasă, cu impresia că trecuseră sute de ani. Deasupra capului

se auzea numele lui Cristian, iar cămaşa îi respira în ceafă. Nu cumva intrase în ceasul morţii? N-avea decât 6 ani. I-ar fi părut rău să moară aşa de curând, şi încă pe-o terasă ca asta!

Dinspre Universitate venea cineva cunoscut. Ridică nasul şi descoperirea o înfioră pe loc. Mirosul bine-ştiut al fetei de cerneală se apropia de ei. Când îşi reveni din stupoare, fata ajunsese deja pe terasă. Era o fiinţă pe care n-o mai văzuse până atunci, dar pe care Vicenţiu o cunoştea cu siguranţă. Şi în timp ce ei vorbeau despre ea, îi prinse în sfârşit ochii negri, de pe care parcă tocmai se ridicau nişte aburi amărui, pentru gloria cărora pieriseră milioane de cireşe.

O privi dintr-o parte, încercând să distingă şi alte amănunte, în afară de mirosul care era imposibil de confundat. Iar cum privea de jos în sus, în umbra copertinei verzi, i se păru că pe fruntea înaltă a acestei fete se mişca viu un cordon înflorat, de la o tâmplă la alta. Era un corp unduios şi cunoscut, înfăşurat într-o rochie colorată, iar în fluidul de foc care o ţinea ca pe o centură în jurul capului se zăreau din când în când două minuscule puncte verzi.

Şi, fără să ştie dacă mai avusese cineva această dilemă, se întrebă în mintea ei de câine zăpăcit de încurcăturile lumii dacă nu cumva viaţa cea adevărată era în cealaltă vară, la umbra unui zid roşu, care abia se ridica.

Dudul lui Brâncoveanu

Strada Batişte este ca o felie de pâine uitată în cuptor. Nu doar acum, ci în general vara, mai ales în luna iulie, când soarele se-nfige în asfaltul din faţa Ambasadei Americane, pe care Iulică o priveşte fugitiv, cu coada ochiului. Îl arde-n spate cămaşa cam groasă, dar în graba dimineţii i se păruse destul de bună. Şi nici n-avusese intenţia să cutreiere atâta şi să-l apuce căldura cea mare împachetat în pânza cadrilată şi roşie ca focul. Două şiruri de maşini încing aerul, iar drept în faţă strălucesc norii aburoşi ai verii. E mai mult o impresie pe care o ştie oricine bea o bere pe căldura de moarte şi când numai fâşia de cer îndepărtată îţi dă puterea să mai bei încă o halbă. Terasa Pescarul rămăsese în urmă, în timp ce strada clocotită şi sufocată de maşini urca deasupra Bisericii Batişte. Între clădirile înalte, bisericuţa asta albă arată ca o jucărie, mai ales că are şi-o curte mică şi înverzită, până în marginea străzii, unde stă înfipt Dudul lui Brâncoveanu.

Iulică se opri lângă gard şi-şi şterse faţa cu amândouă palmele, apoi privi trunchiul gros, pansat cu ciment şi văruit cu multă vreme în urmă. E un dud bătrân, de trei sute de ani, de pe vremea lui Brâncoveanu. Nu e obligatoriu să fie aşa. În ceaţa istoriei nu contează decât faima. O fi fost acolo un copac pe care l-a înlocuit altul, dar cine să-şi fi bătut capul cu o răgălie anonimă, când locul ăla era deja acoperit de glorie? Cu siguranţă dudul ăsta era altul decât ăla de pe vremea lui Brâncoveanu. Dar dacă nu?

Trase în nări fraganţa micii grădini, aplecându-se moale peste gardul de fier. Dintre crengile dudului cobora ceţos parfumul unei vieţi năvalnice, pe care şi-o închipui imediat trecută cu viteza fulgerului printre oameni neliniştiţi,

milioane de capete alunecând pe strada Batişte, printre căsuţe cu pridvor, în locul cărora creşteau repede grădini, apoi vile calcaroase, lungindu-se în strălucitoare cuburi de sticlă verde, pe faţa cărora stătea scris prozaic numele unei bănci. Ţepuşele gardului îi împungeau din lateral carnea, iar dintre tufele de liliac pământul verii răsufla bătrâneşte.

Ridică din nou ochii spre dud. Din coroana lui licăritoare ţâşniră spre el doi ochi vii. Iulică se trase instinctiv, dar nu-şi dezlipi privirea de pe ochii care-l aţinteau nemişcaţi.

De peste stradă venea fierbinte mirosul de gogoşi cu brânză.

„Ce faci acolo? Te ascunzi de căldură, nu-i aşa?”

Ochii se mişcară în frunzişul ceros şi deasupra lor scânteie un breton ca un indigo nou-nouţ. Iulică privi interesat, încercând să ghicească şi restul acestei fiinţe care se ascunsese în dud. Nu avea o coroană mare, se vedea că supravieţuise ca un veteran, doar cu partea lui mai rezistentă, o creangă sau un lăstar întârziat, înverzit miraculos din miezul unui umăr amputat. Unde se putea ascunde cineva în coroana asta renăscută? Poate că stătea de fapt în spatele dudului, cu silueta lipită de trunchiul ţinut de o tijă ruginită. Instinctiv, înclină capul cât să vadă mai bine, ocolind din ochi petuniile supte de căldură şi tufănicile ţepene.

„Vii de la Universitate?”

Iulică se răsuci fără să mai aibă timp să-şi ascundă surpriza. Lângă gard stătea o fată prin care, pentru o clipă, i se păru că se zăresc coloanele albe ale bisericii. Din cer cobora ochiul soarelui de iulie.

„Da”, miorlăi el, enervându-se imediat pe vocea de rahat, care-i ieşise fără voie, apoi spuse ferm: „De fapt, vin de la Pescarul, de la terasa aia, dac-o ştii...”

„Eu mă duc la Universitate!”, spuse fata scuturându-şi cu două degete bretonul negru-

lăcuit.

Între ei alunecă tăcerea fierbinte a primei întâlniri, întreruptă o clipă de mişcarea ierbii.

„Cum te cheamă?”

„Madi”

Fata răspunse fără să-l privească, în timp ce-şi ridica un picior în furculiţa gardului.

„Ţi-aduci aminte când ai fost la dentist?”

Ea îl privea acum zâmbind, iar în rochia de voal cremos creştea umbra unor pulpe de citrin. Iulică împietri instantaneu, neştiind ce să răspundă, şi pentru că ea continua să-i arunce pe sub breton o privire de soră care îi ştie foarte bine toate secretele, mormăi încet:

„Când am fost atunci...?”

Madi aprobă repede, iar el văzu cum i se mişcă botişorul ţâţelor sub pânza transparentă ca un giulgiu.

„Mă dureau două măsele, şi pe-o parte, şi pe-ailaltă...”

Îşi amintea şi acum durerea care-i seca rădăcina, din fundul gurii până sub cine ştie în ce şanţ neştiut al creierului, ca şi cum ar fi ţâşnit la fiecare secundă un glonte trimis să-i găurească ceafa. Bineînţeles, nu durase mult, *ea* îl duse de îndată la doctor, cum făcea întotdeauna; dacă păţea ceva, alerga imediat la ea să-l apere, cu braţul neobosit, care se agita pe deasupra creştetului său, ţinând strâns polonicul, răsucind rufele şi strecurând cu precizie Kentul şi teancurile de bani în buzunarele albe ale doctorilor.

„Păi, m-a dus mama la o dentistă de prin Colentina, pe care a umplut-o de bani şi de alea vreo două săptămâni. Aia, care era o javră, normal, m-a tot chemat să mă panseze, să mă plombeze, să-mi facă nu ştiu ce, ca până la urmă să mi le scoată pe-amândouă deodată, fiindcă erau de lapte... Dar asta a fost demult...”

Iulică ar fi vrut să-i spună că mama lui murise anul trecut, însă, în lumina amiezei care începea să

se ducă, văzu din nou cum rochia de voal se lipea alene de piciorul velin, care tocmai îşi schimba poziţia pe drugul gardului.

„Hai, nu vii încolo, spre Moşilor...?”

„O, nu”, spuse fata ca şi cum s-ar fi simţit jignită, „am întâlnire la Universitate”.

Un vierme, o giardie, o cohortă de râme îi traversară aorta.

„Cu prietenul?”

„Mda!”

Iulică făcu o pauză şi apoi întrebă mai mult de formă, cu ochii încă lipiţi de piciorul agăţat în gard:

„Şi cum îl cheamă?”

Madi îşi privi şi ea genunchiul înroşit de căldură, apoi îşi mută laba pe altă bară, ceva mai sus. Cureluşele sandalelor străluciră în lumina portocalie, care se lăsa acum obosită peste trotuarul tăbăcit al străzii Batişte.

„Nu-mi mai amintesc”, spuse ea cu o voce atât de indiferentă, încât Iulică, pentru un moment, uită ce-o întrebase.

„Păi, atunci de ce te mai duci?”

Madi îşi greblă buza cu doi dinţi văruiţi, apoi îl privi cu o urmă de mirare, făcându-l să se lase cu toată greutatea pe gărduleţul din care se ridicau suliţe negre.

„Pe mine mă cheamă Iulian!”

Glasul lui răsună cam tare în căldura verii şi avu chiar impresia că se ridicase volatil, odată cu mârâitul maşinilor.

Ea îşi bâţâi piciorul din gard, iar prin rochia de gheaţă respiră nepăsătoare o mică pungă cenuşie.

Iulică evită să se uite în acel loc, deşi îl remarcase de câteva clipe bune, mai ales pentru că i se părea improbabil să fie ceea ce mintea îl îndemna să creadă.

„Dar nimeni nu-ţi zice-aşa!”

El dădu drumul gardului şi-o privi cu îndrăzneală de actor:

„Înseamnă că de fapt mă cunoşti, nu-i aşa?”

Prin poala rochiei se vedea grămăjoara întunecată, pe care Iulică o examină cu mai mult curaj. Era un ghemotoc ca o burtă de pisic, o bucată de carne vie peste care se întindeau cu tandreţe chiloţii negrii. Nu-şi amintea să mai fi văzut la alte femei o proeminenţă ca asta. Dar câte femei văzuse el cu un picior atârnat în gardul Bisericii Batişte?!

În lumina încleiată de culorile verii, Madi se mişca alene, cu chiloţii ei pungoşi, cu bretonul în ochi şi sandalele care păreau împletite din izmă creaţă.

Îşi dădea seama că fata are un aer cam caraghios, nicidecum nu era tipul lui de femeie. Cu toate astea, îi era greu să se urnească şi s-o lase în urmă, pentru că ştia precis că, oricât s-ar fi îndepărtat, peste un ceas, peste o zi sau poate chiar peste săptămâni de-aici încolo, sângele lui ar fi rămas legat de Dudul lui Brâncoveanu.

Trase aer în piept, hotărât s-o întrebe de unde-l cunoaşte, când Madi strânse în palme colţii gardului, îşi făcu vânt şi, din două mişcări, ajunse lângă el, pe trotuar.

„Pe strada asta am fost de un milion de ori până acum şi cred c-am să mai vin încă de-atâtea ori.”

Ea trecu pe lângă Iulică, iar cămaşa lui vibră ca un tango în căldura verii. Înspre Calderon scăpărau bordurile încinse.

„Cel mai mult îmi place în sus, când se-ntâlneşte cu Lascăr. Ştii casa aia cu uşă din secolul al XIII-lea?”

Iulică habar n-avea, deşi trecuse şi el de multe ori pe Batişte şi pe toate străzile din zonă, până în Moşilor, de unde lua tramvaiul 21 spre Andronache.

Madi povestea fără grabă, în timp ce-şi târa sandalele pe asfaltul ondulat ca o tablă care tocmai luase ciocane bune în fălci. Unde naiba se ducea? Nu zicea că are întâlnire la Universitate? Poate că

uitase, dar nu se îndura să-i aducă aminte, pentru că în gândul lui încolţise o mică speranţă.

În dreptul unei case cu zugrăveala făcută zdrenţe, Madi îi arăta uşa despre care îi povestise şi el se simţi vinovat că n-o prea ascultase. Era o uşă groasă, deasupra căreia spânzura prăfuit un acoperiş făcut din împletituri, ca un cozoroc. Pe muchia lui se vedeau nişte litere săpate cu atât de multă vreme în urmă, încât toate şanţurile erau lăbărţate pe lemnul topit.

„Ştii ce scrie acolo?"

Iulică ridică din umeri şi-şi arătă pentru o clipă dinţii.

„Scrie *Sambuca fusca.*"

„Dacă zici tu! Şi ce înseamnă?"

„Pe la 1700, a trăit aici un farmacist, un tip foarte mişto, cu inele subţiri pe toate degetele. Îl chema Iane."

Madi o luase-nainte, pe Batişte, povestind fără să-l privească, iar Iulică mergea puţin în urmă, lungindu-şi gâtul peste umărul ei. Din zulufi îi ieşea din când în când un miros cunoscut, care-l făcea să se gândească imediat la guşa cenuşie dintre picioare. Ar fi putut să-i atingă braţul, dar continua în mod pervers să se gândească la silueta învăluită în voal, prin care avusese impresia că se zărea biserica de cretă.

Madi se întoarse pe neaşteptate şi-şi înfipse ochii în irisul lui încremenit.

„El a făcut o licoare pe care a botezat-o *Sambuca fusca.*"

„Cine?"

„Păi, despre cine vorbim aici? Iane Farmacistu! Nu vorbim despre el?"

„Şi ce-nseamnă?"

Iulică stătea nemişcat în boarea care începea să se destrame, cu o figură pleoştită, în cămaşa lui în carouri mai mult roşii, tremurătoare şi cam îngreţoşate sub apăsarea amiezii. Stătea pironit în mijlocul trotuarului, silindu-i pe ceilalţi trecători

să-l ocolească, iar Madi, în faţa lui, îl privea cu o suspiciune îngăduitoare, ca şi cum ar fi vrut să ştie dacă întrebase pe bune sau de formă.

Când soarele se rostogoli peste Bulevardul Bălcescu, mult în spatele lor, Madi se destinse pe neaşteptate şi-şi continuă drumul.

„Harpa neagră. De fapt, un fel de harpă. Să nu-mi spui că n-ai văzut-o...”

„Habar n-am!”

Ea-i aruncă peste umăr un zâmbet lung, din colţul gurii până-n sprânceana ridicată, în timp ce intrau agale pe Logofătul Luca Stroici.

„Atunci ai s-o vezi. Nu există nimeni, absolut niciun om care să nu-i fi atins coardele de smoală! Prin ea trec toate mişcările infime ale planetei, sunetele întâmplătoare, chemările şi scâncetele nefericiţilor, ecoul rătăcit, inclusiv bombănitul fricoşilor şi scârţăitul uşilor. Chiar şi glasul meu care curge acum spre tine a trecut prin firul de catifea al sambucului, iar eu nu sunt decât un poştaş pasager, care-am să te uit chiar mâine.”

Fata asta, care zicea că are întâlnire la Universitate, vorbea cam aiurea, dar sub rochia ei de voal luminos, jivrat de indistincte înfloriturі, pulsa un sânge blând, de care el se lipise instantaneu.

Amândoi călcau asfaltul în lumina împuţinată a sfârşitului de amiază, spre tramvaiul 21.

Când ajunseră în intersecţia Eminescu de pe Moşilor, fu convins că venise momentul despărţirii. Deasupra fântânilor arteziene fâlfâia o aripă nevăzută, iar Iulică simţi nevoia să-şi mai descheie un nasture de la cămaşă. Un curent de seară îi umflă carourile, în timp ce Madi întindea arătătorul spre pânza al cărei foc părea stins.

„Şi pe-aici a trecut mugetul lung care leagă oamenii.”

El surâse, ca şi cum ar fi ştiut despre ce era vorba, şi se pregăti să-i ceară numărul de telefon.

„Uite tramvaiul nostru!”

Iulică tresări tulburat de glasul care zbura încă pe deasupra intersecţiei şi-ntoarse ochii după braţul ei.

Era într-adevăr 21, cu botul întins. Se abţinu cu greu s-o întrebe dacă şi ea merge în Andronache. Acum era sigur că se ştiau de mult, poate din copilărie.

Ea se aşeză în spate, sprijinindu-şi golăneşte coatele de bara argintie, iar el rămase la o oarecare distanţă, încercând să prindă din nou cu privirea rochia de păpădie trecută.

„Îţi plac sandalele mele, nu-i aşa?”

Nu-şi dădea seama dacă glumeşte, ci simţea doar că între perplexitatea lui şi fericirea ei creştea fără grabă un bulgăre pufos. În zgomotul de fier al tramvaiului se furişa şerpeşte coarda infinită a sambucului, în timp ce ei zburau pe limba limpede a străzii.

Iulică zâmbi lung şi enigmatic, până la staţia Nicolae Cânea.

Cartierul Andronache era acoperit cu aburii roşii ai asfinţitului, iar din curţi se revărsa în valuri oftatul duios al ardeilor copţi.

Iulică flutură două degete spre domnul Tiberiu, o aşchie neagră lipită de stâlpul gardului de peste drum, şi ascultă glasul de pietricică rostogolită pe caldarâm:

„Să trăieşti, Iulică!”

Apoi deschise poarta şi-i făcu semn să intre, iar Madi o luă imediat pe aleea scurtă şi din doi paşi urcă treptele casei. Aşteptă nemişcat până când ea atinse clanţa. Nu mai avea emoţii. Era doar curios şi contrariat. Ştia bine că închisese uşa, iar cheia era la el în buzunar. Totuşi, se deschise larg, iar Madi se topi în umbra antreului.

În camera lui intrase deja geana serii şi o răsuflare de om mulţumit se revărsa din tavan peste patul acoperit cu un pled alburiu, aşa cum îl lăsase dimineaţă. Se aruncă pe spate şi după o

clipă Madi îşi lăsă urechea peste cămaşa lui în carouri, ca să-i asculte foşnetul neliniştit.

Avea multe întrebări pe care ar fi vrut să i le pună, însă nu-i venea să deschidă gura în lumina de caramel. Îi simţea crinul urechii fragil, respiraţia tămâioasă a pielii. Acum putea să întindă mâna spre punguşoara de mătase, care îl pironise la dud. Şi gândindu-se că oricum avea toată noaptea în faţă, îşi aplecă nările spre părul împrăştiat până sub gulerul cămăşii lui. În fundul urechilor îi intră unduitor un zgomot cunoscut: din grădină sau de dincolo de ea, din inima cartierului Andronache picura o melodie pe care o mai auzise de multe ori, ca o ploaie fierbinte de iulie.

Şi sub risipirea asta de foşnete şi chemări îl cuprinse somnul lung şi fericit.

Deznodământul unei zile de iulie

Vicenţiu a ajuns la Universitate pe la prânz, când ziua începea să dea în clocot. Deasupra bulevardului aburit foşneau opt sunete, rătăcite în aerul verii încă din luna mai. Erau opt sunete care vibrau constant şi pe care Mami le simţea lovindu-i-se de timpan.

La Pescarul, pe terasă, era puţină lume, iar locul părea umbros.

„N-aveţi voie cu câinele, domnu'"

Femeia îi vorbise cu atâta indiferenţă, încât Vicenţiu prinse curaj:

„Haideţi, doamnă, că suntem pe terasă: stă cuminte şi plătesc şi pentru ea."

Şi cum chelneriţa se uita ca şi cum ar fi aşteptat ca el să continue, Vicenţiu spuse aproape în şoaptă, în timp ce făcea primii paşi pe asfaltul ponosit al terasei:

„Stăm aici, la prima masă, nu incomodăm pe nimeni."

Mami scutură şi ea capul, ca şi cum ar fi aprobat, iar femeia zâmbi cu îngăduinţă, descheindu-şi încă un nasture la bluza albă, sub care mustea carnea înfierbântată de soarele de iulie.

Şi-n timp ce Mami se aşeza pe coadă, iar Vicenţiu îşi sprijinea coatele pe masă, cele opt sunete se rostogoliră cu tristeţe pe membrana uleioasă care-i vibra în fundul urechii. Erau opt sunete legate intermitent într-un cuvânt vag. Nu veneau dintr-un loc anume, ci din bezna care clocotea încet, deasupra urechilor lui Mami şi din care curgeau uneori mirosurile aromitoare ale unei vieţi scurse de atât de multă vreme, încât părea să nu mai aibă niciun martor.

La masa vecină stătea înfipt un bărbat tânăr şi asudat, aproape adormit în faţa paharului de bere.

Lui Mami i se părea că din liniile încrucişate ale cămăşii lui ieşeau valuri de foc. Era o cămaşă în carouri, în fibrele căreia colcăiau milioane de suflete pâlpâitoare.

* * *

Vicenţiu comandă o bere şi scoase telefonul din buzunar. În pătratul negru văzu ora, 12.30, apoi deschise agenda şi rulă lista numelor. Ar fi putut s-o sune pe Gabi. Ori pe Dănuţa. Însă amândouă erau aşa de miorlăite, că o enervau pe Mami din prima. Ar mai fi fost Fiţoasa, dar îi călca lui nervul, cu aere de fată trăită pe banii lu' ta-su. Era totuşi mai realist s-o cheme pe ea, că stătea pe undeva prin centru. În plus, are maşină, ceea ce însemna c-ar fi putut s-o ducă pe Mami acasă.

Fiţoasa, pe care de fapt o chema Emanuela, trebuia luată repede, ca să n-aibă timp să se gândească. În afară de asta, nici n-avusese ocazia să-i vorbească despre câine. Se putea spune că era virgină pe subiectul lui numărul unu.

Apăsă cu degetul mare şi ascultă sunetul de apel. Lângă masă, Mami îşi freca isteric urechile, în timp ce copertina terasei vibra sub soarele de iulie.

„Te pup, Ema! Ce să fac?! Sunt cu Mami pe-o terasă, la Universitate – trebuie neapărat s-o cunoşti! Aruncă-te-n maşină şi mişcă-te până aici! Te-aşteptăm, nu-i aşa? Dar vezi, că nu stăm mai mult de-o oră!"

* * *

Pentru Mami, cuvintele lui Vicenţiu se auzeau îndepărtate, ca şi cum o mână nevăzută le-ar fi adunat în podul palmei şi le-ar fi azvârlit la sute de metri depărtare. În schimb, în timpanul ei se închega ferm un nume de gheaţă, răsărit parcă de dincolo de cârpa verde care vibra deasupra terasei. Era un nume clar şi cunoscut, ieşit din gura unei femei îndrăgostite, al cărei glas o făcea pe Mami

să uite de locul unde stătea tolănită şi chiar de viaţa ei prezentă, pentru că era o voce care tăia în două lumea, ca pe o bucată de sticlă ordinară. Iar sub tăietura proaspătă se vedea altă zi de iulie, scânteietoare, mai luminoasă şi mai calmă, pe care Mami o trăise cândva, într-un alt timp şi poate într-o altă carne.

Pe terasă se auzeau zumzăielile cămăşii în carouri şi cuvintele îndepărtate ale lui Vicenţiu, în timp ce în timpanul lui Mami intrau alene sunetele răguşite ale unor mistrii. Acoperişurile de stuf rupeau aerul verii şi din când în când îi ajungea sub bot mirosul de cimbru din grădinile mahalalei Silvestru.

* * *

Pe când Mami retrăia amintiri dintr-o viaţă de mult trecută, care poate că nici nu era viaţa ei, Vincenţiu îşi dădu seama că privea din nou ora scrisă pe telefonul lui mobil: 12.34. Parcă o mai văzuse o dată. Apăsă butonul şi turui aproape plictisit, ca şi cum ar mai fi spus o dată cuvintele, pe care se vedea nevoit să le repete, chiar dacă în creierul lui nu creştea pe nicăieri vreun semn de protest:

„Te pup, Ema! Ce să fac?! Sunt cu Mami pe-o terasă, la Universitate – trebuie neapărat s-o cunoşti! Hai, mă... fă şi tu o pauză!”

Cuvintele lui se pierdeau înghiţite în burta nevăzută a telefonului, în timp ce printre protestele vagi ale Emei se strecură în urechea lui un ţipăt venit de foarte aproape, ca şi cum cineva ar fi avut mai degrabă nevoie de ajutor decât de chipul frumos al persoanei chemate: „Cristian!”.

Auzise clar numele, strigat de o femeie, cineva foarte disperat, şi instinctiv întoarse capul spre masa din dreapta lui. Un bărbat îşi descheia alene încă un nasture de la cămaşa în carouri de foc, iar pe Vicenţiu îl inundă un curent fierbinte, care îi puse în mişcare pedunculii creierului mic.

Ce dracu' se întâmpla pe terasa asta? Nu cumva era aşa de cald că nici măcar nu-şi mai dădea seama? Care este oare temperatura maximă suportată de om?

Cele opt sunete, care pluteau pe deasupra Bucureştiului încă din luna mai, se scuturară ca nişte umeri înfriguraţi. Din corpurile lor mici şi sticloase ţâşniră lung stropii nevăzuţi ai efortului lor, grăuncioare invizibile de unde eliberate şi trimise fără grabă spre antena de pe Intercontinental, exact în momentul în care cuvintele lui Vicenţiu îşi luau zborul spre Batişte, către următoarea antenă. Întâlnirea fu scurtă şi imperceptibilă pentru milioanele de bucureşteni care se mişcau prin aerul fierbinte al zilei de 7 iulie. Doar Vicenţiu o resimţi ca pe o mică smucitură, ca pe un spasm uşurel, zguduind surd aerul din jur. Iar mişcarea asta nevinovată puse din nou în undă cele opt sunete.

Peste mesele terasei Pescarul se auzi îndepărtat numele lui Cristian.

* * *

Mami adormise în visul ei luminos, în care gâfâia alintată lângă zidul viitoarei biserici. Şi nici măcar nu deschise ochii când de ţeasta ei înfierbântată se loviră din nou sunetele rătăcite ale numelui lui Cristian. Mami ştiu instantaneu că aceste clinchete dezorientate veneau din plămânul unei fete moarte. Aşa că nu se preocupă de ele, după cum n-o interesa nici pulsul înveninat al cămăşii în carouri. Dar, în somnolenţa ei plăcută, strănută în mod neaşteptat, şi tocmai strănutul acesta venit fără voie mai dădu o mică lovitură sunetelor răvăşite de teamă, a căror fojgăială se cuibări din nou în ceafa lui Vicenţiu. Acesta, mânat de zumzetul cuvântului plutitor, se uită din nou la ceas, care era 12.34, şi, împingând degetul în butonaşul moale al telefonului, se gândi din nou la Ema.

* * *

De data aceasta fraza îi ieşi monoton, ca pasta de dinţi dintr-un tub de plastic.

Şi, cât dură acest insignifiant accident, la câteva străzi depărtare, Ema scoase cu degete agile mobilul, din buzunarul bluzei sale verzi. De la etajul opt se vedea Biserica Sf. Silvestru, ca o ciupercă de calcar. Duse aparatul la ureche, preocupată în acelaşi timp să aşeze fiecare propoziţie în măsurătoarea lumii sale: Vicenţiu o aştepta la Universitate pe-o terasă. Încercă să şi-l imagineze tolănit pe scaunul cu spătar, cu mă-sa alături şi-un gând ironic o făcu să-şi ridice sprâncenele. Dar chiar când pielea frunţii se umfla alene, simţi cum drept în creştetul capului se strecoară nu doar invitaţia cam grăbită a lui Vicenţiu, ci şi visul lui Mami, împins de cele opt sunete împotmolite pe terasa Pescarul.

Ema coborî fără voie în lumina acelui vis. Mai întâi, privi uluită spre zidul roşu la care lucrau doi bărbaţi tineri. Apoi văzu câinele hârâind ca un ventilator vechi. Nu era nimeni cunoscut aici şi nici ea nu mai era aceeaşi. În creier îi cobora alene o viaţă veche, pe care forţa unor sunete lungi şi înfricoşate o scosese din matca ei.

Se lăsă cu totul în noua carne, o dată, de mai multe ori, până când simţi în nări valurile amărui ale altei vieţi. I se părea că păşeşte prin praful drumului, încălţată cu papuci verzi, visând la un bărbat care nici măcar nu ştia de existenţa ei. El dormita în umbra unei grădini, sorbind parfumul de răsură şi indruşaim, iar pe inelarul înnegrit de soare tresărea din când în când o lacrimă de rubin.

Şi cât sunetele bondoace, ieşite din telefonul lui Vicenţiu, săriră dintr-un balansoar în altul, din celulă în celulă, până în urechea transpirată a Emei, în jurul lor se deschiseră patru ochi prin care ieşea înspumată lumina unei zile de vară, a cărei amintire numai Mami o mai păstra.

* * *

Şi poate că Ema ar fi rămas mult şi bine prizoniera acestei invazii fierbinţi, iar Vicenţiu ar fi apăsat la infinit butonul gumos al telefonului său, dacă viaţa aceasta, izvorâtă din supapele minţii lui Mami, n-ar fi fost spulberată de vibraţiile unui supărări adânci.

Când, în sfârşit, Vicenţiu văzu că se făcuse ora 13.15, dinspre Universitate apăru o siluetă cunoscută. Îşi netezi sprâncenele cu arătătorul şi degetul mare, întinse ca un compas şi-i făcu un semn discret lui Mami.

Peste mesele terasei pluteau încă cele opt sunete, adormite în aerul clocotit. Bărbatul de la masa vecină ceru nota. Din cămaşa lui în carouri ieşea încet un parfum de migdale.

Vicenţiu privi cu uimire spre Ema, care, deşi părea să fie ea, arăta altfel, mai neglijentă, mai grăbită. În mod neaşteptat o văzu râzând de departe, ca şi cum ar fi venit la întâlnirea cu un iubit, şi nu cu un aspirant cam neconvins cum era el.

Ajunse la terasă îmbujorată şi atât de fericită, încât Vicenţiu se simţi obligat să se ridice în picioare.

„Păi, ziceai că m-aştepţi cu mami!”, spuse fata privindu-l atât de deschis şi atât de sincer fericită, încât Vicenţiu nici nu răspunse.

Se uita încă la ea uluit şi intimidat, când o auzi întrebând de câine, şi abia atunci se dezmetici:

„Păi, ea e Mami!”

Bărbatul în cămaşă cadrilată se ridică alene de la masă, tocmai când Ema se aşeza în scaunul de plastic, mişcându-se dintr-o parte în alta, ca şi cum ar fi vrut să-i simtă netezimea. Peste terasă plutea un miros amărui, iar Mami ridică botul, aşteptându-se să identifice imediat sursa. Copertina verde vibră îndelung, căci mirosul de migdale se ridicase otrăvit până la cele opt sunete,

ale căror corpuri fragile se simţiră imediat atacate. Din cămaşa în carouri curgea în trombă o tristeţe îmbibată cu mirosurile otrăvite ale unei crime vechi.

„Ai venit cu maşina?”

„Te pomeneşti că vrei să-ţi duc câinele acasă!”

Vicenţiu era din ce în ce mai consternat. Ema pe care o ştia el nu era niciodată atentă la întrebări, nici nu se punea problema să le caute dedesubturile. În plus, sub bluza verde palpita fără reţineri carnea unei fiinţe care alergase. Unde dracu’ dispăruse morga manechinoasă a fetei ăsteia? Nici măcar nu era pieptănată!

„Dacă plăteşti, poate te duc”, glumi ea, deşi ştia prea bine că nu venise cu maşina ei, ci cu un taxi.

Vicenţiu simţi şi el parfumul amărui, aproape odată cu zornăitul îndepărtat al celor opt sunete, şi fu atins de o jale fără motiv. Ar fi vrut ca Ema să vorbească mai departe, era dispus să asculte orice ar fi avut de spus, căci într-o clipă i se şterseseră din minte toate conversaţiile lui favorite.

Ei îi crescuseră fulgi luminoşi în irisul de smoală, iar deasupra lor fremătau nevăzute opt voci expulzate de o carne încolţită de moarte. Tremurau năucite, abandonate, dar încărcate încă de acea ultimă şi aprigă dorinţă a unei fete care îşi strigase iubitul.

Nici Ema şi nici Vicenţiu n-aveau habar de fata care murise la câţiva metri de terasa lor, în timp ce-l striga pe Cristian, însă amândoi simţiră vibraţiile acelui suflet îndrăgostit.

Cele opt sunete se fereau ofensate din calea valului cald, lăsat în urmă de cămaşa în carouri, a omului care tocmai părăsise terasa. În parfumul lui amărui zăceau îngropate ecourile unei suferinţe şi amintirea unui glas de papagal supărat, iar cele opt sunete se traseră speriate până în pânza verde a copertinei. Însă din alerta lor picoscopică, până la Ema şi Vicenţiu nu ajunse mare lucru. Ei simţiră instantaneu doar o mişcare lăcrimoasă şi un

şănţuleţ săpat fulgerător din creştetul capului până la genunchi.

„Îmi place... să mai stăm aici”, spuse Vicenţiu temându-se imediat că Ema o să-l ia peste picior.

Dar pe faţa ei nu se vedea vreun semn analitic.

„Şi mie-mi place”, răspunse ea cu o voce pe care părea că se lipise un milion de solzişori de sidef.

Lui Vicenţiu îi veni să înghită rapid şi imediat simţi cum de la rădăcina limbii i se furişează în vintre un şerpişor uleios.

„Are ceva terasa, să mor dacă nu! Data trecută arătai...”

„Cum?”

„Păi...”

O teamă mare puse stăpânire pe Vicenţiu. Ce dracu’ îl apucase să aducă vorba despre ce-a fost, tocmai acum când în sângele lui se strecura un zeu aşa de mult aşteptat...?

Trâmba otrăvită a cămăşii în carouri se umflase la maxim, încât acum umplea toată terasa. Cele opt sunete se strânseră încet, în căldura de iulie, şi-n timpanele clienţilor risipiţi pe la mese foşni sufocat numele lui Cristian. Era ca şi cum ar fi răzbătut din dormitorul unui bloc ori din adâncimea străzilor care se strecurau abile printre clădirile din centrul Capitalei.

„De când m-am aşezat la masa asta mi se tot pare că aud cum strigă cineva «Cristiaaan!»”

„Păi, chiar strigă”, confirmă Ema, însă cuvintele ei se topiră într-un vacarm nelămurit.

Deasupra lor, cele opt sunete se zbârliră la unison, uitând de orice precauţie. Era o întâlnire de zile mari, o întâlnire cu ele însele, ca şi cum s-ar fi surprins într-o oglindă. Încât, din ţesătura copertinei, căzură una după alta, toate opt, vânturând aerul până pe masa pătrăţoasă. Şi din trupul lor firav se scuturară lent milioane de granule, ca un polen invizibil.

Ema şi Vicenţiu stăteau nemişcaţi în căldura zilei de iulie, în timp ce praful auriu intra cu lentoare în buzunărelele minuscule ale plămânilor lor. Erau narcotizaţi, plini de spuma caldă a unei legături de mătase, electrizaţi şi topiţi în miezul unui nume pe care încă îl auzeau ca pe un cuvânt din vis.

Cu expiraţia ţinută în mii de hamuri, Vicenţiu întinse palma spre degetele ei adormite, fără să bănuiască vreo clipă că, la nici trei metri de el, viaţa continua impetuoasă, ca un câine scăpat din lanţ: un puşti pe role răvăşi monotonia trotuarului. În viteza lui nebună, se izbi în balustrada terasei şi atinse boarea grea şi balonată care se târa leneş în urma cămăşii în carouri. Fu o bufnitură scurtă, care ştirbi puţin din acea mare tristeţe, scursă în invizibile valuri din cămaşa unui bărbat extrem de obosit. Iar incidentul ăsta insesizabil declanşă un lanţ de alte mici întâmplări.

Mai întâi, un fir infim şi otrăvit ajunse cu viteză în grupul celor opt sunete, care celebrau destinse întâlnirea cu celălalt *Cristian*. Fuiorul ascuţit le lovi drept în inimă.

Iar această clipă, cu toate cele o mie de tentacule neliniştite, o atinse în primul rând pe Ema. Ea se ridică pe neaşteptate în picioare şi realiză instantaneu că era liberă. Zidul roşu al bisericii, plescăiala mistriilor sau ochii veseli ai unui zidar se topiseră fără urmă. Niciodată până atunci nu fusese atât de uşurată, ca şi cum ar fi pus în sfârşit punctul de la finalul unei fraze.

Pe sub copertina verde trecea o adiere de petunii şi-n dreapta se vedea strada Batişte, îmbrăcată în aramă. Ema se uită din nou spre Vicenţiu. De sub sprâncene îi cobora un strat de brumă, până în rădăcina genelor. Era un bărbat frumos, înfăşurat în umbra copertinei, şi privindu-l de sus îşi dădu seama că terasa clocotită de căldură şi de fâşâitul cozilor nevăzute, care se legănau insinuant deasupra lor, era acum singurul loc de pe pământ.

„Mă îndrăgostesc”, îşi spuse, iar pânza verde de deasupra terasei vibră discret.

* * *

Şi, sub aceeaşi aripă a celor opt sunete rătăcite, se mai petrecu ceva, un mic ecou ajuns în visul unui câine toropit de căldură.

În faţa zidului roşu, fata aruncă o scurtă privire spre unul dintre cei doi bărbaţi care făceau să plescăie mistriile mozolite de nămol. Era un bărbat ciufulit şi negricios, care zâmbea insinuant pe sub apărătoarea de pai căzută pe-o tâmplă. Îl ştia foarte bine, dar se uita spre el ca şi cum ar fi trecut o sută de ani. Era iubitul ei, cu părul vâlvoi şi strâns puţin dincolo de cozoroc, dar era totodată o noutate, un necunoscut căzut din cer pe creasta zidului roşu.

„Nu te duci?”, şopti el, iar cuvintele lui alunecară domol şi neverosimil, de la urechile câinelui alb, tolănit în iarbă până în creierul lui Mami, pe terasa Pescarul.

Fata îşi netezi rochia înflorată, întrebându-se dacă nu cumva se mai întâmplaseră toate astea. Îl mai privi o dată, cu o mică îndoială, apoi se întoarse fără să-şi ia la revedere spre careta în care o aştepta bunică-sa. În urmă, auzea moale paşii prudenţi ai maidanezului alb, iar în căldura de iulie vibrau corzile mişcătoare de deasupra oraşului.

Şi, în timp ce papucii verzi tulburau praful albicios al drumului, îşi aminti de nişte ochi veniţi de departe, dintre tufele colorate de indruşaim.

Povestea lui Iane Farmacistu

Uşa era crăpată, iar dinăuntru se auzea un şuşotit jovial, ca la-nceput de prietenie. Când înfipse degetul în scândura nouă, ştia deja că era glasul unei femei şi prin amândouă urechile îi fâşâi şarpele încălzit de atâta odihnă. Lângă fereastra dinspre curte, mâinile delicate ale spiţerului ţineau o cutioară cât nuca, pe care alte degete, ca nişte ţipari de argint, o făcuseră să dispară într-o clipă.

Din pragul uşii, Iane privea încă spre braţele abile care se răsuceau la adăpostul unor nevăzute buzunare, între pliurile verzi ale unei rochii. Femeia îşi strânse haina şi-i aruncă o privire măsurătoare.

Avea părul deschis la culoare şi aranjat sub o mică pânză strânsă în creştetul capului ca o floare de granat cum nu mai văzuse încă.

„Intră, Iane, ce stai acolo?”

Spiţerul îi vorbise fără să se uite spre el, căci ochii lui lăcrimoşi n-o slăbeau pe străina zâmbitoare şi atât de sigură pe sine, încât nici Iane nu mai putea să-şi ia privirea de pe obrazul ei de hârtie veneţiană. Nu era înaltă, ci impunătoare şi îmbrăcată cu haine care aveau un aer străin, fără să fie cu totul neobişnuite. Pe sub poalele verzi se vedeau şalvarii mătăsoşi, însă strânşi pe gleznă şi încheiaţi cu năsturei de sticlă. Femeia îl privi din nou, iar Iane tresări fulgerat de gândul că plecase de-acasă în mare dezordine, nici măcar şalul nu şi-l schimbase, şi, instinctiv, îşi împreună braţele peste raglanul care era şi el unul ordinar, de luat prin mahala, nu de cutreierat târgul. Totuşi, nu se mişcă din loc, iar când necunoscuta îşi luă la revedere, el încă se uita la ea trăsnit, cu o faţă care o făcu să zâmbească. Se îndreptă spre el foşnitoare şi fără să-l lase din ochi, iar când ajunse atât de aproape încât îi putea simţi gustul răsuflării, dădu

drumul unui cuvânt lung şi încâlcit, care-l făcu să creadă că venea direct din seraiurile Istanbulului:

„*Oatchenaidu foriu bebi*”

„*Buongiorno, signora*”, răspunse Iane, intrat automat în limba străinătăţii lui.

Când se dezmetici, făcu doi paşi lânoşi spre Nicero, care începuse să vorbească înainte ca femeia să fi închis uşa în urma ei.

Pe spiţer îl chema Iordache Medelniceru, după un străbun al său care fusese curtean, însă Iane îi spunea ca pe vremea studenţiei, când un profesor îi scurtase numele şi de-atunci toată studenţimea din Pavia îi spusese Nicero, ca vestitului parfumier.

Iane deschise gura, dar n-apucă să pună întrebarea, deja cunoscută de prietenul său.

„Nu e! E de-a noastră de-aici, stai liniştit! E măritată cu-n zidar de prin Sfântul Gheorghe Vechi, dar e cam sărită, atâta tot.”

„Cum o cheamă?”

Nicero chiţăi de două ori şi în cele din urmă spuse cam cu lehamite:

„Habar n-am! Ea-şi zice Ema, iar eu îi spun Zârnoaica.”

Şi cum pe Nicero îl chemase un călugăr din curte, Iane îşi dădu seama că nu mai avea niciun chef să-l aştepte.

În dimineaţa uscată de martie, curtea Mănăstirii Colţea era oglindă. Cărămida bordurilor tocmai fusese schimbată şi strălucea ca focul. Aproape de poarta Turnului, nişte mahalagii terminaseră de întins pietrişul, peste care trecea o caretă cu fund de papură. Bărbaţii salutară de pe margine, iar de sub coviltir se auzi vocea femeii pe care continua s-o considere misterioasă.

Când ajunse în stradă, fu cuprins de părere de rău văzând micul vehicul cum se pierdea printre acoperişurile trase şi ele de un şiret invizibil.

Se răsuci s-o ia spre casă şi aproape că dădu piept cu Sultan, pe spatele căruia se ţinea cu îndârjire Vârcu, plecat cu trăsurica să ducă nişte

comenzi. Îi făcu semn să oprească şi, în timp ce se-aşeza sub adăpostul înflorat, îi spuse vizitiului să meargă înainte.

Butca Zârnoaicei tocmai dădea colţul pe Uliţa Mare. Sub soarele alb, Iane se simţi dintr-odată foarte bine. Îşi potrivi marginea umezită a şalului şi umflă cu două degete catifeaua care-i căzuse pe-o ureche. Drumul era plin de trăsuri şi carete, împodobite cu pene şi ghirlande de toporaşi. Din când în când trecea câte-o căruţă cu lăutari. Era miercuri şi zi de târg, iar oamenii urcau spre Podul de Afară. Printre capetele rotunjite de turbane şi fesuri se vedea în zare buluceala florilor de zarzăr şi de peste tot pluteau mirosurile acelui colţ de Bucureşti pe care Iane îl cunoştea ca pe buzunarul lui.

Niţă Conduragiu stătea în faţa prăvăliei şi bătea tacticos ciubucul de vergeaua oblonului, iar la Costache Zlătaru strălucea în geam o cingătoare bătută cu pietre de toate culorile. Iane se întrebă din goana calului cine ar purta o astfel de centură şi mai ales unde, însă fără să scape din ochi coşul nisipiu al caretei. Din când în când, vedea cum flutură coama calului, chiar şi mâna mică a ţigănuşului care-l ţinea din scurt.

Pe la Hanul lui Şerban Vodă hărmălaia urca în coroanele înmugurite odată cu mirosul pâinii cojoase. Strada era blocată de trăsuri şi oameni, constrânşi să bată pasul pe loc. Dintre trupurile care se frecau unele de altele urca până la nasul lui Iane un miros de flori şi de lână îmbâcsită cu tutun, ceva care abia începe, alături de ceva deja mistuit, şi sub coviltirul lui de pânză pictată cu flori de mac năvăliră valurile grele ale unei tristeţi fără margini. Unde se ducea? Cum de fusese atât de tâmpit să pornească în urmărirea unei femei pe care nici măcar n-o văzuse bine?

Când ieşiră din îmbulzeală, surugiul întrebă dacă mai ducea comenzile şi abia atunci Iane privi spre coşul de la picioarele lui, în compartimentele

căruia stăteau două clondire cu gâtul lung. Ştia cui trebuiau duse, pentru că el însuşi le pusese în coş înainte de a pleca de-acasă, când trimisese după Vârcu să înhame calul de drum. Erau sticle cu ţuică veche, în care zăcuseră aproape un an tulpinile înfoiate şi rămuroase de *Achillea millefolium*.

„Întoarce aici, la Stavropoleos", îi răspunse el vizitiului, care şi făcu la stânga.

În faţa hanului se deschidea o fâşie bătătorită şi decolorată de lumina primăverii, iar pe turnul de la intrare flutura o pânzişoară neagră pentru jupânul Ioanichie, mort anul trecut. Iane îşi făcu semnul crucii în amintirea lui, apoi lăsă ochii spre aleea care ducea în curtea hanului. Prin bolta porţii albe se legăna alene coşul de papură, iar deasupra lui tremura aburul primăverii.

Coborî din caretă şi-i făcu semn lui Vârcu să aştepte acolo. Curtea hanului era plină de căruţe şi trăsuri. Pe scări şi-n pridvorul strâmt era vânzoleală, mai ales machedoni, care-şi aveau aici fieful. Făcu o cruce spre biserică şi se trase sub streaşina ei albăstrită cu ochii pe Zârnoaica. Aceasta îi spuse ceva din mers băiatului, care continua să stea cu burta lipită de coama calului, apoi o luă direct spre biserică. O clipă, Iane îşi privi boturile roşii ale ghetelor care ieşeau pe sub anteriul mătăsos, spunându-şi în minte că era venit ca s-aducă leacuri, chiar avea cele două sticle în trăsură, dar imediat fu cuprins de revoltă la gândul că trebuia să se justifice tocmai în faţa unei femei care nu avea niciun drept să cutreiere hanurile. Ridică fruntea cu oarecare îndârjire şi constată că femeia ajunsese deja în apropierea lui, însă nu părea să-l fi văzut. Trecu grăbită prin spatele bisericii şi apoi pe lângă zidul hanului, fără să-şi dea seama că Iane mergea la câţiva paşi în urmă. Doi ţărănoi deshămau caii de la o căruţă în care se îmbrânceau vreo şase purcei de lapte, în timp ce Zârnoaica se grăbea spre gardul din dosul hanului.

Iane se opri şi spionă discret printre siluetele celor doi bărbaţi care desfăceau curelele groase ale hamurilor. Degetele femeii se răsuciră moale, ca nişte tulpini de zambilă şi în gardul hanului apăru o gaură, prin care dispărură fără urmă poalele înfoiate ale rochiei verzi.

Iane se apropie şi el de ulucile subţirele şi ascuţite ca nişte suliţe şi văzu că erau prinse doar sus. Trecătoarea din gard ducea spre nişte grădini ca un labirint, cu tufe mari de soc şi de sălcii bătrâne. De ce-ar fi intrat cineva într-o astfel de grădină? Poate că avea o treabă cu stăpânii. Sau poate că era vorba despre o întâlnire. Ultimul gând îl făcu să se simtă ca un guguştiuc şi sub acest impuls o luă hotărât spre trăsură.

* * *

În Uliţa Colţei îl lăsă pe Vârcu să se ducă în treaba lui şi-o tăie pe Calea Morii până la poarta din spate, unde îşi avea foişorul. Dinspre măcelării venea un convoi de înmormântare, iar el se opri lângă poartă să vadă cine murise. Goarnele sunară lung şi, după ce trecură bărbaţii cu feştilele, popa şi cântăreţii, văzu şi carul în care era întinsă o femeie, de jur-împrejurul căreia urlau din toţi rărunchii vreo şapte-opt guri îndurerate.

„A murit Lina Spitalagioaica”, îi spuse cineva, iar Iane oftă un „Dumnezeu s-o ierte” cu ochii strânşi.

O cunoştea bine pe moartă, pentru că era de ajutor şi la bolnavii de la Colţea, dar mai venea şi pe la el, mai ales când făcea săpunul de coacăze, în iulie.

Deschise poarta şi păşi grijuliu pe aleea de cărămidă proaspăt vopsită în roşu purpuriu, apoi trecu pe lângă şopronul cazanelor de ţuică, drept spre malul gârlei. O parte din Balta Cucului era în grădina lui, iar malul acesta era populat bine şi acoperit de şoproane. Sub unul avea plătiţi nişte lumânărari, iar sub alte două acoperişuri de stuf o

văzu pe Neaga cu cei doi băieţi ai ei, preocupaţi să aşeze somnii în lăzile de brad. Pe măsură ce se apropia, Iane privi cum femeia punea stratul de paie, apoi gheaţa şi pe urmă somnul botos, cu burta sfâşiată şi umplută cu un pumn de sare.

„Cine-a cerut lada asta?”, întrebă el în timp ce cobora treptele de piatră până în buza apei.

„Boierul Brezoianu, din vale.”

Balta licărea lin, tulburată de vânt, iar pe celălalt mal se vedeau înghesuite crestele de trestie de la casele săpunarilor. În stânga erau măcelăriile, iar la o sută de paşi în sus uruia moara.

Iane se îndepărtă pe alee printre pruni, pe lângă stupi, printre straturile de legume până aproape de pridvor, unde stăteau triste oalele mari în care avusese anul trecut indruşaim. Acum încă nu sădise nimic, deşi trimisese un om după nişte pui de leandru. În faţa pridvorului cu şase bolţi, oalele roşii, fără flori în ele, dădeau casei un aer de ruină.

Iane intră în pridvor, trecu în grabă prin sala mare, în care nu poposea niciodată mult, aruncă o privire ca de obicei spre sirenele pictate pe-un perete încă de pe vremea străbunicului său, apoi deschise uşa spiţeriei, ale cărei ferestre dădeau în strada Batişte. Aici era cealaltă intrare, cu poartă acoperită şi o bancă de salcâm proptită în gardul înalt, care împrejmuia pe toate cele patru laturi casa, curtea şi acareturile.

Iane aruncă un ochi pe fereastra zăbrelită spre biserica albă, de pe care abia coborâseră schelele. Dudul lui Brâncoveanu era înmugurit, iar nişte copii băteau topca pe maidanul de pe malul Bucureştioarei.

Se uită ca de fiecare dată spre stâlpul porţii şi zâmbi mulţumit. Pe el scrisese cu litere greceşti şi latineşti – *Iane Farmacistu*.

Încă după ce se întorsese de la Pavia începuse să se prezinte cu numele de *farmacist*. Nicero era spiţerul, mai erau şi alţi spiţeri în oraş, precum şi vraci, doftoroi sau vindecători de toate neamurile.

În schimb, el era singurul farmacist. Insistase câţiva ani buni ca oamenii să-l numească aşa, încât, până la urmă, ei acceptaseră, chiar preluând unii dintre ei orgoliul din glasul lui. Îi plăcea cuvântul, îl ispiteau pur şi simplu galeriile şi podoabele discrete care îl înrudeau cu un alt cuvânt românesc atât de cuprinzător, încât se întindea de la carisma omenească la magiile frământate în lumea subtilă.

Iane ceru la bucătărie gogoşi de hamei, migdale prăjite şi o carafă de pelin, apoi urcă în laborator.

* * *

Puse lacătul pe uşa nouă a spiţeriei şi-o luă alene spre Turnul Colţei. Sub tălpile imineilor trosnea duios pietrişul proaspăt, iar aerul era cuprins de melancolia frunzei noi. Venise primăvara, ceea ce însemna că Postul Paştelui era pe sfârşite. Trebuia să-şi scoată de la tutun hainele de vară. Cu acest gând, Nicero făcu paşi pe Calea Morii şi, ca în fiecare seară, trecu pe la prietenul său. Ori de câte ori deschidea poarta din dos, îşi aducea aminte de ziua în care plecaseră spre Pavia amândoi cu scăfârliile rase şi-ncotoşmănaţi în blănuri ca nişte dulăi.

Înveselit de amintirea asta, o lua printre pomi şi urcă treptele cu sărituri largi, de om tânăr.

La uşa laboratorului ardea o candelă. Nicero strigă rotunjind vocalele: „*Attenzione! Profumiere è alle porte!*”, bătu de două ori şi intră.

Încăperea era luminată de un felinar mare şi două sfeşnice, iar pe masa de piatră tocmai fusese aşezat un castronel cu pastă maronie. Pe cealaltă masă era vraişte, ca de obicei.

„Ia te uită, iar ţi-a scris Anton Fegrmann, spiţerul ăla de la Iaşi!”

Nicero apucase cu două degete hârtia lucioasă şi-o ţinea în lumina felinarului.

„Da, vara trecută mi-a scris prima dată, şi de-atunci tot...”

„De unde dracu' ia ăsta o hârtie aşa de fină, care pare trecută prin ceară...?"

Apoi, brusc dezinteresat, lăsă scrisoarea şi aruncă în treacăt o ocheadă peste masă. Lângă felinar era deschisă *Dictiones Latinae cum Valahica Interpretatione* a lui Corbea, pe care îi căzuseră ochii, ceea ce-l făcu pe Iane să-i arate divanul. În timp ce se tolăneau pe blana vărgată, care păstra încă frumuseţea şi suferinţele unei bune duzini de pisici, Nicero îi spuse cu un mic reproş, ca o flăcăruie de lumânare:

„Cauţi încă materiile plăcerii, nu-i aşa?"

Iane se grăbi să-i umple o cană cu vin, ca şi cum n-ar fi vrut să ajungă cu discuţia în zona lui secretă, peste care Nicero ştia de multă vreme că domnea Oribasius, ca un idol din chihlimbar.

Îi aruncă o privire directă spre ochii agitaţi şi apoi spre cărţile deschise pe lângă divan şi pe scaunul scund, fiind sigur că amândoi se gândeau la cât de greu îi era să abandoneze subiectul. Alături era aşezată cu un semn în mijloc *Aelinicon Terapeutike Patematon* a lui Theodoret, iar deasupra dormitau fasciculele poroase din *Liber Mutus*, pe care Iane le cumpărase cu o blană de samur de la un milanez atât de greţos, că amândoi îl mai visau încă şi acum în nopţile de iarnă din Bucureşti.

Nicero îşi aşează peste ele fesul şi-şi netezi părul care îi ajungea până la urechi. Stăteau faţă-n faţă pe cele două divane străbătute de dungile aurii ale blănii şi rezemaţi de pernele caline, ca nişte labe mari de pisică.

„Ce i-ai vândut femeii ăleia azi?", întrebă Iane, „nu cumva opium?".

Niceo îl privi zâmbind câteva clipe, ca şi cum ar fi deţinut un mare secret, iar când Iane era deja plictisit şi părea că vrea să se ridice şi să-şi ia câmpii, îi spuse cu voce siropoasă:

„Ţi-a cam rămas ancora agăţată de zăluda aia? Hai, efendi, că nu merită! E nebună rău! Nici nu

ştii ce coboară printre zulufii femeiuştii ăleia. Crezi că degeaba îi zic eu Zârnoaica?”

„Şi chiar e... vrăjitoare?”

Râsul înalt se ridică în tavan, făcându-i pe amândoi să-şi dea seama de liniştea care domnea în casă şi poate peste toată mahalaua.

„E doar cam lovită la foişor, în rest, nimic special.”

Din ochii lui Iane creşteau încet ramuri de dracilă, iar privirea asta anunţa întotdeauna discuţii lungi şi mărturisiri regretabile. Zârnoaica era un subiect pe care spiţerul trebuia neapărat să-l evite.

„Mai bine spune-mi ce-ai făcut în castronaşul ăla...? Ori credeai că nu l-am văzut?”

Iane răsuci capul spre masa de piatră, mai mult ca să câştige timp. Lângă micul bol de porţelan se vedeau încă două-trei coji de *Claviceps purpurea*, iar găoacea de sticlă strălucea pe locul în care fuseseră zdrobite seminţele de *Celastrus paniculatus*. Alături se ridica falnic coşul de portocale şi gogoşi de stejar şi, privind spre combinaţia asta aiurită, Iane îi răspunse aproape fără să-l privească:

„Am încercat un afrodisiac.”

„Din ristic?”, se miră Nicero ca să-i facă jocul şi se-nroşi de veselie când îşi văzu prietenul răsuflând uşurat:

„Ei, nu! Gogoşile sunt pentru cerneală! Ce, eşti nebun!?”

Apoi întinse braţul şi încleştă două degete pe castronaşul sticlos.

„Vrei să guşti din compoziţia mea?”

Şi pentru că Nicero îl privea demn, ca şi cum nu s-ar fi atins nici mort, Iane scobi cu vârful arătătorului în vasul de lut şi apoi îl vântură curajos prin vin.

Stătea cu ochii în cană, iar părul i se legăna alene pe lângă tâmplele sub care Nicero îşi imagină cum cresc valurile dese şi acide ale

suferinţei şi fu cuprins pe loc de-o părere de rău ca o ploaie:

„Lasă, prietene, nu trebuie să bei! Te cred pe cuvânt."

„Ei, o să vezi cum sar imediat pe tine!", îi făcu Iane cu ochiul, apoi bău cam dramatic, în timp ce Nicero îl privea ofilit şi vinovat că-şi băgase colţii în secretul lui.

Aşa că schimbă vorba:

„Am auzit că scăpăm de Racoviţă!".

Dar pentru Iane vestea nu avea nicio importanţă. Pentru el nu existau conducători, demnităţi sau libertate socială. Nu exista decât elixirul fericirii, de a cărui descoperire era aproape încredinţat.

Când ieşiră în curte, de deasupra bălţii urcau aburii nămolului răscolit, iar din vecini se furişa mirosul liniştitor al fumului de primăvară.

* * *

Aproape că adormise când simţi cum deasupra capului pendula un corp butucănos, cât o gutuie. Dădu foc lumânării şi cercetă în lumina ei tavanul alb. Nu se vedea nimic. Doar umbra răsurii bătea în dreptul geamului. Pe lângă ea, în dreapta, se legănau coroane albe, iar în stânga întinderea neagră a bălţii. Iane îşi aruncă o haină pe umeri şi ieşi în curte. Din depărtare se auzeau glasurile unor oameni veseli. Oare cine se apucase să petreacă în Postul Paştelui şi mai ales la ora asta? O luă încet pe alee până în marginea bălţii. Când ajunse pe la şoproanele cu lumânări, auzi vocea unei femei şi rămase nemişcat.

„Numai rahaturile spiţerului mă ţin pe mine în viaţă."

Glasul răsună aproape, ca şi cum i-ar fi suflat în ureche. Ştia că nu este adevărat, dar se lăsă înfiorat de răsucirile lui, care-i intraseră, iar acum îi ieşeau din urechi. Era vocea femeii din spiţeria lui Nicero, adusă în grădina lui peste coroanele înflorite de la zeci de străzi depărtare, poate din

spatele hanului Stavropoleos, unde o lăsase la prânz. Îşi aduse aminte fusta verde trecând printre ulucile gardului şi tufele rămuroase pe după care se pierduseră gleznele strânse în mătasea şalvarilor şi un gând amarnic îl lovi în mijlocul frunţii: dacă se aşteptase să vină în urma ei? Să dea la o parte lemnul sec şi să se strecoare printre tufele verzi? O arsură venită din creier îi coborî fulgerător în stomac, în timp ce apa bălţii clipoci mărunţel.

Farmacistu îşi încordă ochii şi descoperi că nu departe plutea botul unei bărci. Cine putea să fie, tocmai aici, în partea lui de apă, pe unde nu trecea nimeni? Făcu doi paşi spre stâlpul cherhanalei, unde avea întotdeauna agăţat un felinar, dar îşi dădu imediat seama că nu voia să fie văzut. Se mişcă puţin spre şopron şi-auzi din nou glasul aburit al femeii care vorbea în urechea lui:

„Este exact ca un limbric, în pana mea, de libidinos şi nespălat."

De data asta, se simţi retezat dintr-o lovitură. Era supărată, poate sechestrată, ameninţată, intrată sub cine ştie ce braţ nebun şi avea nevoie de ajutorul lui.

Iane ridică ochii şi văzu cum creşte în malul bălţii un catarg uriaş. Asta nu se putea! Din botul rotunjit al bărcii se ridicau strălucitoare câteva rânduri de fire până în bolta cerului de martie.

Un timp, stătu pe loc ascultând cuvintele femeii, care, în mod surprinzător, părea supărată pe spiţer. Ea vorbea repede şi cam fără căpătâi, iar fiecare sunet îi vibra pe lângă tâmple, plutind apoi cu lentoare spre firişoarele de diamant din buza iazului. Iane făcu câţiva paşi, apoi examină din nou nava ca o gheată, ieşită acum din mâl. Corzile de lumină albă se mişcau în contratimp, ca şi cum o mână nevăzută ar fi trecut peste ele. Era un fel de harpă uriaşă, din care susurau frânturi de sunete, uneori o melodie cunoscută, venită de la un taraf zburător. Se uită în jur, unde toate erau la locul lor, acoperişurile imbricate ale şoproanelor, foişorul,

poarta dinspre Calea Morii şi balta, în malul căreia se legăna o harpă uriaşă, de fapt, un sambuc, din care picurau sunetele acelei părţi de lume nevăzută din grădinile lui. Închise ochii şi simţi cum i se limpezeşte mintea. Cu siguranţă acesta era efectul elixirului.

Mai avusese şi alte dăţi halucinaţii, viziuni de minte îmbătată cu *Piota rhacodes*, dar niciodată nu avusese această senzaţie de real. Poate că era efectul unei pulberi pe care o preparase vara trecută din zeama cenuşie a unui gândac, ţinut şi el o lună în ţuică de pere şi pe care îl amestecase în corpul încăpător al cremei din castronel. Dar nu era singurul ingredient nou.

Sambucul negru-strălucitor zbârnăia din cel puţin paisprezece corzi luminoase, iar silueta lui falnică şi şuşotitoare îi aduse aminte că nopţile trecute citise despre Heracleides din Tarentum, şi el căutătorul unui elixir, dar şi inventatorul unui sambuc. Un zâmbet i se deschise în miezul obrazului şi o luă hotărât spre baltă. Din înaltul firelor mişcătoare se auzea zumzetul unui iarmaroc, ascuns sub poalele nopţii, dar şi vocea femeii cu obrazul de alaun.

Talpa ghetelor se afundă în pământul mocirlos de pe mal. Era locul unde scoseseră maţele somnului. Un disconfort ca o aripă îi atinse genunchii, apoi făcu un pas mare şi întinse mâna până când simţi botul harpei, moale şi viu ca un şold de femeie. Se-nfioră, dar nu-şi trase palma, ci strânse cât putu, cu unghiile înfipte în carnea neliniştită. Sambucul se smuci puţin şi un suspin lung îi căzu în creştet şi-odată cu el un jet de duioşie care îl făcu să-şi ia mâna din carnea acelei fiinţe chinuite. Acum era sigur că totul se datora elixirului, însă nimic nu era aşa cum se gândise.

Ani de-a rândul încercase să descopere un leac prin care să topească flegma neagră din sufletele oamenilor, să dizolve tristeţea şi jalea care îl cuprindeau pe el însuşi la apusul soarelui, în orice

zi şi în orice anotimp, acea spumă otrăvită care nu-l lasă să se bucure de nimic: toate bunătăţile lumii, casa, grădina lui frumoasă, farmacia cu aproape 300 de flacoane strălucitoare şi respectul oamenilor din mahala, toate astea la un loc nu însemnau nimic în comparaţie cu gândul greu că viaţa trece peste el ca peste un gândac, din care nu vor rămâne nici măcar urmele de murdărie lăsate cândva pe-o rochie de mătase. Acest gând al neînsemnătăţii sale ar fi vrut să-l facă zob şi pentru el încercase tot felul de combinaţii, după reţetele lui Avicenna, Oribasius şi mai ales Felice din Pavia, un farmacist care îi fusese şi mentor.

Voci îndepărtate alunecau în jos pe corzile sambucului şi din când în când sunete scăpate din cupele de argint ale unor clopoţei. Cui îi este de folos să audă această fojgăială a lumii? Iane întinse mâna şi frecă la repezeală corzile fine. Dar nu se întâmplă nimic. Sub perniţele degetelor nu simţi decât răcoarea nopţii. Şi după un timp veni pe deasupra apei un sunet disforic şi scurt, ca un cârâit de corb.

* * *

Câteva nopţi dormi buştean, apoi, după denia Joimarilor, înghiţi din nou din pasta maronie. De data asta, cronometră cu grijă, iar după jumătate de oră îşi puse ceasornicul în buzunarul anteriului şi porni spre baltă. Sambucul era la mal şi sunetele amestecate, îmbrâncindu-se unul pe altul, zumzăiau de-a lungul corzilor.

Nu se întâmplă nimic în plus nici în noaptea aceea, nici o săptămână mai târziu. Elixirul lui ameţitor scotea la iveală o harpă care plutea în smârcurile bălţii, culegând, nicidecum la întâmplare, vocile pe care Iane le credea legate de el, mai ales pe-a Zârnoaicei, pe care o ştia plămădită în carnea dorinţelor lui.

Într-o noapte, luă cu el felinarul. În lumină, sambucul părea să fi oftat, dar aceasta n-a fost

decât o părere.

Apoi, în tăcerea nopţii, se auzi din nou şoapta bine-ştiută şi nemulţumirea ei sârmoasă se îndepărta lent, secondată de hămăiala unui câine din vecini. Farmacistu o luă pe urmele glasului, care ducea în spatele gheţăriei. Era acolo un hârb de salcie de două sute de ani şi-şi aduse aminte că sub crengile ei dormea o lespede mare, rămasă probabil de la o moară de pe vremuri.

Iane strânse cu o mână cozile reci şi înfrunzite, apoi ridică felinarul. De trunchiul copacului stătea lipită o fiinţă, o femeie care, spre surprinderea lui, nici măcar nu tresări când îi puse feştila felinarului în ochi. Mai mult, ţinea în mână un ciubuc lung, din care fuma cu tihnă, ca un om bătrân.

„Cine e aici?”, întrebă el mai mult de formă, pentru că în aceeaşi clipă îşi dăduse seama că e Zârnoaica, pe care o urmărise până la Stavropoleos ca prostul şi pe care-o visase nopţile sub foşnetul sambucului.

„Adică? Vrei să ştii cum mă cheamă ori ce caut aici?”

Ea îi vorbise de sus, iar când trase din ciubuc, Iane auzi în ureche glasul bine-cunoscut, iritat şi dispreţuitor totodată:

„Numai tu mai lipseai!”

„Sunt Iane Farmacistu”, se prezentă el, iar femeia îl privi fără să mişte buzele, însă în ureche îi sună clar: „Un papagal expirat”, şi se gândi fulgerător că poate îi auzea gândurile.

„De ce eşti supărată pe spiţer?”

„Nu sunt!”

„Cum nu! Te-am auzit şi-n alte nopţi cum îl terfeleşti. Te-a-nşelat cu ceva?”

„Habar n-am la ce te referi, dar, într-adevăr, mă cam enervează prietenul tău de la Colţea!”

„Ce ţi-a făcut? Ce treabă poţi să ai tu cu el?”

Vocea lui Iane se căptuşise cu o brumă de obidă, iar Ema izbucni în râs, apoi spuse cam dispreţuitor:

„E doar dealer! Un mucos de la care cumpăr droguri!”, şi-n timp ce ea îl privea compătimitor, auzi din nou vocea arţăgoasă, de dincolo de lumea vizibilă: „Ce e, nene, te-am înfundat?”

După ce trase fumul din ciubuc, explică plictisită:

„Cumpăr de la el nişte cocoloaşe cremoase care-mi dau forţa să mă târăsc prin lumea asta de rahat.”

Cuvintele ei îi apăsară un timp creştetul capului, apoi se spulberară râşnite fin de milioanele de rotiţe care i se mişcau în creier. Se lăsă turceşte pe piatra de sub salcie. Lumina felinarului încălzea acum obrazul neted ca alageaua.

Vasăzică Nicero descoperise un elixir şi nici măcar nu-i spusese. Mai mult, făcea experimente pe nenorocita asta de fată, care nu ştia nimic.

„Ar putea să fie ceva primejdios, nu te-ai gândit?”

„Bravo! Cum să nu mă gândesc! Chiar eu i-am dat reţeta.”

Mărturisirea lăsă în urmă câteva clipe de tăcere, apoi Iane întrebă aproape şoptit:

„Păi, tu de unde-o ştii?”.

„Am citit.”

„Ştii să citeşti?”

În ureche îi răsună un cuvânt necunoscut, dar iute ca un bici, apoi o auzi spunând cu vocea ei adevărată:

„Vin din altă lume, înţelegi?”

Ea îl privea ca pe-un iepure rănit, iar el se grăbi să-i răspundă cu toată sinceritatea:

„Bineînţeles! Chiar când ne-am întâlnit la Nicero, ştii, acum câteva săptămâni, mi-am dat seama că... eşti de pe altă pagină de lume.”

Ema era emoţionată şi faţa ei de floare albă îi înmuie genunchii.

Alene, începu să-i povestească, privindu-l pe deasupra fumului subţire. Din spate venea uneori glasul mâhnit al sambucului, iar ochii ei răsuceau

firişoare de lumină până în ochii nemişcaţi ai Farmacistului.

„Poţi să-ţi imaginezi? Aproape nimic din tot ce ştii tu nu mai există! Nici casa ta, cred, nici salcia asta sub care stăm şi nici spiţeria lui Nicero, deşi biserica e încă acolo. Şi chiar spitalul, mi se pare”, spuse ea cam fără entuziasm. „Ei, acolo, multă lume ştie că din ciuperca asta împuţită, căreia îi mai zice şi cornul secarei, se fac lesedeurile, nişte pastile de luat pe la petreceri, în fine, nişte mizerii, e-adevărat..”

„Şi... te fac fericit?”

Ema pufni pe nas şi, odată cu grimasa ei, în jur se răspândi fumul gros ca un praf de puşcă.

„Te fac pe dracu’! De fapt, sunt chiar interzise! Pe la petreceri, când vrei să nu-ţi fie jenă de nimic, să te doară-n cot de ce zic unii şi alţii, mai iei câte o pastilă. Dar a doua zi te simţi ca porcu’. Şi pe urmă nu mai poţi să trăieşti fără ele.”

Ema privi faţa uluită a Farmacistului şi adăugă cu părere de rău:

„Creează dependenţă.”

Iane se gândi la starea lui de moleşeală, la nefericirea şi la sambucul din marginea bălţii şi un val de tristeţe îi umplu sufletul.

„Poate vezi lucruri...”

„Păi, vezi, bineînţeles, e psihedelică! Vezi tot felul de drăcovenii legate de dorinţe, de nefericiri, de educaţia pe care o are fiecare”.

Pe Iane explicaţia Emei îl făcu să se simtă mic şi prost, dar într-un fel apărat de toate cuvintele ei, care veneau în mod evident din altă lume.

„Poţi să vezi chiar şi... harpe uriaşe?”

„De ce nu? Vezi şi pe dracu’ dacă eşti drogat.”

Farmacistu tăcu o clipă şi privi spre obrazul nemişcat şi neted ca o petală, apoi întrebă din nou:

„Şi poţi chiar să atingi acele obiecte.”

„Ţi-am spus: poţi să faci ce nici nu ţi-ai imaginat!”

Lui Iane i se păru că se lipeşte topit de această femeie, dar în aceeaşi clipă îi trecu prin minte că nici măcar nu era reală, ci doar scoasă temporar din lumea plutitoare a viselor.

„Şi dacă unele dintre acele lucruri există şi plutesc nevăzute peste lumea noastră? Dacă sunt de fapt scoase din matricea lor şi lăsate apoi în derivă, să încurce vieţile altora, care nici măcar nu ştiu de existenţa vreunui elixir?”

Ea tresări sub privirea lui atât de întrebătoare, apoi răspunse mai mult de formă:

„Ar fi cam *kinky*, ce să zic!”

Iane nu îndrăzni să mai spună nimic, dar se gândi că sambucul lui putea să fie un fel de colector divin al tuturor sunetelor. Poate că pentru unii aducea muzica cerului, iar pentru alţii doar retenţiile crude şi plănuitoare.

Ema îl examina în tăcere, ceea ce-l făcu să-şi aducă aminte că avea capul descoperit şi probabil că părul îi stătea în toate direcţiile.

„Ştii că pot să-ţi aud gândurile?”

„Şi ce spun?”

„În general, îl bălăcăreşti pe Nicero, spiţerul, dar mai spui şi altele. Despre mine crezi că sunt un papagal mort.”

Ea îşi trecu degetele prin părul aproape blond şi-i răspunse cu indiferenţă:

„Mda. Cam eşti papagal, dar nu-mi amintesc să mă fi gândit la asta.”

Dar dacă elixirul lui nu culegea decât impresiile vagi ale oamenilor? Oare aceasta să fi fost fericirea? Să auzi ce cred alţii? Nu. Era imposibil ca miezul dulce al universului să fi însemnat doar atât. Iane îşi imagina fericirea ca pe o zi de vară, când la poarta din Batişte se aude clinchetul vestitor, iar pe ferestrele spiţeriei se vede broderia din poalele unei rochii. Oare cum arăta fericirea acestei femei care cutreiera noaptea pe malul bălţii?

În lumina albită de reflexele apei se vedeau buzele strânse în jurul ciubucului şi mâna ceruită. Şi, privind-o, simţi cum îi creşte un greier la rădăcina limbii. Totuşi, o întrebă ce putea să vadă după ce înghiţea elixirul spiţerului.

„Poţi să vezi tot ce-ţi doreşti tu?”

Însă Ema nu părea să aibă un interes special pentru zona asta a discuţiei. Ea îi răspunse cam fără chef:

„Eu cred că orice aberaţie este posibilă.”

Apoi îşi scutură ciubucul şi se ridică şerpeşte. Dinspre Calea Morii venea un miros de cenuşă fierbinte, de cuptor ars şi amândoi îşi imaginară cum cineva mătura vatra cu un mănunchi de merişor. Pe Iane îl scutură o jale rece. Ar fi vrut ca ea să mai rămână şi, ridicându-se şi el, o întrebă cu tot acel regret care-i crescuse în creier:

„Hai, nu vrei să urcăm în casă?”

„Nu pot acum, dar efectiv mă bucur că mă crezi şi că eşti interesat de ce-ţi spun.”

El surâse fulgerat de o presimţire ca un ac: nu avea s-o mai vadă niciodată.

Şi, pe când ea îi atinse obrazul cu marginea caldă a ciubucului, în fundul urechilor auzi din nou vocea de *dincolo*, încălzită de o mare părere de rău:

„Păcat că eşti cam labă.”

* * *

Se trezi cu soarele-n fereastră şi cu sentimentul că nu mai ştia nimic din ce se întâmplase ieri. O impresie destrămată plutea încă deasupra frunţii, mai ales amintirea risipită a unui zumzet în care poate că fusese ascuns şi acel cuvânt ca o cheie. Căci Farmacistu credea în existenţa unor sunete înalte şi senzuale, împletite într-un cerc de foc sau într-o roată cu dinţi auriţi, prin care treceau şiruri lungi de cuvinte şi zidăriile lor străvechi. Gândul că ar putea să descopere la un moment dat acel cuvânt capital şi deschizător îi sugea fanteziile.

Uneori, în dimineţi ca aceasta, se trezea ca şi cum i-ar fi fost şterse toate amintirile.

Avea capul limpede şi sufletul uşor.

Coborî la bucătărie şi porunci să-i aducă în grădină caşcaval, pastramă de gâscă şi dulceaţă nouă, apoi trecu în spălătorie şi se aplecă peste ligheanul auriu. Îi plăcea să simtă parfumul apei intrându-i bine în piele, mai ales la subţiori. Pipăi săpunul moale şi ca prin vis îşi dădu seama că nu-şi amintea dacă era de anul ăsta sau de anul trecut.

Din spălătorie se întoarse în dormitor şi se îmbrăcă fără grabă cu nişte pantaloni uşori şi-o cămaşă care-i ajungea până la genunchi. Era un costum vărgat, cu alb şi vişiniu, care-i dădea un aer de siguranţă. Apoi îşi legă la gât batista albă, de mătase. Dinspre drum se auzi clopotul de la uşa spiţeriei.

Iane o luă în direcţia aia şi prin antreu se întâlni cu Lina Spitalagioiaca.

„Să trăieşti, boierule”, spuse ea răsuflând greu, „uite, era în poartă un băiat de la poştalion cu scrisoarea asta.”

Iane răsuci hârtia pătată de ceară roşie, apoi rupse sigiliul cu mirare.

Era de la un spiţer din Iaşi, pe care nu-l cunoştea, Anton Fegrmann, care voia să-i vândă nişte cărţi.

Îi făcu semn femeii s-o ia spre ieşirea din curte şi amândoi coborâră pe aleea roşie, printre oalele cu indruşaim, care risipea în toată curtea un parfum de vară.

„Ce facem de data asta?”, întrebă Spitalagioaica trăgându-şi scaunul mic lângă pirostriile pregătite încă de cu seară.

„Păi, tot săpun de coacăze, dar şi cu alte mirodenii...”

„Secrete! Ştiu!”

Din cer cobora răsuflarea hăituită a lunii iulie, iar din fundul casei se auzi din nou clopoţelul din Batişte.

Farmacistu zâmbi şi-o luă înapoi spre casă. Trecu prin antreu, apoi deschise uşa spiţeriei şi rămase o clipă în faţa ferestrei, prin care se vedea un crâmpei de pânză înflorată, şi abia după aceea deschise uşa.

În prag stătea o femeie necunoscută, cu faţa de hârtie veneţiană şi cu pometii rumeniţi, ca petalele de gutui. Iar la un pas în urma ei dădea din coadă un câine alb.

Table of Contents

Ceasul de la Universitate	5
Cămaşa în carouri	11
Cristian	46
Experimentul lui Leonard	51
Lângă Biserica Sf. Silvestru	61
Poveste de Paşte	83
Un sfert de oră apăsător	97
Amintirile unui câine zăpăcit	118
Dudul lui Brâncoveanu	124
Deznodământul unei zile de iulie	133
Povestea lui Iane Farmacistu	143